

Leerzaame zinnebeelden, en Bybel-stoffen : bestaande in Het leven van den propheet Elisa, Moses aanspraak aan Israël, en de verheugde Zacharias

<https://hdl.handle.net/1874/25841>

L E E R Z A A M E
ZINNEBEELDEN
E N
BYBEL-STOFFEN.

V E R K L A A R I N G
VAN DEN
T Y T E L - P R E N T .

DE Poëzy geciert met eene Starrekroon,
Houdt baare Rechterbandt op 't Bybelbladt geslagen:
De *Leerzaambeidt* legt klaar voor elks gezicht ten toon,
Wat uit Gods woordt ten nut kan werden weg-gedragen.
De Godtsvrucht die aan haar een' open Hemel wyft,
Voorspeldt haar 's Hemels hulp, en zegening van boven:
De Deugd is 't, die de *feugd* haar reine wet aanpryft:
Terwyl de *Onwetentbeidt* veragtlyk legt verschoven.
En de Yver, die gestreng met zyne Geestel-roë,
Al wat Wellustig is van de aarde tragt te jaagen,
Leert u, ô Sterveling! kloekmoedig, nimmer moê
Naar 't heil te streven, zo gy 's Hemels kroon wilt dragen.
Al 't geen in deze Prent tot by-cieraat versprekt,
Zyn vindingen, waar uit *Philips* zyn geest ontdekt.

G. K.

J. G. Philips del. et. sculp. 1760.

† Amsterdam by JACOBUS HAYMAN, Boekverkooper.

lc
LEERZAAME
LINNEBEELDEN,
E N
BYBEL-STOFFEN,

BESTAANDE IN
HET LEVEN VAN DEN PROPHEET ELISA,
MOSES AANSPRAAK AAN ISRAEL, EN
DE VERHEUGDE ZACHARIAS.

DOOR
G. KLINKHAMER.

Met Platen.

A. Vander Laan vor. 1778.

T' AMSTERDAM,
By JACOBUS HAYMAN Boekverkoper, aan de
Oofterzyde van de Beurs over 't Zeelands Comptoir.

M. D. C C. XL.

A A N D E N

H E E R E

ABRAHAM WYNANDS,

WORDT DEEZE

L E E R Z A A M E

ZINNEBEELDEN,

N E V E N S

H E T L E V E N V A N

D E N

PROPHEET ELISA,

M I T S G A D E R S

MOSES

M O S E S

A A N S P R A A K A A N

I S R A Ë L,

E N D E

VERHEUGDE ZACHARIAS.

T O E G E Ë I G E N T

E N

O P G E D R A A G E N,

D O O R

Z Y N E.

DIENSTWILLIGE DIENAAR EN NEEF

GOVERT KLINKHAMER.

VOOR-

V O O R R E D E N

A A N D E N

L E E Z E R.

NA dat den Heere Jefusverfcheiden heilzaame Leringen aan den Volke hadt voorgedragen, zo is aanmerkelyk het geen wy daar op Matth. Cap. XIII, vers 34. leezen: *Alle deze dingen heeft Jefus tot de fchaaren gefproken door Gelykeniffen: ende zonder gelykeniffe en fprak by tot haar niet.* En wanneer we dezelve regt inzien, fchetsenze ons over al Zinnebeeldig af, de heerlykheid des toekomenden levens, de liefde van 't redelyk fchepzel den Mensch tot Godt zynen Schepper, en 't oeffenen aller Chrifhelyke deugden der menschen tegens malkanderen: Onder alle deze heerelyke onderwyzingen, viel myn oog op de zaligfprekingen van den Heilant, Matth. Cap. V. en 't oeffenen der liefdepligten aan onze Naaften, Matth. Cap. XXIV. 't Geen my ontvonkte dezelve nevens nog eenige anderen op dezelve manier uit te breiden, gelyk ik myne **STICHELTYKE ZINNEBEELDEN**, in 't voorleden Jaar uitgegeven (en die by zeer veele met eene gunftige genegtheit zyn ontfangen) gedaan heb, op dat dezelve zoude kunnen ftrekken, als een Vervolg, of Twede Deel van de vorigen, en dus te zamen
by

V O O R R E D E N.

by een gebonden zynde, een bekwaam Bandtje uitmaken.

Wy laten dan dit Twede Deeltje, 't geen wy **LEERZAAME ZINNEBEELDEN EN BYBELSTOFFEN** noemen, op verzoek van de Boekverkoper die dezelve allen met nieuwe en sierlyke Plaatjes, verciert heeft, volgen.

De **ZINNEBEELDEN** dien wy nu in 't Licht geven, zyn *Vyf en Twintig*, gevolgt van het **LEVEN VAN DEN PROPHEET ELISA**, in *Drie Boeken*, en de uitnemende **AANSPRAAK VAN MOSES AAN ISRAEL**, gevolgt na het IX, X en XIde *Cap. van Deuteron*. waar in Moses aan dat Volk aantoondt (als gereet staande om over de Jordaan te gaan, en 't beloofde Landt te bezitten) alle het voornaamste 't geen zy op die groote veertigjarige Reize van Godt genoten, en hoe zy zig tegens Hem gedragen hebben, en eindelyk besluiten wy dit alles, met een aan een geschakelt verhaal, van al het gene, dat 'er voor, en kort na de Geboorte van den doorluchtigen Voorloper van den grooten Verlosser der Waereldt, is voorgevallen, onder den Tytel van **DE VERHEUGDE ZACHARIAS**.

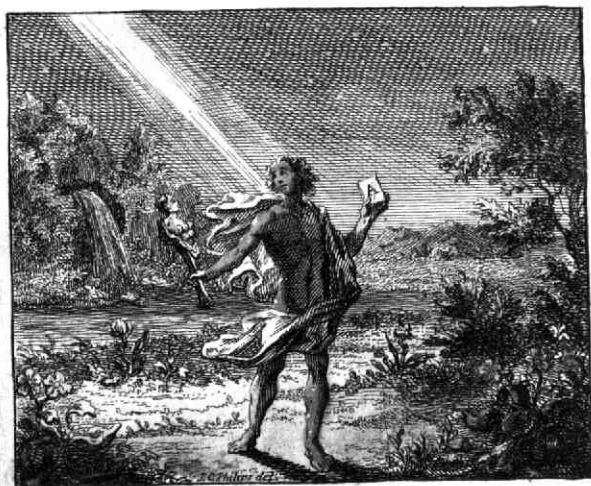
Ontfang dan Leezer dit Werkje als de uitspanning myner ledige uren, gebruik het ten uwen nutte, verschoon het gebrekkige, en Vaarwel.

Amsterdam den eersten
November 1740.

VYF-EN-TWINTIGH
LEERZAAME
ZINNE-BEELDEN.

I.

Begin.

*Een straal, die 't al verwarmt en koestert hier beneden:
 Een heldre lucht, waarin de zilvren starren staan:
 De mensch dat kort begrip van 's Hemels wonderbeden,
 Vertoonen ons Godts magt, en wyzen de aanvang aan.*

Godts wondre wysheid en vermogen,
 Schiep in 't begin dit gantsch Heel-al,

Ten

Ten top der schoonheidt opgetoogen ;
En cierge de aardt met berg en dal ,
Met planten , boomen , menfchen , dieren ,
De lucht met ftarren , zon en maan ,
Met vogels die het zwerk doorzwieren ,
En daar in bly ten reyën gaan .
Hem die 't aan magt nooit kan ontbreken ,
Brenge alles voort naar zynen wil ,
Geluft het hem een woordt te fpreken ,
Niets blyft 'er voor zyn wenken ftill .
Zoo zag men hem zyn uitverkooren ,
Zyn Ifraël , 't bemindt geflacht ,
Uit éénen Abraham gebooren ,
Uitbreiden tot een groote magt .
De grondt van Jofephs heerfchappyën ,
Nam zyn begin van 't flaaffche juk ,
Maar band en boeje en flavernyën ,
Zyn trappen tot zyn groot geluk .
Een tedre Mozes op de baaren
Geworpen , dryft al fchreiendt heen ,
Maar 't uiterft' van die doodts-gevaren ,
Lag aan zyn grootheidt d'eerften fteen :
De Nyl-Vorftin vol mededoogen
Rukt hem daar uit : Hy wordt Godts Tolk ,

En ondersteunt door 't alvermoogen,
Wordt hy een Leidsman van Godts volk,
't Gering begin van Davidts dagen,
Vertoonde niet dat hy eerlang
De kroon van Israël zou draagen,
En Juda houden in bedwang,
En zoo wy door de Prophecyën,
En schaaduwen, en 't schemerlicht
Der ouden eeuwen wilden wyën,
Dan zou het flauw en zwak gezigt,
Benevelt door een droeve naarheid,
Allengs beschouwen hoe het heil,
Met 's Heilants komst bekwam haar klaarheid,
En oprees tot het hoogste peil.
Kleen was 't begin van 't Euangeli:
Flauw de aanvang van het heilig woordt;
Dat straks haar geur gelyk een leli
Verspreidde, en greetig wierdt gehoord,
Joannes hoort men 't heil woordt planten,
't Zaad strooijen in der zielengrondt:
Hem volgen ses paar Kruis-gezanten,
Verbreiders van het Vreê-verbondt.
Men zag zigh duizenden bekeeren,
Die heil-maer' vloog van wyk tot wyk,

Des lieven Heilands naam ter eeren,
Zelve in het verft' gelegen Ryk.
Zoo weet Godts macht uit kleene zaaken,
Uit grondt beginzels zwak en teêr,
Zyn grooten naam geducht te maaken,
En uit te breiden meer en meer.

Genesis Cap. 1. vers 1. *In den beginnen schiep
Godt den Hemel, ende de Aarde.*

Joannis Cap. 1. vers 1, 2, 3. *In den beginnen was
het Woordt, ende het Woordt was by Godt, ende
het Woordt was Godt.*

Dit was in den beginnen by Godt.

*Alle dingen zyn door het zelve gemaakt, ende zon-
der het zelve en is geen dingh gemaakt, dat ge-
maakt is.*

I I.

Roeping;

*De Roeping vlug van aert, klinkt in opmerkende ooren,
De regterhandt wyft welk een' wegb men moet betreên,
't Geluit der Spreek-trompet laat zig heel verre booren:
Wie's Hemels roeping boort, geeve agt op zyne reên.*

Ontwaak, ô flauw en zwak gemoedt!
Ai hoor, hoe lieffelyk en zoet,

Godt

Godt roept op dat wy zullen koomen:
 Ja Jesus, die ons heil bereidt,
 Wy volgen met wilvaardigheid,
 En willen voor geen onheil schroomen.
 Zoo ging op dat gebaande spoor,
 Ons reeds een rey van helden voor,
 (Voorbeelden waardig naar te streeven)
 Hen wederhieldt nogh druk nogh smaadt
 Nogh aardtsche lust, nogh eer, nogh staat,
 Om 's Hemels stem gehoor te geeven.
 Godtvruchte Noach die 't gevaar
 Der Waereldt, Hondert twintig jaar
 Verkondigt hadt, volgt Godts geboden:
 Hy gaat ter ark met blydschap in
 Hier door is hy, en zyn gezin,
 Dien grooten ondergang ontvlooden.
 Zoo trok doorluchtige Abraham
 Godts stem gehoorzaam, van zyn stam
 En maagschap af, langs verre wegen:
 Uit Ur, het landtschap der Chaldeen,
 Naar 't vette en vruchtbaar Canaan heen,
 In 't vast vertrouwen van Godts zegen.
 Beängste Mozes, zwaar ter taal,
 In 't eerst bevreesst voor 't stuurs onthaal

Zyns volk, en der Egyptenaaren,
 Voelt als de Godtheit tot hem spreekt,
 Dat de yver zynen geest ontsteekt,
 Ten dienst des Heers der heirschaaen.
 Wordt Hanna's zoon van d'eersten tydt
 Zyns levens, Gode toegewydt;
 Die jonge dienstknecht Godt zoo waardig,
 Hoort naauw de Godtsstem in den nacht,
 Of hy, hy geeft eerbiedig aght,
 En antwoordt, spreek, uw knecht staat vaardig.
 Hoe zeer ontzet zigh Amos* zoon,
 Daar hy de Godtheit op haar' troon,
 Aanschoude omringt met Seraphynen:
 'k Vergaa, ach riep hy! myn gezicht
 Heeft in 't volmaakt' en zalig licht,
 Den Heer der heiren zien verschynen.
 Maar toen een Engel door 't Azuur
 Des Hemels neêrdaalde, en met 't vuur
 Des altaars, zyne lippen raakte,
 En 's Hemels stem riep, wie zal gaan?
 Toen sprak hy; ziet my voor u staan,
 Zendt my, dien gy met gunst genaakte.
 Hoe zoet klonk Jesus stem in 't oor
 Der twee † paar Broed'ren, volg myn spoor,

Blyf

* Jesaias. † Petrus en Andreas, en Jacobus en Joannis.

Blyf niet aan 't tyd'lyk Vis-net hangen,
 Kom volgt my, laat uw netten staan,
 Gy zult nu Viſſchers zyn voortaan,
 Om menſchen harten op te vangen.
 Hoe zyn de maagden ſtraks gereet,
 Geciert in 't zuiver Bruilofts-kleedt,
 Als zy haar' Bruigom zien genaaken:
 Zoo draa de heilſtem zig verſpreidt,
 Staan zy, met lampen toebereidt
 En brandende op zyn komſt te waaken.
 Gy dan, die 's hemels roeping hoort,
 En luſt ſchept in Godts heilig woordt,
 En 't heil wilt van uw ziel waardeeren:
 Hy klopt en roept aan 's herten deur,
 Doet op: ai dwaal niet in uw keur!
 Die Godt heeft kan niets meer begeeren.

Pfalm xciv. vers 7, 8. *Heeden zoo gy zyne ſtem-
 me hoort, En verhardt u herte niet.*

Matth. Cap. vi. vers 28. *Komt herwaarts tot my
 alle die vermoeit ende belaſt zyt, ende ik zal u
 ruſte geven.*

III.

Leerzaamheid.

*Bedaagde Leerzaamheid leert hier de tedre jeugd,
 Door 't vuur van 't heilig woord bun yver aan te kweeken:
 De regterbandt wyft aan het voetspoor van de deugd;
 Wie Godt regt kennen wil leer vroeg al van hem spreken.*

Doorluchte en schrandre Leerzaamheid,
 Vrindin der nutte wetenschappen;

Grondt-

Grondlegster om allengs by trappen,
 De Godtheit in haar Majesteit,
 En al volmaaktheit regt te kennen.
 Opregte minnares der deugdt,
 Roemwaarde Leidsvrouw voor de jeugdt,
 Om 't hart al vroeg aan Godt te wennen.
 Gy zyt het die als by der handt,
 Uit grondtbeginzels opgerezzen,
 In 't School der Godtsvrucht onderwezen,
 Ons opvoert tot den hoogsten stant.
 Laat vry de blinde Heiden roemen,
 Op Wysgeers schrandere van verstandt:
 Ja, 't wydt-beroemde Griekenlandt,
 Met lof haar zeven Wyzen noemen.
 Laat Paulus aan de voetschabel
 Zyns meesters, met opmerkende ooren,
 De hoog verlichte lessen hooren,
 Van schrandere Gamaliël.
 Een Christen overtreft in deezen
 Den Joodt, en Heiden ook met een:
 Als die door Jesus wyze reên
 En lessen zelve is onderwezen.
 Wat blonk zyn wysheidt als een schat,
 Toen hy op aarde zigh vertoonde,

En by 't geflagt der menfchen woonde,
Voor wien hy niets verborgen hadt.
Geleertheid vloeide van zyn lippen:
(Schoon hem de boosheid wederftondt)
Naau fprak hy, of uit zynen mondt
Liet hy een gulde les ontflippen.
De Joodtſche wysheid ftondt verzet
Met allen die zyn leſſen hoorden,
Toen hy door drang van hemelwoorden,
Hen uitlei 't diep geheim der Wet.
Geen nacht-bezoek kan hem miſhaagen
Van Nicodemus, dien hy leert,
Wat hy, die hier met Godt verkeert,
Moet doen om 't leeven te bejaagen,
Zorgvuldigen, aan wien bencên,
Met Martha 't aardſche kan bekooren,
Leert hy, om yv'rig naa te ſpooren,
Gelyk Maria, 't noodig Een.
Komt hem de ryke Jong'ling vraagen,
Wat moet ik doen, op dat ik leef?
Hy leert: volg Godts geboôn, en geef
Den Armen, gy zult Godt behaagen,
En weide ik met der zielen-oog,
Door alle zyn Gelykeniſſen,

't Zyn Leerzaamheden die niet missen,
 Ons op te leiden naar om hoog.
 Hoe brandt het hert der reis-genooten,
 Die treurig t'zaam naar Emmaus gaan,
 Zoo draa hen Jesus doet verstaan,
 Wat bron des heils, 'er is ontflooten,
 En hoe zyn leeven, doodt, en leer,
 In 't Wetboek, Psalmen, en Propheeten,
 En wat Godts Geest hen heeft doen weeten,
 Door hem vervult, hem stelde in eer.
 Wilt dan zyn lessen niet versmaaden,
 ô Mensch! het is een heilzaam zout,
 Waardoor gy uwe ziel behoudt,
 Zoo gy daar mede u wilt verzaaden.

Pfalm xxxii. vers 8. Ik zal u onderwyzen, ende u leeren van den wegh dien gy gaan zult; Ik zal raadt geeven, myn ooge zal op u zyn.

Handel. Cap. viii. vers 34, 35. Ende de Kamerling antwoorde Philippo, ende zeide, Ik bidde u, van wien zegt de Propheet dit? van hem zelve ofte van iemand anders?

Ende Philippus dede zyne mondt open, ende beginnende van die zelve Schrift, verkondigde hem Jesum.

I V.

Dankbaarheidt.

*Opregte Dankbaarheidt verbeeldt ons de Ojevaar ,
Die nooit zyn zorg en hulp der Oudren wil onttrekken .
De tedre Plant kan 't Landt tot nut en sierfel strekken ,
Gy, die Godts gunst geniet , dank den Alzegenaar .*

Gy zyt het ed'le Dankbaarheidt ,
Die uwen geur alöm verspreidt ,

En

En door uw ziels-bekoorlyke aert,
 By Godt en mensch bemint en waardt.
 Gy streelt met blydtschap het gemoedt;
 En valt voor 't weldoen Godt te voet.
 Zie hoe Aardtsvader Noachs hert,
 Tot dankbaarheidt gedreeven werdt,
 Toen Godt naa 's waereldts water-vloedt,
 Zoo wonderbaar hem hadt behoedt,
 Die 't dankbewys zoo lieflyk vondt
 Dat hy met hem maakte een Verbondt.
 Hoe toondt zigh Salems * Vorst verheugdt,
 Als hy heldt Abraham met vreugdt,
 Als overwinnaar uit den slag,
 Met broodt en wyn begroeten magh:
 Dan roept hy uit: dank Abrams Godt!
 Die uwen Heldt schonk zulk een lot.
 Als Godt den wegh voorspoedig maakt
 Van Eliëzer, dan, dan raakt
 Zyn hert vervult met dankbaarheidt!
 Om dat Godt zelve hem geleidt,
 En op zyn Bede hem ontdekt,
 De Bruidt, tot wien zyn reize strekt.
 En weide ik door den grooten hof
 Van 't heilig woordt, een ruime stof

* *Melchizedek.*

Van Godtgezinden, trof myn oog,
Die 't dankbaar lofgezang om hoog
Opzonden, om het geen de Heer,
Aan hen betoont hadt t'zyner eer.
Dan volgde ik Is'rels Leitsman na,
Den grooten Mozes, Debora.
En Barak, Hanna, en haar' Zoon,
En Davidt de eer van Juda's troon.
En Ryks-vorst Salomon, die baak
Der Letterwyzen, 's Volks vermaak.
Of zyn die lichten nogh te klein!
Zoo stap door vyf paar eeuwen heen,
Naar 't Godt geheiligd tegenbeeldt,
Daar 's Vaders heerlykheidt in speeldt,
Die heldre en alverkwikbre zon,
Godts Zoon, dien waaren Salomon.
Nauu heeft hy 't wonderwerk verricht,
Aan Lazarus, of wendt 't gezicht
Ten Hemel, met dit heilzaam woordt:
Ik dank u dat gy my verhoort
ô Vader! schoon dat gy altydt
Om my te hooren vaardig zyt.
Dat voetspoor volgde 't twaleftal,
't Zy dat hen vreugde of ongeval,

Ontmoete, 't hart was vaak bereidt,
 Met een opregte dankbaarheid,
 Ja zelfs de Kerkers naar en bang,
 Weêrgalmden van hun dank-gezag.
 Verkrygt gy dan, ô mensch! door Godt
 Op aarde een mildt gezegent lot,
 Of toest Hy u door tegenspoedt,
 Ontfangt het met een bly gemoedt.
 Loof, dank hem, om 't geen u geschiet,
 Op dat gy 't in zyn gunst geniet.

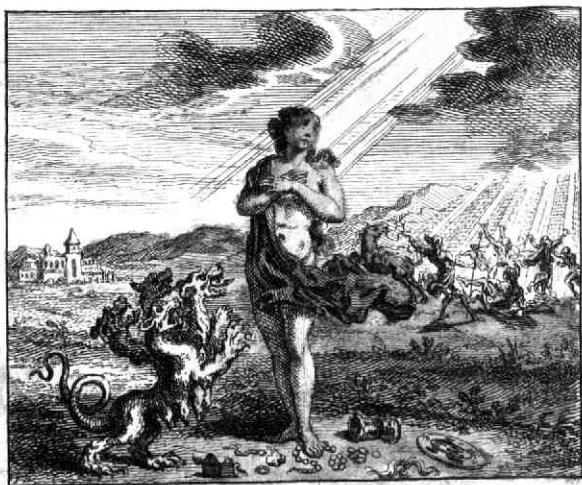
*Pfalm LXIX. vers 31, 32. Ik zal Godts name pry-
 sen met gezang; ende hem met dankzegginge groot
 maken.*

*Ende het zal den HEERE aangenamer zyn dan eene
 Osse, (ofte) een gehoornde Varre, die (de klaau-
 wen) verdeelt.*

*Ephesen Cap. v. vers 20. Dankende alle tydt over
 alle dingen Godt ende den Vader, in den name on-
 zes Heeren Jesu Christi.*

V.

Bekeering.

*Bekeering, die het oog ten hemel heeft geslaagen,
 Staart op Godts milde gunst tot ligting van haar smart,
 Veracht alle ydelheên, en vreesst geen afgrondts laagen,
 Maar toont, dat waar berouw moet komen uit het bart.*

De mensch die in zyn zond'lykheden,
 En snoô begeertens voort gaat treden,

Staat

Staa ftil, als hy Godts roeping hoort.
 Dan wordt zyn ziel met lust ontfteeken,
 Om 't vuur der Leering aan te kweeken
 En brengt heilzaame vruchten voort.
 Daar waar berouw heeft plaats gekregen,
 Geeft de eeuwige Almagt zynen zegen,
 Hy neemt den fchult-bekentnis aan.
 Ver is hy dan van 't fpoor geweeken,
 Die Godt om geen genâ wil smeeken,
 Maar in zyn zonden voort blyft gaan.
 Als Davidt voelt zyn ziel ontftellen,
 Om dat hy Ifraël dorft tellen,
 En moordt, en Overfpel begaat:
 Dan kiest hy voor der menschen woede,
 Of honger, 't vuur van 's hemels roede,
 Die zig van hem verbidden laat.
 Als Achab naa zyn gruwzaamheden,
 Zyn hart voelt door berouw bestreden,
 En zig in zak en afch verneert:
 Schept Godt in zyn berouw behaagen,
 Dies hoort men hem Elias vraagen
 Ziet gy, hoe Achab zig bekeert?
 Manaffe die den boog nogh styver
 Der boosheidt fpant, met lust en yver,

Erkent zyn schult in tegenspoedt:
Want vast geknelt in boeje en kerker,
Zoekt hy Godts aangezigt te sterker,
Die hem in zegen weêr ontmoet.
Boetvaardigheid aan Jesus voeten
Kan Magdalenaas zonden boeten
Daar zy in rouw bedolven is:
Zy weder aan haar Godt verbonden,
Wordt door haar Heere heen gezonden,
Te melden zyn verryzenis.
Staak Petrus uw vermetel spreekken!
Een Maagdt kan al dien hoogmoedt breeken,
Haar aanspraak brengt u tot den val!
Maar hebt gy weêr Godts Zoon beleden,
Dan troost u Jesus door zyn reden;
Gaat zegt hy: hoedt myn Lamm'ren stal.
Ziet gy den Moordenaar gevangen,
En aan het kruishout opgehangen,
Op d'oever van den bleeken doot:
Een zielzucht uit het hart gezonden,
Heeft by Godts Zoon genâ gevonden,
Dies Hy Hem 't Paradys ontfloot.
Heeft 't Pinkstervuur het hart ontfteeken
Van Petrus, hoort het volk hem spreekken,

De Naam van Jesus; treft hen 't hart:
't Gemoedt geraakt wil aanstonts leeren;
Drie duizent ziet men zig bekeeren,
En volgen 't geen geboden werdt.
Wilt dan voor Godt in ootmoedt buigen,
Daar zulk een wolke van getuigen,
ô Mensch! u wyft het regte spoor:
Die Boetelingen na getreden,
Zy gingen voor met mannen schreden,
Zy smeekten Godt; Hy gaf gehoor.

Jesaja Cap. lv. vers 6, 7. Zoekt den HEERE terwyle hy te vinden is; roept hem aan terwyle dat hy naby is.

De Godtloose verlaate zynen wegh, en de ongerechtige man zyne gedagten: ende hy bekeere zigh tot den HEERE, zoo zal hy hem zynen ontfermen: ende tot onzen Godt, want hy vergeeft menigvuldelyk.

Matth. Cap. iv. vers 17. Van doen aan heeft Jesus begonnen te prediken, ende te zeggen, Bekeert u, want het Koningryk der Hemelen is naby gekoomen.

VI.

't Gebedt.

*Een nederige Vrouw, in kleeding onbesmet,
 Die d'aangenamen geur des wierooks swaait naar boven,
 En door het bart vertoont den grondt om Godt te loven,
 Verbeeldt in dit Tafreel 't Ootmoedige Gebedt.*

Ontsluitster van Godts schat-trefooren,
 Inncemster van zyn Koningryk,

ô Reuk-

ô Reukwerk dat hem kan bekooren!
ô Toevlucht tot der Vroomen wyk!
ô Ladder om tot Godt te nad'ren!
Verheffter van zyn naam en eer,
Opregt Gebedt, door wien de Vad'ren
Hun wenschen kreegen van den Heer,
'k Verhef uw lof: uw groot vermoogen,
Verstrekt een troost in tegenspoedt,
Door u werdt Godt met ons bewoogen
Door u werdt mensch en landt behoedt.
Zoo gy ô Sodom met uw steden,
Tien Vroomen maar in uw besloot,
Godt hadt op Abrahams gebeden,
Door vuur nogh zwavel u gedoodt.
Verlegen Isr'el staak uw zuchten:
'k Zie Mozes voor u, in 't Gebedt,
Ten strydt; d'Amalakiet zal vluchten,
Godt heeft u, uit zyn handt geredt.
Dryf vry ô blinde Philistynen,
Den spot met Simfon uit vermaak,
Ziet toe, wanneer hy komt verschynen,
Zoo komt hy met gewisse wraak;
Zyn Ziels-gebedt om hoog gezonden,
Vindt hulp by Godt, en geeft hem kracht,

Daar rukt hy uw gebouw ten gronden,
En plet ô heilloos volk uw magt!
't Gebedt van Hanna opgeheven
Vindt heul by Godt, geeft vreugde in smert,
Hier door krygt Samuël het leven,
Die Godt ten dienft geheiligt werdt.
Het onweêr treft des vyands benden
Als Samuël den Heere smcekt,
't Geluft Godt vuur op aardt te zenden,
Als zyn gezant Elias fpreekt.
Of de aardt verdroogt: of 't zwerk gaat zwanger
Van regen, en baardt vruchtbaarheidt:
't Geftrengte Pest-vuur duurt niet langer,
Als Davidt bidt, en traanen fchreit.
Zoo veel vermagh 't Gebedt der vroomen!
Roept een elendige, Godt hoort:
Godt weigert niet tot hen te komen,
Maar trooft hen met zyn gunft en woordt.
Voelt Jesus zig in angst en lyden,
Daar 't zweet als bloedt zig toondt zoo root,
En dat hy moet dien kruis-ftrydt ftryden,
En zig bereiden tot den doodt,
Zoo draa hy bidt, fchiet Godt de ftraalen
Van zyne liefde naar beneên,

En doet een Engel tot hem daalen ,
 Die hem vertrooft in tegenheên.
 Wenscht gy dan hulp van Godt te krygen
 ô Mensch! ai bidt in 't rein geloof,
 Laat uw Gebedt ten hemel stygen;
 En zyne goedtheid nimmer doof
 Voor ziele-zuchten, en gebeden,
 Zal uit den vollen Oceaan
 Des heils, uw ziel met lieff'lykheden,
 In tydt, en eeuwigheid verzaân.

*Job Cap. viii. vers 5, 6. Indien gy naa Godt vroeg
 zoekt; ende tot den Almachtigen om genade bidt:*

*Zoo gy zuiver ende recht zyt, gewisselyk zal hy nu
 opwaken, om uwent wille; ende hy zal de woonin-
 ge uwer gerechtigheid volmaaken.*

*Coloffens. Cap. iv. vers 2. Houdt sterk aan in het
 Gebedt, ende waakt in 't zelve met dankzegginge.*

VII.

't Geloof.

*'t Geloof, dat op een Boek met beilige aandacht let,
 Houdt in haar handt een Kelk ten teken van vertrouwen:
 De waereldt, bel, en doodt, zyn door haar magt verplet,
 Wie in Godts Zoon geloofst kan vast en zeker bouwen.*

't **G**eloof die groote Verrekyker,
 Die door alle ceuwen heenen ziet,

En

En door haar vast betrouwen ryker
 Dan de aard', wyl zy haar doel beschiet,
 En Godt in 't Ryk der eeuwigheden
 Beschouwt, schoon nogh in 't vleesch beneên,
 Noodt u haar wegen in te treden,
 En wyft u 't padt naar Zion heen.
 Zy toont (het Ongeloof moet zwichten)
 U eenen rey van helden aan,
 Die als doorluchte en heldre lichten
 Roemrugtig ons zyn voorgegaan.
 Eifcht Godt een proef van 't vast vertrouwen
 Van Abraham, hy eifcht zyn kindt:
 Geen liefde kan dien Heldt weêrhouden,
 't Geloof toondt dat het overwint.
 't Geloof straalt door in volle krachten
 In Mozes, die voor smaadt en hoon,
 Gezagh, en grootheidt durft veragten,
 Want hy, hy zagh op hooger loon.
 Die grooten leidsman der Hebreewen
 Zagh door dien spiegel schoon en klaar,
 En vast, door 't wydt bevang der eeuwen,
 Op Godt, den milde Alzegenaar.
 Want die de Godtheit wil genaken
 Moet eerst gelooven dat zy is,

En dat zy met haar gunst blyft waaken,
 Tot onzer zielbehoudenis.
 't Geloof in Achabs * Zoon geftegen
 Ten top, blinkt uit in 't Bybel-bladt
 Want Juda (dus leeft hy in zegen,)
 Geen Vorft, zoo voor, nogh naa hem hadt.
 't Geloof is 't anker van 't vertrouwen.
 De grondt van 't geen men niet en ziet,
 Dogh daar men zeker op kan bouwen,
 Zoo vast, als of men 't reets geniet.
 Schoon zich 't Geloof niet laat bepaalen,
 In 't ver voor uitzien, moet met een
 Toefstemming onze ziel beftraalen,
 In 't geen de kennis komt ontleên.
 Hoort dan den Heilant zelve fpreken,
 Hy, op wiens woordt gy vast kunt gaan,
 Hy die de helfche macht kon breeken,
 Wyft dus ons 't befte middel aan.
 Dit is de grondt van 't eeuwig leven
 ô Vader! dat u elk erkent
 Voor Godt, die 't menfchdom heil wilt geven,
 En my tot 's Volks behouding zendt.
 Of luft het u de Kruis-gezanten
 t'Aanfchouwen, hoe zy op dien grondt,

* *Hiskia.*

Den standaardt van 't Geloove planten,
 En 't hart ontdekken door den mondt:
 Hoort Petrus dan voor allen spreekken.
 De Heilandt zaggh zyn Jong'ren aan,
 En vroeg (toen ieder was geweeken)
 En gy, wilt ge ook niet heenen gaan?
 Hy voelde zynen Geest beroeren,
 En riep: ô Menschen-hoeder! neen:
 (Wat dwaasheidt andren ook vervoeren)
 By u is 't woordt des heils alleen.
 Wy allen hebben u beleden,
 Erkent voor de onverwrikbre rots,
 Gedaalt uit 't ryk der eeuwicheden,
 Den grooten Zoon des grooten Godts.
 ô Laat dan de aarde ons toch niet binden,
 Neen! volgt het woordt van 't twalef-tal!
 Zoo zult gy namaals ondervinden,
 't Geloof in zien verwislen zal.

Habakuk Cap. II. vers 4. *De rechtvaardige zal door zyn gelove leuen.*

Romeinen Cap. X. vers 17. *Zoo is dan het gelove uit het gehoor: ende het gehoor door het woordt Godts.*

VIII.

Hoop.

*De Hoop, die onze Ziel met lust verlangen doet,
 Vertoont zig als een Maagd geciert met plant enkruiden;
 Haar hoofdt draagt bloemen, die cieraadt en eer beduiden,
 En 't Anker toont aan ons baar steun in tegenspoedt.*

Hoop, Anker onzer Zaligheid!
 Geleidts-vrouw om tot heil te koomen,

Heldin

Heldin die geen gevaar wilt schroomen,
 Door liefde en vast geloof geleidt.
 ô Vaste grondsteun van 't vertrouwen!
 Vertrousteresse in tegenspoedt,
 Vreugdtwekster in 't bedroeft gemoedt,
 Hoop, om Godt eens in 't licht te aanschouwen,
 Wat zyt gy aangenaam en schoon!
 Wat treedt ge op lieffelyke wegen!
 Gy ziet voor af in gunst en zegen,
 De glansch van 's hemels dierbre kroon.
 'k Zie u de Aardts-vaders begeleiden,
 Als zy op Godts belofte en woordt,
 Verryzen naar een ander oordt,
 Van Maag' en vrinden afgescheiden.
 Voelt Jacob 't lichaam meer en meer
 Verzwakken door 't langduurig leeven,
 De ziel versterkt en kracht gegeven,
 Roept uit: 'k wagt op uw goedtheid Heer!
 't Lust Joseph stervende, te ontdekken
 Hoe dat gantsch Isr'el, naa den loop
 Van Hondert veertigh jaar, de hoop
 Vervult zou zien, van op te trekken.
 Al voelt een Hiob alle leedt,
 En zig van goedt en bloedt berooven,

Zyn Hoop op Godt dryft egter boven,
 Terwyl hy van geen wank'len weet.
 Laat al wat hem kan tegenloopen;
 Hy roept: al trof in dezen noodt,
 Den Heer myn ziele met de doodt,
 'k Zal egter op zyn byftant hoopen.
 Vlucht Davidt over berg en dal:
 Moet hy den felften vloek verdraagen:
 Beproeven 's Hemels straf en plaagen:
 Zyn hoop op Godt verwint het al.
 Die Hoop, zoo fchoon en uitgeleezen,
 Durft Paulus voor den Joodtschen Raadt
 Verdedigen, met een gelaat
 Dat voor geen onheil fchynt te vreezen.
 En vaart hy in zyn yver voort,
 Zyn geest door 's hemels Geest ontfteeken,
 Durft daar van onverhindert fpreken,
 Dat Festus, met Agrippa 't hoort.
 En wilt gy eens ô Mensch aanschouwen,
 Waar dat de Hoop haar' grondt op fticht!
 Der Heid'nen Leeraar, hoog verlicht,
 Zal u dit zonneklaar ontvouwen.
 * Staa in 't Geloof, wordt niet ontruk
 De hoop van 't eeuwig Euangeli,

* *Coloff.* I. vs. 23. 26, 27.

Wiens zuiverheid, gelyk een leli
 In 't hart van elk moet zyn gedrukt.
 Een heerlykheid, die Godt voor deezen,
 Den blinden Heiden hielt bedekt,
 Maar nu een schat van rykdom strekt,
 Aan hen, die Godt met eerbiedt vreezen;
 Hy nu, waar in dien rykdom leidt,
 Op dat hy u zyn gunst betoone,
 Is Christus, Godts beminde Zoone,
 De Hoop van uwe heerlykheid.

Klaagliederen Cap. III. vers 24. *De HEERE is
 myn deel, zeit myne ziele, daarom zal ik op hem
 hopen.*

Hebreen Cap. x. vers 23. *Laat ons de onwankel-
 baare belydenisse der hope (vast) houden: (want
 die het belooft heeft is getrouw.)*

I X.

Liefde.

*Een Vrouw, hier afgebeeld bevallig van gelaat;
 Die op drie Kinderen bet oog heeft neêrgeslagen,
 Een Vuur-vlam op haar hoest die regt ten bemel gaat,
 Zyn tekens, die het merk der zuivre Liefde draagen.*

Bandt der volmaaktheid, hoofdt der deugden,
 Bron-ader van ontelbre vreugden,

Op

Opregte telg uit 't eeuwig ryk :
ô Liefde! eedle koninginne,
Wel waardt dat elk u cere en minne,
Beeldt van Godts beeldt, Godt zelfs gelyk.
Wat zyt gy vreedzaam en lankmoedig,
Niet ongeschikt, maar overvloedig
In 't weldoen, gy, gy denkt geen kwaadt.
De waarheid kan u best vermaaken :
Gy hoopt, gelooft, lydt alle zaaken,
Terwyl gy nimmermeer vergaet.
Laat vry de haat van Vyf paar zoonen
Van Jacob, zig op 't felst' vertoonen,
Als Joseph hun zyn droomen meldt,
Zyn liefde, schoon door veel gevaren
En zukkeling van twintig jaaren
Gedwarsboomt, hen in aanzien steldt.
Staak, staak, ô Zoon van Kis, uw woeden!
Uw Jonathan, is op zyn hoeden,
Al brengt gy Davidt in gevaar :
Zyn liefde die met gunstige oogen
Den balling aanziet vol meedoogen,
Strekt hem een schild en beukelaar.
Sterft Jonathan dan berst de liefde,
Die 't hart van Koning Davidt griesde,

Met kracht aan alle kanten uit:
De droefheid kan zig niet bepaalen,
Ach! klaagt hy, moest gy nederdalen,
ô Konings zoon, ô eedle spruit!
Uw liefde nimmer uit te dooven,
Streefde alle liefde ver te boven,
Zy kende grootheid perk nog maat:
Nooit moet ge ô Bergen vruchten draagen!
Op u, ach! legt den heldt verflaagen,
Myn Jonathan, 's ryks hoofd-cieraat.
Of slaat ge op grooter liefde uwe oogen:
Op Godt, die met den mensch bewoogen,
Hen zag met zyn ontferming aan;
Naau lag het schepzel in de zonden,
Of 't middel heeft Hy uitgevonden,
Om hen van 't helfche juk te ontslaan.
't Beloofde zaadt (daar de Hebreeuwen
Op wagten) heeft naa veertig eeuwen,
Zyns Vaders wil en woordt vervult:
Hy als een mensch op aard' beneden,
Omzwervend', heeft den doodt geleden,
En droeg aan 't kruishout onze schuldt.
Dat is een liefde zonder gade!
Dat is een liefde vol genade!

Daar aarde en hemel van verftelt :
 Het aardtryk fchudde, 't licht wierdt duifter :
 De hel, en doodt aan band en kluifter
 Geflooten, wierden neêrgevelt.
 Joannis die door snoô tirannen,
 Op 't naare Patmos wierdt gebannen,
 De Liefde als 't hoogfte goedt waardeert :
 Wil 't oog' maar in zyn fchriften wenden.
 Liefde is 't begin, Liefde is het enden,
 't Is alles liefde wat hy leert
 Wil dan ô mensch! met ziel en zinnen
 De wonder fchoone Liefde minnen,
 Zy is onfchatbaar van waardy.
 Die haar omhelst, die haar wil eeren,
 Volbrenge al wat Godt wil begeeren.
 Ja komt de Godtheit zelfs naby.

Pfalm XVIII. vers 2. *Hy zeide dan: Ik zal u ber-
 telyk liefhebben, HEERE, myne fterkte.*

I Johan. Cap. iv. vers 16. *Godt is liefde: ende
 die in de liefde blyft, die blyft in Godt, ende Godt
 in hem.*

X.

Honger.

*De Honger bleek en schraal, bol-oogig, uit geteert,
Toondt hier haar droeven standt dogr dorre kooren-airen;
En de omgekeerde maat wil ons 't gebrek verklaaren,
Rampzalig is het landt, daar Hongersnoódt regeert.*

ô **H**onger scherp en snydendt zwaardt!
Gestrenge geessel van vermogen,

ô Roede

ô Roede zonder mededoogen!
Gy zyt verwoedt en fel van aert,
Vorft Davidt agt uw slaagen zwaarder,
Dan 't Pest-vuur dat afgryfelyk woedt:
Of de Oorlog heet op menfchen bloedt;
En uwen toestandt droef en naarder.
Gy maakt in 't woên geen onderscheidt
Gy, gy vertrappt vermaak en weelden,
ô Honger! wie kan u verbeelden,
In uwe naare affchuw'lykheid.
De Aardtsvaders moesten in hun dagen,
De neepen voelen van uw handt:
Ja 't zegenryk Egyptenlandt,
Uw felheid zeven jaar verdraagen.
Dat was een honger zwaar en groot,
Waar in het volk niet flegts hun haven,
En goed'ren tot behouding gaven,
Maar 't leven zelf voor kooren boodt.
Dog eer die tydt nog was gebooren,
En dat die omkeer zou gefchiên,
Hadt Godt door Joseph 't Ryk voorzien,
En opgevuldt met vruchtbaar kooren.
't Benaudt Samaria bevindt
Hoe hoog gy doet de wanhoop ftygen

Een Moeder kon van zich verkrygen,
Te slagten haar onnozel kindt.
Een daadt die 's Konings hart ontstelde!
ô Honger! hoe ryft gy in top
Dat zelve een dooden Ezelskop
Kon tagtig Zilverlingen gelden?
En... Maar wat meldt Godts heil-propheet?
Eer 't zonlicht de aarde eens rondt zal loopen,
Zult gy het graan in ruimte koopen,
En u ontheft zien van uw leedt.
Dat zyn onmoogelyke zaaken
Roept zeker Hooftman! 't zal gefchiên
Zegt Godts Gezant, gy zult het zien
Dog van dien voorraadt zelfs niet fmaaken.
't Gefchiedde, daar de vyandt vloodt:
De vreugdt verhief zig allerwegen;
De Hooftman zag dien nieuwen zegen,
Dog boet zyn wantrouw' met de doodt.
Een dartle zoon die zyne dagen
Welluftiglyk hadt doorgebracht,
Voeldt (ach! wie vrees niet voor uw macht)
ô Felle Honger uwe flagen!
De zwyndraf mag hem niet verzaân:
Maar komt hy tot bedenking nader,

Smeekt

Smeekt hy met ernst; zyn' goeden Vader
 Komt straks met hulp hem tegen gaan.
 Dan is 't vol-op: het droeve lyden,
 Die dagen van verdriet en druk,
 Zyn nu verandert in geluk,
 En geeven stoffe van verblyden.

ô Mensch! zoo u Godts handt kastydt,
 Beproeft hy u door tegenspoeden,
 Gebruik zyn tuchtroede u ten goeden,
 Nadien zy tot uw heil gedyt.
 En gy, Gezegende in vermoogen,
 Ai help den hongrigen buik!
 Godt gaf u 't goedt tot dat gebruik,
 Zoo krygt gy zegen uit den hoogen.

Jesaja Cap. xxi. vers 14. *De Inwoonders des
 landts van Thema zyn den vluchtigen met zyn
 broodt bejigent.*

Matth. Cap. xxv. vers 35. *Ik ben hongerig ge-
 weest, ende gy hebt my te eeten gegeven.*

X I.

Dorst.

*Graveerkunst wyft den Dorft in dit Tafreel ons aan,
 Daar zy om 't hoofd gebult met dorre wyngaart-blaân,
 De Onmooglykheid bewyft om zonder vogt te leven.
 't Geen kruik en leege fchaal ons ook te kennen geven.*

Al is de Honger fel in 't woede,
 Nogh treft den dorft met fcherper roede,

Daar

Daar hy zyn slagen voelen doet.

ô Dorst gy zyt het, die de krachten,
En levensgeesten doet verfmachten,
Gy, gy verzwaardt den tegenspoedt.

Moet een verstoote Hagar vluchten;
Die ramp vermeerdert door het zuchten
Van Ismaël, nogh zwak en teêr:
De felle dorst die hem komt plaagen,
Kan zy in 't hart niet langer draagen,
Maar legt hem in de struiken neêr.

Daar schreidt de jongen: daar zyn traanen,
Den wegh tot zyn behouding baanen;
Godt hoort het kindt, en ziet het aan:
Hy zelve strekt hem een behoeder;
En wyft aan zyn bedroefde moeder,
Een bron om hem van dorst te ontslaan,
Wat gaat gy voort in muiteryën,
Om dat in Kades woestenyën.

ô Israël uw drank ontbreekt!
Kan u Egypte nogh bekooren?
Zwyg! wil de Godtheit niet verstooren,
Hoor wat haar dienstknecht tot u spreekt:
Verzaam u gy weerspannelingen
Merk, uit deez' Rots zal water springen

Door Godt tot uw behoudt-geschikt.
 Zagt! flaa niet tweemaal op de steenen
 ô Mozes! 't water stroomt reets heenen;
 Waar door zig 't volk en 't vee verkwikt.
 De groote Simson die den zeegen
 Hadt op den Philistyn' gekreegen,
 Slegts met een Ezels kakebeen;
 Voelt, naa zyn vyandt is verflaagen,
 Zyn ziel door fellen dorst belaagen
 En vreesst dien vyandt nu alleen!
 Ach, klaagt hy, Heere! zult gy geven
 Dat ik naa zulk een heil, het leven
 Verlies, en nu van dorst versmacht?
 Maar neen, Godt doet (ô wondre dingen!)
 Op 't onvoorzienst een bron ontspringen,
 Hier door verkwikt zyn levenskracht.
 Hoe zien drie * Vorsten heen getoogen
 Ten strydt, het doodts gevaar voor oogen
 Om dat de dorst hun legers kweldt:
 Maar naau heeft 't heir die maer' vernoomen,
 Hoe 't water zal door Edom stroomen,
 Dan juicht alöm het oorlogs veldt.
 Godts Zoon wierdt zelfs met dorst bevangen,
 Toen hy aan 't smaadthout opgehangen,

Den

* Zie 2 Kon. Cap. III. vs. 9.

Den vloek des volks droeg, maar die dorst,
Moet onze harten gaande maaken,
Om weêr met zielendorst te haaken,
Naar Hem des levens heil, en Vorst.
Ook moet die liefde 't hart doen branden,
Om t'allen tydt met open' handen,
Den noodtbedrukten hulp te biên:
Dat zyn ze dien Godts waarde Zoone,
Ons naaliet, op dat elk betoone,
Wat Jesus zou van ons geschiên.
Want wie slegts in 't gelove zeker,
Aan den behoefstigen een beker
Koudt water, in zyn' naame geeft,
Die zal op aarde heil erlangen,
En namaals 't heerlyk loon ontfangen,
Van Godt die in alle eeuwen leeft.

Jesaias Cap. xxi. vers 14. *Komt den dorstigen te gemoete (met) water.*

Matth. Cap. xxv. vers 35. *Ik ben dorstig geweest, ende gy hebt my te drinken gegeven.*

Herbergzaamheid.

*Herbergzaamheid, die met een schoon en vrindlyk wezen,
 Met de armen uitgebreidt naar elk blymoedig ziet :
 Toont , door den overvloedt , dat niets , hoe uitgeleezen,
 Gespaart moet zyn , voor hem , dien zy haar bystant biedt.*

Herbergzaamheid, ô harts-vrindin
 Van teedre liefde en mededoogen,

Gy wenkt met toegenegene Oogen,
 Den vreemdeling, en noodt hem in:
 Gy fluit uw broodt niet voor uw vrinden:
 Gy houdt uw tafel zonder pragt:
 En komt een vrindt u by, by nacht,
 Hy zal u niet verleegen vinden.
 Der vrinden difch is haast bereidt.
 Zoo vondt zigh Abram niet verleegen,
 Toen hen door de Eng'len van Godts wegen,
 Zyn' zoon, zyn' Izaak wierdt voorzeidt.
 Naau zagh hy hem, of komt gelooopen,
 Nood' hen ter ruft, bereidt het maal,
 En toondt door 't vrindelyk onthaal,
 Dat hart en huis ftaan voor hen open.
 Verkeert die heldt, als vreemdeling
 Te Gerar, een doorluchtig Koning,
 Ontfangt hem, fchenkt hem 't land ter wooning,
 En hoopt hem op, met zegening.
 Laat 't godloos Sodom zonder fchroomen,
 Den Hemel tergen met verdriet,
 Loth, als hy Godts Gezanten ziet,
 Loopt toe, en noodt hen in te koomen:
 Hy laat niet af, maar houdt vast aan,
 Dat zy niet blyven op de ftraaten,

Op dat de moedwil uitgelaaten,
Zyn handen niet aan hen zou slaan.
Die blyk van vryndlykheid, baardt zegen.
Loth wordt bewaart, terwyl Godts handt
Der steden vuile en geile brandt
Verdelgt met vuur en zwavel reegen.
Vergeefs zoekt gy, ô Zoon van Kis!
Uw' dapp'ren schoonzoon naa te jaagen,
Godt zelf heeft voor hem zorg gedraagen,
Dat hy uw hand ontkoomen is,
Hy heeft by Achis zig begeven:
Wiens edelmoedigheid beleeft,
Gantsch Ziklag hem in handen geeft,
En hem in veiligheid doet leven.
Pryswaardige Herbergzaamheid!
Uit zuivre vryndlykheid gebooren,
Met regt kunt gy de ziel bekooren,
Wyl ge over al uw' lof verspreidt.
Onweetend' kan het dus gebeuren,
Dat gy voor menschen niet alleen,
Maar voor Godts Eng'len, ja met een
Voor Godes Zoon, ontfluit uw deuren.
Dat ondervondt 't bedrukte paar,
Toen zy te zaam naar Emmaus gingen,

Dat hy, dien zy in huis ontvingen,
Hun Heer en meester zelve waar.
Nog wil de Heilant by u komen
ô Menfch! wanneer gy uw gemoedt,
Eerbiedig voor Hem open doet,
En hy van u word ingenomen.
Genegentheidt ftraalt by hem uit:
'k Staa (roept hy) aan de deur te kloppen,
Wil voor myn ftem uw oor' niet ftoppen;
Maar zoo gy my uw hart ontfluit,
Zal ik met zegen u genaken,
En voor een vrindelyk onthaal
Met u hier 't heilryk Avondmaal,
En gy met my 't hier naamaals finaaken.

Job Cap. xxxi. vers 32. *De Vreemdeling en overnachte niet op de ftraate: myne deuren opende ik naa den weg.*

Matth. Cap. xxv. vers 35. *Ik was een vreemdeling, ende gy hebt my geberbergt.*

X I I I.

Naaktheidt.

*Bedrukte Naaktheidt, die in 't arm en sober kleedt,
Met een bedroeft gelaat, uw evenmenscb uw leedt,
Terwyl ge om bystant smeekt, te kennen schynt te geven,
Schep moedt, daar zyn voor u nog Tabitba's in 't leven.*

Bedrukte Naaktheidt, met het kleedt
Van sobere Armôe zyt ge omhangen,

Hoe

Hoe voel ik my van druk bevangen,
In 't overdenken van uw leedt:
Men zag u al te voorschyn komen,
In 's waereldts vroegen morgenstondt,
Het eerste paar lei d'eersten grondt,
Door hunnen lust niet in te toomen:
Want naau was de appelbeet gedaan;
De looze slang gehoor gegeven,
Of elk zag wat hy hadt misdreeven,
En merkte zyne naaktheidt aan.
Maar de Almagt met hun leedt bewoogen,
Heeft hen naar zyn barmhertigheidt,
Zyn dierbre gunsten toegezeit,
En zelfs hun klee'd'ren aangetoogen.
Bedrukte Job die dag aan dag,
Zig ziet door ramp op ramp bespringen,
De Satan naar zyn leven dingen,
Zoo dat hy niets behouden mag:
En by elk schynt veragt te weezen:
Hy zegt: Naakt zag ik 't tranendal,
't Welk ik weêr naakt verlaaten zal,
Godt gaf, en nam: Hy zy geprezen.
Maar eind'lyk stuit dien tegenspoedt,
Godt die zyn smeeken wil verhooren

Ontfluit voor hem zyn ſchat-trezooren,
En kroont hem weêr met overvloedt.
Treff ſchuldt bekend'nis de ingewanden
Des Zoons, die alles heeft verteert,
Zoo dat hy zelve een kleedt ontbeert,
Straks ziet men 't hart des Vaders branden;
Die liefde, in wie oprechtigheid is,
Omhelst hem; doet de vreugd' herleven:
Het beſte kleedt wordt hem gegeven:
't Gemefte kalf verciert den diſch.
Maar hoe! wat droefheid vult my de ooren,
Wie treurt hier met bedrukt gelaat?
Zyt gy 't ô Armelyke ſtaat!
Laat gy ons uwe klachten hooren!
Gy ſchreidt om Doreas, die gereet
U als omvatte met haare armen,
En met een tederlyk erbarmen,
Uwe arme naaktheid heeft gekleedt:
Schep moedt! al heeft zy u begeven,
't Gebedt van Petrus vol van kracht,
Ontrukt haar uit de ſterke magt
Des doodts, om ze aan u weêr te geven.
Gy dan, ô dwaazen dezer aard!
Houdt uwe ſchatten niet begraven,

Maar

Maar legt die aan tot liefde gaven,
 Want die zyn Jesus lief en waardt.
 Houdt schaamte het gebrek verborgen:
 Verzwylt de tong, 't geen 't lichaam lydt:
 Ai toondt u vaardig en verblydt,
 Kunt gy het harte ontslaan van zorgen!
 Wie den bedrukten gadeslaat
 En helpt, en in Geloof zal zaaijen,
 Zal naamaals weêr in zegen maaijen,
 Ter plaats daar vreugdt de ziel verzaadt.

Job Cap. xxxi. vers 19, 20. *Zoo ik iemand hebbe
 zien ontkoomen, om dat hy zonder kleedinge was,
 ende dat de noodtdruftige geen deksel en hadde:*

*Zoo zyne lendenen my niet gezegent en hebben: dat
 hy van de wellen myner lammeren verwarmt wierdt.*

Matth. Cap. xxv. vers 36. *(Ik was) naakt, en-
 de gy hebt my gekleedt.*

XIV.

Krankheidt.

De Krankheidt, bleek en schraal van aanzien en van we-
zen,

*Wyst met de Anémone der menschen zwakheidt aan.
En met den bloemenkrans, hoe boog by elk geprezen,
Leert zy, dat al het schoone op 't snelste kan vergaan.*

Ai my! wie zie ik voor my heen,
Die zuchtend' en met bang gesteen

. Het

Het oog ten Hemel heeft geflagen!
 Zyt gy 't ô Krankheid! die my 't hart
 Met druk vervuldt om al de smart
 En tegenheên, die ze u ziet dragen.
 Schept moedt ô onderdrukte maagdt!
 Nadien de Hemel zorge draagt,
 Voor hen die om zyn byftant smeeken:
 Zyn handt waarmée Hy u kastydt,
 Is 't die weér tot uw heil gedyt,
 En u geneeft van uw gebreeken.
 Wordt Juda's Vorft, Hiskias krank,
 Is zyn benaauwtheidt zwaar en langk,
 Zoo dat hy kird' gelyk een duive;
 Wend zyne ziel zig in 't gebedt
 Tot Godt, dan wordt hy ftraks gered,
 Godt wil dat zyne druk verftuive:
 Ziet, ziet Godts Zoon, in wien het beeldt
 Des Vaders, ryk van luifter speelt,
 Aan elk zyn dierbre hulp betoonen.
 De zoon des Hoov'lings wordt herstelt:
 Daar Petrus Moeder, langgekwelt
 Met koorts, zig met zyn gunft ziet kroonen.
 De Krankheidt wykt voor zyne magt:
 De kreuple voet, of handt, krygt kracht.:

Hy geeft den doofgeboornen ooren:
De blinden krygen het gezigt:
De stomme wordt het spreken ligt:
't Moet alles naar zyn heilstem hooren.
Ziet Petrus aan de schoone poort
Des Tempels, Een', van zyn geboort'
Geraakt, en kreupel aan zyn voeten:
Hy zegt, al schenk ik u geen gout,
'k Schenk meer! zoo gy op Godt betrouwt,
Staat op: zyn gunst komt u ontmoeten.
Gantsch Lydda, is verheugd van geest,
Als Petrus Eneas geneeft,
Die agt jaar hadde op 't bedt gelegen.
Ziet Publius, door Paulus handt,
Zyn Vader weêr hersteldt in standt,
Dan juicht Meliten om dien zegen.
Slaat u Godts hand op 't ziekbed' neêr
ô Mensch! waak op, roept tot den Heer,
Wilt hem al uw behoefkens klaagen:
Laat nooit uw harte zyn gezint,
Om met Ahazia verblindt,
Den Godt van Ekron raadt te vraagen.
Dat is: steun nimmer op uw magt
Op uw vermoogen, schoonheidt, kracht,

Wilt

Wilt op dien rietſtaf niet vertrouwen,
 Wie daar op ſteunt, ſteunt zonder grondt,
 Ze is zwak, en buigt, en breekt terſtondt:
 Nog wil op hulp van menſchen bouwen.
 Godt zelfs, die Opper-majesteit
 Des Hemels, biedt met vriend'lykheid
 Zyn hulp, in 't geen gy zult begeeren,
 Roep tot my in uw angſt en pyn
 Dus ſpreekt hy, 'k zal uw helper zyn
 En gy, gy zult myn heil-naam eeren.

Jefaiæ Cap. xxxviii. vers 16. *Heere, by deeze dingen leeft men, ende in alle deezen is het leven mynes geeſtes, want gy hebt my gezont gemaakt ende my geneezen.*

Matth. Cap. xxv. vers 36. *Ik ben krank geweest, ende gy hebt my bezogt.*

XV.

Gevangenis.

*Trouw niet Gevangenen, al ziet gy u aan banden
En voeten vast gekneldt, geslooten in de banden:
De Hemel, die gestaag op 't doen der menschen ziet,
Zal u, bydt gy om hem, verlossen van 't verdriet.*

't **G**aat wel, ô vast geboeide ziel,
Al kneldt de kluijsters voet en handen

Geen

Geen noodt, de Hemel zal de kiel
 Uws levens hoeden voor het stranden.
 Zoo ge in vertrouwen tot hem zucht,
 Al waardt ge in 't diepste hol gezeten
 Uw ziel, door Godt verkwikt, krygt lucht;
 Zyn goedtheid zal u niet vergeten.
 Laat wrevle boosheid Jacobs-zoon,
 Ten kuil, tot slaaf, en kerker doemen,
 De dartle min hem aandoen hoon;
 Zyn Heer hem een ondankbren noemen;
 Maar als die nevels zyn van kant,
 Dan ryft hy als een Zon in 't oosten,
 Ten dienst van 't groote Egyptenlandt
 En om zyn's Vaders huis te troosten.
 Hou standt Zedekia, laat af
 Van Micha op den mondt te kloppen,
 Om dat het antwoordt 't geen hy gaf
 Uw loogen-geest den mondt doet stoppen.
 Doem vry, ô Achab, dien Propheet
 Ten Kerker! drenkt hem, wilt hem spyzen
 Met 't broodt der smaadtheid, en met leedt!
 De Hemel zal eerlang bewyzen,
 Dat hy, door God, de waarheid spreekt,
 En dat zyn handt ter straf geheven

Door eenen fcherpen fchigt zig wreekt,
 U onverwagt in 't hart gedreven.
 Doorluchte Cores, rys, uw naam,
 Zal by de na-geflagten leven,
 En op de vleuglen van de Faam,
 Door 't gantsche aardtryk zyn verheven:
 Wyl gy door ed'len geeft geleidt,
 't Gevangen' Isr'el van zyn banden,
 Ontflaat en fteld in veiligheid,
 En weder weg-zendt na hun landen;
 Ja uit laat roepen wie den Heer,
 Zyn fchuldige eerbiedt wil verrigten,
 Dat die te rug trek', hem ter eer,
 Om zynen naam een huis te ftichten.
 Laat vry de dart'le Hoveling
 Vorft Darius zoo ver belezen,
 Dat, die zyn laft te buiten ging,
 Ten kuil der Leeuwen wierd verweezen.
 Dat geldt uw hoofdt ô * Belfazar!
 Maar vrees niet, hy, dien gy blyft eeren,
 Zal u, gelyk een heldre ftar,
 Met glans doen uit dien moordtkuil keeren.
 Laat af hartnekkig Sanhedrin,
 Gelyk een Tygerdier verbolgen,

* Daniël.

De Kruisgezanten , eens van zin ,
 Met boei en kerker te vervolgen :
 Uw boosheid ryft vergeefs ten top ,
 Gy zult uw doelwit niet beraaken ,
 Godts Engel sluit de kerkers op ,
 Zyn heilig oog blyft voor hen waaken .
 Denk der Gevang'nen dan met smert ,
 ô Mensch ! wil niet angstvallig vluchten ,
 Van hem , die snoodt mishandelt werdt ,
 Maar troost hem op zyn' droevig zuchten .
 Godt laat geen weldoen onbeloont ,
 't Strekt * Onesiphorus tot zegen ,
 Dat hy Godts kruisheldt , hoe gehoont ,
 Niet in zyn banden liet verleegen .

* 2 Tim. Cap. I. vers 16.

Jesaja Cap. LXI. vers 1. *De Geest des Heeren
 HEEREN is op my , om dat de HEERE my ge-
 zalft heeft om een blyde boodtschap te brengen den
 zagtmoedigen : hy heeft my gezonden om te ver-
 binden de gebrokene van barten , om den gevange-
 nen vryheid uit te roepen , ende den gebondenen
 openinge der gevangenijsse .*

Matth. Cap. xxv. vers 36. *Ik was in de gevan-
 genijsse , ende gy zyt tot my gekoomen .*

XVI.

Armoede van Geest.

*Opregte ziel, gedoft in 't kleedt van Nedrigheid,
Die naauylks met uw oog' den Hemel durft beschouwen,
Gy toont door uwe deugd, die vast op Godt wil bouwen,
Dat gy een schat bezit schoon ge arm van geestes zyt.*

Godtvruchte Nedrigheit van geest
Verlaagen, met gebrooke harte,

Ver-

Verbryzeld in uw druk en smarte,
Aan wien beloofd wordt 't eeuwig feest
Hier na in vreugde by te wonen,
'k Verhef uw deugd; uw nedrigheid
Vindt hulp by de Opper-majesteit,
Om u met zegen te bekroonen.
Uw eigen kleinheid volgt met roem,
Haar' Heilant na, zoo uitgelezen,
Gelyk de Zon dat heerlyk weezen,
Gevolgt wordt van de Zonnebloem.
By d'edlen vader der geslagten
Doorluchten Abraham, hoe groot
Hy 't heil van zynen Godt genoot,
Blyft zyn geringheid in gedagten.
Ik, roept hy, die myn kleinheid ken,
Heere onderwind my u te smeeken,
Met u van mondt tot mondt te spreken,
Ik die maar stoffe en affche ben.
In 't midden van den grooten zegen,
Die Godt den vroomen Jacob fchenkt,
Het nedrig hart nogtans gedenkt,
(Schoon tot twee heïren uitgedegen)
Dus aan Godts goedtheid: te gering
Ben ik, voor uw weldaadigheden,

Die met myn staf ben voortgetreden,
Toen ik myns Broeders haat ontging.
Geen Hooftman steunt op zyn vermoogen,
Nog krygsstandaart, nog wapenkracht,
Verwaantheidt heeft op hem geen magt,
Daar hy voor Jesus neêrgebogen
Hem aanspreekt: 'k ben niet waardig Heer,
Dat gy myn' drempel zoud' betreden,
Een gunstig woordt, een troostb're reden,
Geeft mynen knegt gezontheit weêr.
Staak blinde Pharizeeu uw roemen,
Op vasten, aalmoeze en gebeên,
De Godtheit weet die een voor een,
Gy hoeft haar die niet op te noemen.
Beschouw van verr' dien Tollenaar,
Die arm van Geest, en naulyks de oogen
Durft opslaan, nedrig neêrgeboogen,
Zyn schuldt en zonden, groot en zwaar,
Belyden, Godt om bystant smeeken,
En dat hy de oogen van genâ,
Op hem barmhertig nederfla,
En hem onthef van zyn gebreken.
Gy dan die nedrig van gemoedt
Den Heere dient met vast vertrouwen,

Wil 't grootſte voorbeeldt vry aanschouwen,
 Om dat te volgen op dien voet.
 Ja, laat zyn ootmoedt u bekleden,
 Hy noodt u tot de nedrigheid;
 Want Hy die u dien weg bereidt,
 Is in dien ſtaat u voorgetreden.
 Volg dan als Gunſt-genooten Godts,
 Als heiligen, en welbeminden,
 Zyn deugden na, dan zult gy vinden,
 Dat Jefus is, en blyft uw rots.

Pfalm xxxiv. vers 19. *De HEERE is naby de gebro-
 brokene van harten: ende hy behoudt de verſlagene
 van geeſte.*

Matth. Cap. v. vers 3. *Zalig (zyn) de arme van
 geeſte: Want harer is 't Koningkryk des Hemelen.*

XVII.

Treurigheidt.

*Zondtrouwigen, die om hun wanbedryven treuren,
Zyn ons in deeze Maagdt, die neêrknieltd, afgebeeldt:
Men ziet haar hand en hoofdt om hulp ten bemel beuren,
Die ook zyn zegen den bedroefden mededeelt.*

Bedrukte zielen, hier beneên,
Bezogt door wederwaardigheên,

Gezolt door ramp en tegenspoeden :
Hef 't oog ten hemel ! uw geluk ,
Zal na een wolk van angst en druk ,
Van Godt afdaalen u ten goeden .
Ai troost u ! bittre tegenspoedt ,
Is wel niet lieflyk voor 't gemoedt ,
Zo lang de geest zig voelt verlegen ;
Maar eind'lyk , dryft die angst en smart ,
En alle droefheid weêr van 't hart ,
En baardt een onverwagten zegen .
Word door den rouw het hart doorwondt
Van Jacob , als de logen-mondt
Hem toeroept : Joseph is verflonden !
Die droefheidt wordt in vreugdt herstelt ,
Wanneer de waarheidt hem vermeldt ,
Dat Joseph leeft , en is gevonden .
Treur niet , ô Hanna ! om de smaat
Als u Peninna tergt en haat ;
Laat Eli vry u dronken noemen :
De Hemel , die op uw gebedt ,
En traanen , en gelofte let ,
Zal u verhooren , gy hem roemen .
Schrei vry , ô Petrus ! die uw' Heer ,
Te stout verzaakte keer op keer .

Stort, stort een tranenvloedt uit de oogen!
Kent gy dien goeden Jesus niet,
Die nog zoo minlyk naar u ziet;
En die zig toondt met u bewoogen?
ô Ja! een straal van zyn gezigt,
Doet u herdenken aan uw' pligt,
't Gaat wel in vreugd' verkeert uw treuren:
Hy, die zyn' Vader voor u badt,
Vertrooft u met een vollen schat
Des heils, met u hem waardt te keuren.
Daalt heilige Eng'len, daalt beneên!
Vertrooft bedroefde Magdaleen',
Die gy om haaren Heer ziet schreyën:
Maar neen... gy hebt uw last voldaan,
'k Zie reeds haar' Heilandt by haar staan,
Die zal haar droeve ziel verblyën.
Maria zegt hy... Ach! dat woordt,
Uit zyn getrouwen mondt gehoord,
Herstelt haar vreugd, verdryft haar smarte,
Nu kent zy droefheidt nog verdriet!
Myn Meester... Ach! meer kan ze niet:
Dat woordt ontslipt van tong en harte.
Zoo ziet Godt mededoogende aan,
Hen, die van droefheidt aangedaan,

Tot Hem opregte traanen storten:
 Al staat de noodt tot in den top;
 Al geeft 't verlegen vleesch het op,
 Zyn bystand weet van geen verkorten;
 Die blyft gelyk hy altoos was:
 Hy geeft cieraadt voor stoffe en asch;
 Vreugde-oly voor het bitter treuren.
 't Gewaadt des lofs voor eenen geest,
 Die tot hem zucht, om onbevreesst
 Gelyk een Eik 't hoofdt op te beuren.

Jesaja Cap. LVII. vers 18. *Ik zie haare wegen,
 ende ik zal ze geneesen; ende ik zal ze geleiden,
 ende hen vertroosting en wedergeven, namentlyk
 hunne treurigen.*

Matth. Cap. v. vers 4. *Zalig (zyn) die treuren:
 want zy zullen vertroost worden.*

XVIII.

Zagtmoedigheidt.

*Bekoorelyke Maagdt, door 's hemels Geest geleidt,
 Hoe vredelievende zyt ge, ó Zagtmoedigheidt!
 Uwe ingetoogene aert, streeldt een oprecht gemoedt,
 Gelyk uw zachte bandt bet teder schaapje doet.*

Zagtmoedigheidt! doorluchte Maagdt,
 Die 't merk van 's waereldts Heiland draagt,

Be-

Beminde Zuster van de deugd,
Die de aardt bezit in vrede en vreugd,
Vrindin van 't vriendelyk beleid,
En speelgenoot der Nedrigheid;
Wat zyt gy van een zagten aert,
Niet wulps, maar zedig en bedaart,
Geduldig in verdriet en leedt,
Ter schuldvergiffenis gereedt:
Daar ge altoos u grootmoedig toont,
En nimmer kwaadt met kwaadt beloont.
Wierdt Moses, die getrouwe knegt,
In 't ampt door Godt hem opgelegt,
Door Mirjams en Aärons reën
Gefmaadt, als of Godt niet alleen
't Zy mondt aan mondt, of uit de wolk,
Door hem, zyn last gaf aan zyn volk;
Dan toont die telg van Jochebeth,
(Schoon Godt op hunne reden let)
Dat zyn opregt zagtmoedig hert,
Niet eens tot toorn ontfteeken werdt:
Maar de Almacht laat niet onverschoot,
Die hem in Moses smaat of hoont.
Zagtmoedigheidt bestiert den geest
Van Davidt, als hy onbevreesst,

Met heldt Abifäi, den * Vorft,
 (Schoon deze na zyn leven dorft)
 In 't heir ziet flapen, en zyn handt
 Hem biede op dat hy raakt van kant:
 Neen, neen, zegt Davidt, treft hem niet;
 't Is nooit Abifäi geschiet,
 Dat hy, die het gezalfde hoofd,
 Uit booze drift het leven rooft,
 Of fpies of dolk in 't harte dreef,
 Daar voor by Godt onschuldig bleef.
 Of wil de wraak die bloedt verzwelgt,
 Dat Davidt, Simeï verdelgt,
 Neen zegt die Koning naar Godts hert:
 Laat af, eer gy me een aanftoot werdt
 Abifäi! zoude ik zoo fnoodt
 Myn zetel veften op zyn' doodt?
 Of is die Parel aan de kroon
 Van Juda; 't voorbeeldt van Godts Zoon,
 Niet groot genoeg om na te gaan,¹
 Ziet dan den Heiland zelve aan:
 Dien Goël wiens zagtmoedigheid,
 Alöm een fchoonen glanfch verfpreadt.
 Die, hoe de boosheidt op hem fcholdt,
 Geen heilloos kwaadt met kwaadt vergolt,

* Szul.

Nog nimmer dreigde schoon de smaat,
 Hem vinnig trof met bitfen haat,
 Maar gaf den Hemel van zyn zaak,
 't Rechtvaardige Oordeel, en de wraak.
 Weer dan, ô mensch! uit uw gemoedt,
 De boosheid en den toornegloedt;
 Ontfang steeds met zagtmoedigheidt,
 Het woordt 't welk in u wordt geleit;
 Op dat het opga in uw hert,
 En uwe ziel gezaligt werdt.

*Pfalm xxxvii. vers II. De zagtmoedige daaren-
 tegen zullen d'aarde erffelyk bezitten, ende zich
 verlustigen over grooten vrede.*

*Matth. Cap. v. vers 5. Zalig (zyn) de zagtmoe-
 digen: want zy zullen het aardtryk beërven.*

X I X.

Heilbegeerte.

*De Heilbegeerte, die een Boek geöpent heeft,
 Waar op een Hemelsch licht zyn glans en schynzel geeft,
 Leert ons (schoon and'renzig aan de aarde en 't aardtsch
 verbinden)
 Dat de oorsprong van ons heil is in Godts woordt te vinden.*

Ontsluit de Hemel zyne zaalen,
 Doet God zyn' zegen nederdaalen,

Als

Als de arme noodtdruft tot hem ſchreidt :
 Die zelve Godtheidt geeft haar zegen
 Aan 't menſchdom, en toont hen de wegen,
 De paden der gerechtigheidt.

Allengs zag men dat licht verſchynen ;
 Tot dat de Wet de nacht-gordynen,
 Der droeve onwetentheidt verſchoof :
 Toen brak het door met meerder klaarheid,
 Tot dat in 't eind' de mondt der waarheid,
 De deur ontfloot van 't heil geloof.

In de overdenking van 't vermoogen
 Van 's Heeren wet zoo klaar voor de oogen,
 Vervrolykt Davidt zig het meeft :
 Hy durfde één zaak van Godt begeeren,
 Dat hy zyn leeftydt mogt verkeeren,
 In 's Heeren huis verheugdt van geeft.
 Maar wordt hy van dat licht verſteken,
 Daar hy als balling weg-geweken,
 Zyn Godt by 't volk niet dienen mag,
 Dan kan zyn ziel verkropt van ſmarte,
 Dien naaren toeftant van zyn harte
 Niet draagen, maar roept met geklag ;
 Gelyk een angftig hert, verleegen,
 Met ſmert verlangt op zyne wegen,

Naar eene beek tot laaffenis:
 Zoo voelt myn ziel haar drift verlangen,
 Om u te loven met gezangen,
 ô Godt daar 't volk vergadert is!
 Wanneer zal ik dat heil aanschouwen
 ô Heer! Gy zyt myn vast vertrouwen,
 U zoeke ik in den morgenstondt:
 Myn ziel aamächtig en bezweeken,
 Zucht nu, van dat genot, verfteeken,
 In een woestyne, dor van grondt.

Hoort Isrel der Apost'len monden,
 Op 't Pinksterfeest aan hun verkonden,
 In wien hun heil verborgen leidt:
 Zy worden, (van onkunde af keerig)
 Terstondt naar 't groote heilbegerig,
 En eeren 't woordt der zaligheid.
 Ziet gy Candaces Moorman reizen,
 Op 't geen hy leeft aandachtig peizen,
 't Is niets, zoo lang hy 't niet verstaat:
 Maar is Philippus opgesteegen
 Ten wagen, dan, dan krygt hy zegen,
 Van wien hy zig ook doopen laat.
 Verkondigt Paulus, aan den * Joden,
 Des Heilants wetten en geboden,

* *Te Antiocbiën in Pisidiën.*

Al strekt de lust niet dat hy 't hoort :
 De Heiden voelt zyn ziel ontfteeken ,
 Als hy van zulk een heil hoort spreekken ,
 En bidt ook om dat zelfde woordt .
 Laat dan , ô dwaaze en aardtsch-gezinden !
 't Verganklyk goedt , u niet verblinden :
 Zoekt Godt , en zyn gerechtigheid .
 En 't geen u verder in dit leven ,
 Van noden is , zal hy u geven ,
 Op dat Hy u ten Hemel leid .

Psalm cxix. vers 131. *Ik hebbe mynen mondt wyt
 open gedaan ; ende gebygt : want ik hebbe verlanght
 nae uwe geboden .*

Matth. Cap. v. vers 6. *Zalig (zyn) die hongeren
 en de dorsten (na) de gerechtigheid : want zy zul-
 len verzadigt worden .*

Barmhertigheit.

*Barmhertigheit, die't oog hier neder heeft geslagen,
 Op de eerste ontloken jeugd, deelt met een milde handt
 't Gezegent Voedtsel uit tot hulp en onderstandt.
 Wie mild gezegend is, help de Armoé onderschraagen.*

Gelyk de zuivre Zon haar stralen,
 Op't vruchtbaare aardtryk neer laat daalen,

En

En over al haar kracht verspreidt :
Zoo even schitterdt in onze oogen ,
Uw tedre hulp en mededoogen
Liefdadige Barmhertigheid.
Gy staat gereed met opene armen ,
Om den verleegnen te beschermen ,
Die toevlucht neemt in uwèn schoot :
Mildtdadigheid zoo ryk van haven ,
Geeft u haar schatten ; om die gaven
Blyde uit te deelen in den noodt.
Dwaaldt een Egyptisch man , verlegen ,
Langs berg en ongebaande wegen ,
Verlaaten van zyn eigen Heer :
Ontbloot van 's lyf noodtwendigheden :
Door ziekte en krankheid fel bestreden :
Gy slaat uwe oogen op hem neêr .
Al heeft zyn Heer geen mededoogen ,
De vreemden zyn met hem bewoogen ,
't Barmhertig hart van Juda's Vorst
Van Davidt , troost hem in zyn smarte ,
Vervroolykt het beangstigt harte ,
Verkwikt zyn honger , lescht zyn dorst .
Staak , staak , ô Priester , uwe gangen !
Wordt gy met meêly niet bevangen ,

Daar

Daar gy dien mensch zoo deerlyk ziet:
Ach neen! de Priester agt geen kermen!
Ja geen Levyt weet van erbermen!
Zy kreunen zig zyn' toefant niet.
Zy willen zyne wond' niet ftelpen!
Elendige, wie zal uw helpen?
Barmhertige Samaritaan
By u wordt hulp en trooft gevonden;
Gy giet hem oly in zyn wonden
Gy ziet hem met ontferming aan!
Toen Jefus hier op aard' verkeerde,
En 't volk zyn wyze leffen leerde,
Blonk deeze hoofd-deugdt by hem uit:
Zyn goedtheid doemt geen Magdalenen;
Nog Zondaars die boetvaardig weenen,
Geen Moordenaar hy buiten fluit.
Steldt hy het volk hunn' pligt voor oogen,
't Barmhertig hart voelt zig bewoogen,
En wil dat elk zyn deel geniet:
Dan fpyft hy het met wonder-brooden,
Zoo, dat by 't geen 'er was van nooden,
Meer dan 'er eerft was, overfchiet.
Godtvruchte zielen dan, wie vreeft 'er,
Op 't fpoor van uwen grooten meefter,

Uwe evenmenschen wel te doen.

Roept noodtdruft u met opene armen,
 Om bystant, ai wilt u ontfermen!
 Loop toe, om tot haar hulp te spoên.
 Wie dan aan 's Heilants arme leden,
 Op aard' zyn liefde zal besteden,
 Wordt daar voor zegen toegezeit:
 Al wordt het niet op aard' verkreegen,
 Hier na baart weldoen, milden zegen,
 In 't Oordeel roemt Barmhertigheid.

Zach. Cap. vii. vers 9. *Ende doet Goedertieren-
 heidt, ende Barmhertigheden de eene aan den an-
 deren.*

Matth. Cap. v. vers 7. *Zalig (zyn) de Barmber-
 tigen: want haar zal barmhertigheid geschieden.*

XXI.

Reinigheid des Harte.

*Bescbou deeze eedle Maagd, met traanen op haar wangen,
Die nederbigg'len op een hart dat bevig brandt:
Dieleert hoe't reine hart, met uitgestrekt verlangen,
Zucht tot den waaren Godt, naar 't eeuwig Vaderlandt.*

Te rug gy die 't verganklyk mindt,
En u verlustigt in uw schatten,

Die

Die uwen Godt in 't aardtsche vindt,
En streelt 't geen uwen lust kan vatten.
Die boosheid voedt, den Mammon eert,
De Hoovaardy in top durft voeren,
De snoode weelde hoog waardeert,
En gaat op 's Naastens welvaart loeren.
Dat is het niet, ô dwaaze mensch!
Waar op gy uwe hoop moet bouwen,
Zoo gy verkrygen wilt uw' wensch,
Om uwen Godt in 't licht te aanschouwen,
Dan moet gy rein van harte zyn:
Geen Nabal u ten voorbeeldt nemen,
Nog met den Pharizeeu in schyn
Godt dienen, dat 's van Hem vervreemen.
Neen Christen-ziel vest uw gezigt,
Op Abel, de eerste bloedgetuigen,
Zyn deugd vond heul by 't eeuwig licht,
Schoon hy voor Cains haat moest buigen.
Godtvruchtige Enoch die aan 't oog
Van zynen Schepper kon behagen;
Wierdt als een Arendt naar om hoog,
Door lucht en starren heen gedragen,
Alleen (dus schept Godt zelve lust,
In zynen roem niet te vergeeten,)

Om dat zyne eedle ziel geruft
Godt diende, met een rein geweeten.
En... maar, ô Dicht-luft, waar zoud gy
Met u gezang ten einde raaken?
In 't na beschouwen van den ry
Der Helden, die als starren blaaken!
Godtvruchte Noagh strekte een baak:
Heldt Abraham komt Godt nog nader:
Zyn Isaac volgt hem met vermaak,
En Jacob volgt zyn' vroomen Vader.
Prins Josephs ziel blyft onbesmet,
En kuifch, hoe fel belaagt, bestreedten:
Deugdtzaame Loth was 't hart bezet
Met druk, om Sodoms gruwelheden.
Als Davidt zang en snaaren paart,
Dan leeft hy best, dat streelt zyn zinnen:
Maria's nederigen aert
Wil stille zedigheit beminnen.
En ziet Godts Zoon, Nathanaël!
Dan hoort men tot zyn lof verkonden,
Zie daar een zoon van Israël,
Daar geen bedrog in werdt gevonden.
Gy dan, ô dierbre Tempel Godts!
ô Mensch vliet alle zond'lykheden!

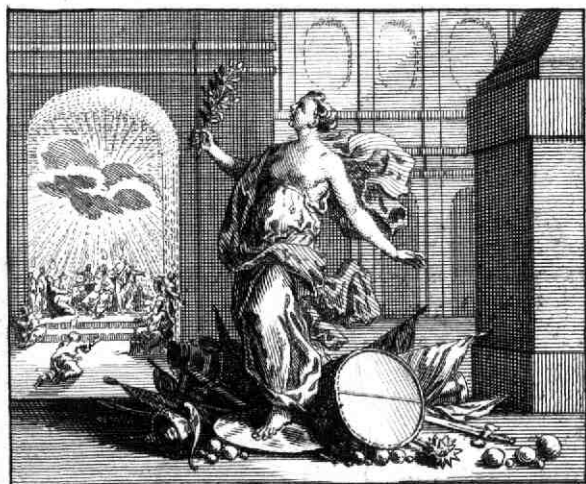
Dan zal Godt zelfs, die sterke rots,
 Met u, uw wandelpadt betreden.
 Hy zal u tot een Vader zyn,
 En gy zyn wel geliefde kind'ren,
 Op dat de waereldt schoon van schyn,
 Uw ziel belaagen moog of hindren.
 Bidt Hem met Jesses grooten zoon,
 Dat hy een rein hart u wil geven,
 En dat zyn Geest, uw geest bewoon',
 Om heilig naar zyn wil te leven.
 Want Godt die rein en heilig is,
 Kan met zyn aldoorstraalende oogen,
 De minste stip van ergernis,
 Nog iets dat zondig is gedoogen.

Spreuken Cap. xxii. vers 11. *Die de reinigheid
 des barten lief heeft, wiens lippen aangenaam zyn,
 'diens vrindt is de Koning.*

Matth. Cap. v. vers 8. *Zalig (zyn) de reine van
 barten: want zy zullen Godt zien.*

XXII.

Vreedzaamheid.

*De Vredelieventheid geboogzaam van gemoedt,
Vertrapt het Wapentuig des Oorlogs met den voet:
Zy draagt in haare handt, een tak van friffche Olyven,
Is nederig van geeft, en heufch in haar bedryven.*

Laat het verflindende Oorlogsvuur,
(Al is 't zomwyl van korten duur)

Haar

Haar zwavelmonden open zetten;
 En met een onvertzaagde handt,
 Fel tegens haar party gekant,
 Haar best doen om ze te verpletten.
 Geruster leeft de zoete vreê,
 Zy houdt het moordtzwart in de scheê,
 En doet alöm de welvaart bloejen:
 Zy, met de Olyftak in de weer,
 Legt al het ongenoegen neêr,
 Als zy het twiſtyuur aan ziet groejen.
 Toen bitze Tweedragt aanvang nam
 By 't Harders-volk van Abraham
 En Loth: toen ſchoot ge, ô Vrede uw ſtraalen:
 Staak twiſten! (ſprak Godts heldt:) kieſt gy,
 ô Neef, de regterhandt? 'k zal my
 Dan aan de flinker zy bepaalen.
 Agt Ephraïm zig zelf verſmaadt,
 Wanneer Manaff' ten ſtryden gaat,
 En ſlaat het heïr der Philiftynen:
 Een woordt van krygsheldt Gideon,
 Doet de Eedle Vreê gelyk een zon
 Weêr 't hart van Jozepts krooft beſchynen.
 Vreêlieventheid bezielt 't gemoedt
 Van Mozes, als hy twee verwoedt,

Op weg naar de overmagt ziet dingen.
 Nooit droeg de Vrede schooner kroon,
 Als toen zy Davidt, en den Zoon
 Des * Konings, koos tot lievelingen.
 De wyfste Vorft, de grootfte zoon
 Van Israël, Vorft Salomon,
 Ziet in zyn Ryk de Vrede lichten;
 Ja! Godt die op het harte ziet,
 Gelufte 't onder zyn gebiedt,
 Zyn Vrede-tempel op te rigten.
 't Vreedzaam gemoedt der Moeder-maagdt,
 In 't hart de zuivre tekens draagt,
 Van 't heil, dat Godt haar wilde fchenken:
 Al wat ze hoort, al wat ze ziet,
 Verheft haar hart tot hoogmoedt niet,
 Maar baardt een zedig overdenken.
 De bloedt-bazuin die Paulus blaaft,
 En onheil dreigt, verandert haaft,
 Als Jefus hem zyn ftem doet hooren:
 Dan wordt die Saulus omgekeert,
 Zoo dat hy niets dan vrede leert,
 Dat ziels-kleinoedt kan hem bekooren.
 De mondt der waarheid, in wiens mondt,
 Zig nooit bedrog of logen vondt,

* *Saul.*

Voorzegt het vreedzaam hart, Godts zegen.
 Ja! Paulus op verheven toon,
 Als een Gezant van Godes zoon,
 Biedt u den vreê van Christus weegen.
 Jaag dan, ô mensch, met uw gemoedt
 Den vrede na, als 't hoogste goedt!
 Laat heiligmaking u behaagen.
 Want zonder deez' verheven deugd,
 Zal niemant, in de onsterfbre vreugd,
 De gouden kroon des leevens draagen.

Pfalm xxxiv. vers 15. *Wykt af van 't kwade, ende doet het goede; zoekt de vrede ende jaagt ze na.*

Matth. Cap. v. vers 9. *Zalig (zyn) de vreedzaame: want zy zullen Godts kinderen genaamt worden.*

XXIII.

Verdrukking.

*Schrik niet, ó Christen-ziel! ziet gy Verdrukking staan,
 Al wyft ze op marteltuig en toont u martel lyken:
 Al toont zy u het kruis der tegenspoeden aan;
 Dat zyn de midd'len om den fchoonften prys te ftryken.*

Vergeefs woedt gy ó Tiranny!
 Vergeefs toont gy u zelfs verbolgen,

't Is

't Is vruchteloos door dwing'landy,
 Godts lievelingen te vervolgen.
 Godts heilig oog houdt zelfs de wacht,
 Op die hem vreezen, dienen, eeren,
 Al hebt gy 't lichaam in uw magt,
 De ziel kunt gy niet overheeren.
 Dat kost'lyk pandt is veel te groot,
 Om dat in kluisters vast te zetten;
 Ja zelfs de wreede en felle doodt,
 Kan haar, haar vryheidt niet beletten.
 Vaar voort, ô Jefabel, vaar voort!
 Legt vry Elias duizendt laagen:
 Besmet uw ziel met Naboths moordt!
 Doet Godts Propheeten 't leedt verdraagen.
 Godt zelf zorgt voor zyn trouwen knegt.
 Obatjah voor zyn Heil-propheeten.
 't Onschuldig bloedt roept wraak, krygt recht;
 Als gy van honden wordt gegeten.
 Verdrukte * onnosselheidt schep moedt!
 Dreigt u den modder te overstelpen,
 'k Zie Ebed-Melech weêr met spoedt,
 U uit dien vuilen moordtkuil helpen.
 Moet gy, ô Boetgezant! het hoofd
 Om eenen dart'len dans verliezen,

ô Vorft! 't is roekeloos belooft :
Verwerp dat onbedagt verkiezen.
Maar neen! te heerlyk ftraalt dat licht,
Judea's Vier-vorft in zyne oogen:
De boosheidt hoort niet naar haar pligt,
Nog kan geen ftrengt tucht gedoogen;
Als Steven 't Jodendom verwyf,
Dat zy hun Heer aan 't kruishout dooden,
Dan barft hun heilloos hart van fpyt,
Meer heeft hun moedwil niet van nooden,
Om hem te helpen aan een kant:
Maar 't is vergeefs ô Vloekverwanten!
'k Zie reets een nieuwen kruisgezant,
Op Stevens afch, den ftaande plant.
Dat zyt ge, ô edle Tarfiaan!
Al fchept gy nu in 't kwaadt behaagen,
Eerlang zult gy ons doen verftaan,
Wat gy om Jesus hebt verdraagen.
Gy dan, die om uw' waarden Heer,
Zucht onder 't kruis der tegenheden,
Gedenk hoe dat hy zelfs wel eer,
Om u heeft fmaadt en doodt geleden.
Ai draag geduldig allen leedt!
Doorluchte Paulus agt geen flaagen,

Nog iets het geen de boosheid smeedt,
 Als hy 't om Jesus maar mag draagen.
 Geen lastertaal, geen geesselroên,
 Nog schipbreuk, honger, dorst, nog stranden,
 Geen steniging, nog yffch'lyk woên
 Nog naare kerkers, boej' nog banden:
 Ja zelfs den doot waardeert hy niet!
 'k Agt, zegt hy: al die moeilykheden
 Der waereldt, lyden, nog verdriet,
 En wat 'er ooit kan zyn geleden,
 In 't minste, by het groot gewigt
 Van heerlykheid, zoo hoog verheven,
 Dat Godt zyn heiligen in 't licht
 Hier na in vol genot zal geven.

Jeremia Cap. xv. vers 15. *ô HEERE, gy weet
 (het;) Gedenkt myner ende bezoekt my, en wreekt
 my van myne vervolgers; ende neemt my niet
 weg in uwe lankmoedigheid (over haar;) weet
 dat ik om uwent wille versmaatheid draage.*

Matth. Cap. v. vers 10. *Zalig (zyn) die vervolgt
 worden om der gerechtigheid wille: want barer
 is het koningryk der Hemelen.*

XXIV.

Vergelding.

*Den milden Overvloedt, dien ons Vergelding toont,
Zit hier op haaren thron met luister, en gekroont,
Daar zy in 't kostlyk kleedt in majesteit verheven,
Leert met de meetstok elk naar waarde loon te geeven.*

Zou dan verdrukte deugdt altoos
Veragt, vertrappt zyn, en verschooven,

En

En nimmermeer het hoofd naar boven
 Opbeuren, maar dus eindeloos
 Het doel der snoode boosheidt weezen?
 Dat duldt de goede Hemel niet!
 Nadien Hy op hen neder ziet,
 Die zynen Naam eerbiedig vreezen.
 Al doemt men Joseph tot den Put;
 Al leit zyn Huisheerin hem laagen:
 Laat zig de Schenker agt'loos draagen:
 Godt zelve blyft zyn vaste ftut.
 Een droom den Vorft wel uitgelegen,
 (Dat hier der blinden wysheidt zwygt)
 Maakt dat hy tot de hoogheidt flygt;
 En 't landt alöm vervult met zegen.
 Dan keert geleden smaadt en leedt
 In vreugdt, dan worden boeje en banden,
 Cieraân om hals, en borft, en handen:
 Het slaafs gewaadt, een purper kleedt.
 Het dienstbaar juk een zegewaagen:
 Voor hem buigt zelve Potiphar:
 Ja, Jacobs krooft knielt voor die ftar,
 Die voor hun welzyn zorg zal draagen.
 Verdrukte Mordechai, zyt gy,
 Zoo zwaar een laft in Hamans oogen,

Dat hy om u niet wil gedoogen,
Den Jood in Perfen's heerschappy!
Laat u zyn hoogen moedt niet belgen,
Al is voor u een galg bereidt:
Schep moedt! des Hemels Majesteit
Zal dien Hoogmoedige verdelgen,
Rechtvaardigheid, treedt in 't gericht.
De Vorst doet het Geschichtboek leezen,
Waar in hem straks wordt aangewezen,
Hoe Mordechai hem heeft verplicht.
Betoonde deugd kreeg straks belooning.
Sloeg Hamans trots ten afgrondt neer,
En stelde Mordechai in eer,
De tweede in aanzien by den Koning.
Of lust het ons hier Daniël,
Te aanschouwen, toen de lastermonden,
Dit snood en heilloos middel vonden,
Gesterkt door 't Koningklyk bevel,
Dat niemant in geen dartig dagen,
Tot Godt of mensch met zyn gebeên
Zou nad'ren, dan tot u alleen
Darius! men zag al hun laagen,
Want lag hy in der Leeuwen kuil,
Hy had min dan de Vorst te vreezen

Want het oneindig Opperweezen
Sloot zelf der leeuwen wreedten muil,
'k Zag die ontaarden van geweeten,
Door 't Vorstlyk vonnis dat men gaf,
(Dus krygt het kwaadt verdiende straf)
Ten prooy van woest gediert' gesmeeten.
En.. maar, ô Vroomen dezer aard'!
Al wil de boosheid der Tirannen,
Als kaf u van den dorsch-vloer wannen,
Voor u werdt grooter heil bewaart.
Zoo gy met Paulus hebt gestreden,
Den loop voleindt, 't geloof behoudt:
't Gaat vast dat gy uw Godt aanschout,
Hier na, in 't Ryk der eeuwicheden.

Spreuken xxiii. vers 18. *Want zekerlyk daar is eene beloning: ende uwe verwagtinge en zal niet afgesneden worden.*

Matth. Cap. xvi. vers 27. *Want de Zone des Menschen zal koomen in de heerlykheid zynes Vaders met zyne Engelen, ende als dan zal by een iegelik vergelden na zyn doen.*

XXV.

Einde.

*Een oude Grysaart, met een klimop krans gekroont,
 Is 't Leerzaam zinnebeeld dat's waereldts eindt vertoont:
 Dit leert ook 't by-cieraadt: ó ja! dus spoeit ten leste,
 Ons leven naar het graf, gelyk de zon naar 't weste.*

Gelyk de Zon haar loop volendt,
 Als zy van 't Oost' naar 't Weste rendt,

En

En dus den zeeplas komt genaken!
 Zoo neemt al 't ondermaansche een keer,
 't Geen eens begin nam, eindigt weer,
 Niets is, of 't zal ten einde raaken.
 Na 's Hemels Almagt 't heerlyk werk,
 Van 's waereldts schepping, paal en perk
 En juist en orden hadt gegeven,
 Den tydt geschikt voor dag en nacht:
 Het Aardtryk gaf een vrucht'bre kracht:
 Den Mensch bezielt met geeft en leven;
 Toen ruste hy: zyn toevorzig,
 Houdt maar zyn heilig oog gerigt,
 Op 's waereldts netten loop en orden:
 Tot dat dit wonderbaar Heel-al,
 Op 't klinken van 't Bazuingschal,
 Zal einde en heel vernietigt worden.
 Belooft Godt zelve aan Abraham,
 Dat het geslacht van zynen stam,
 Het vruchtbaar Canaan zal bewoonen,
 Naau zyn Vier Hondert jaar ten endt,
 Of Godt heeft zig tot hun gewendt,
 Om hen zyn goedtheidt te betoonen.
 Hy die hen onder 't harte droeg,
 (Al zyn tien Plaagen naau genoeg,

Om 't hart van Pharo te verzagten,)

 Voleindt de grootheid van hun druk,

 En maakt een eind' van 't dienstbaar juk,

 En baardt dien dag dien zy verwagten.

 Ziet gy de Wet aan Amrams * Zoon,

 Door Godt op Sinai geboôn,

 In haaren glans en grootheid pralen :

 Ziet gy zyn' Tempel opgerigt,

 Door Juda's † Vredevorst gesticht,

 Waarin Godt zelf kwam nederdaalen :

 Die wet zoo vol van dienstbaarheên,

 En Offerhanden, en gebeên,

 En wat het zigtbre zig verbeelde,

 Verdween in 't eindt toen 'Godes Zoon,

 Gedaalt op aarde uit 's Hemels throon,

 Aan 't volk zyn wetten mededeelde,

 Ja, zelfs dien Tempel zoo vol pragt,

 Verloor in 't eind' zyn glans en magt,

 Toen Romens ‡ Veltheer hem verdelgde ;

 En 't Joodts gezag ter nederzeeg :

 En Juda's volk den doodtsteek kreeg :

 En 't aardtryk 't dierbaar bloedt in zwelgde.

 Ook zal het woordt der zaligheidt,

 Dat overal haar geur verspreidt,

* *Moses.* † *Salomon.* ‡ *Titus Vespasianus.*

Ver boven 't aardtsche schoon te kiezen.
 In 's waereldts allerlaaftten storm,
 Als 't gansch Heelal uit haaren form,
 Gefchokt wordt, haare kracht verliezen.
 Als 's waereldts dag-toorts, als de maan
 Dat blakendt nachtlicht zal vergaan:
 De fterren van den hemel vallen:
 Wanneer de alvoedende natuur,
 De lucht, het aardtryk, water, vuur,
 Neer ftort, en keert tot niet met allen.
 Dewyl 't dan eenmaal zal gefchiên,
 Dat de aarde, 't eind' der aard' zal zien,
 Ach Christen ziel, ach! hoe begeerlyk,
 Behoorde uw wandel (niet in fchyn)
 Voor 's Hemels oog opregt te zyn,
 Godtzalig, heilig, trouw en eerlyk.
 Want wy verwagten na deez' tydt,
 Dit 's ftof die onze ziel verblydt!
 Weêr nieuwe Hemelen en Aarde:
 Een plaats waar in Gerechtigheid,
 Haar glans en helder licht verspreidt,
 Nooit hoog genoeg geroemt naar waarde.
 Daarom bevytigt u, ô Mensch!
 Dat gy verkrygen moogt uw' wensch,

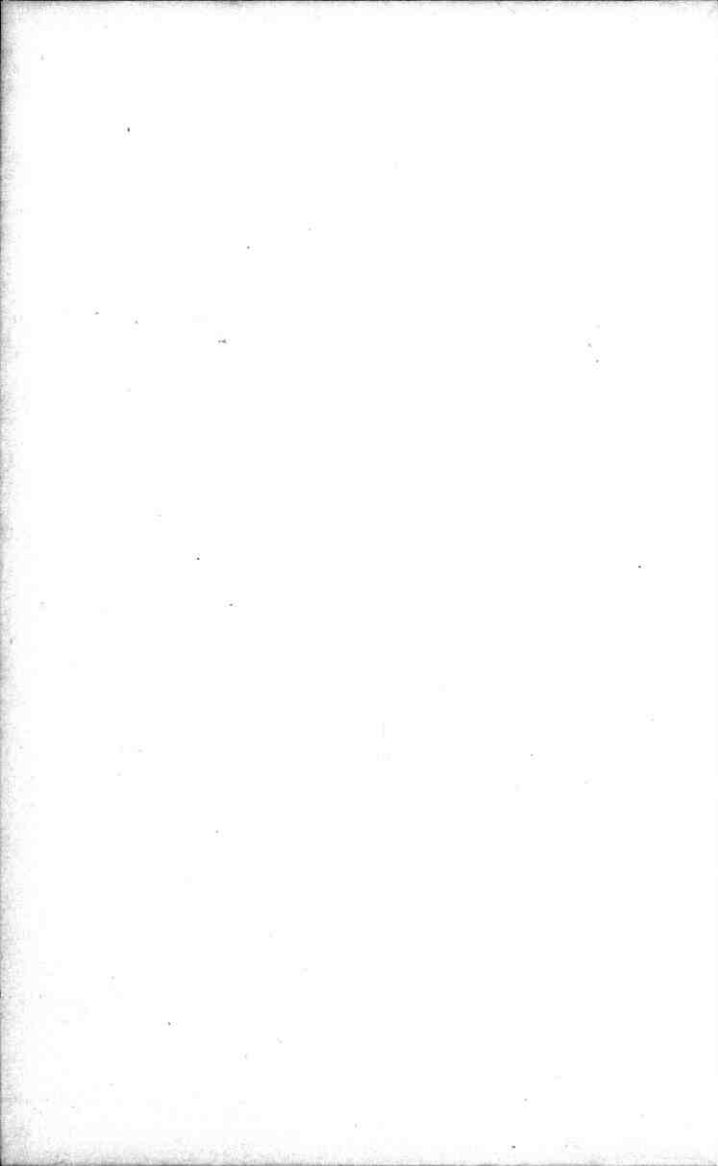
't Genot van 's Hemels heerlykheden:
 Tragt dan dat al uw poging strekt,
 Dat gy onstraflyk, onbevlekt,
 Van Hem bevonden wordt in vreden.

Daniel Cap. XII. vers 13. *Maar gy gaat heen tot het einde, want gy zult rusten, ende zult opstaan in uw lot, in 't einde der dagen.*

I Corinth. xv. vers 24. *Daar na zal het einde zyn, wanneer hy het Koningryk Gode ende den Vader zal overgegeven hebben: wanneer hy zal te niete gedaan hebben alle heerschappye, ende macht ende kracht.*

H E T
L E V E N
V A N D E N
P R O P H E E T
E L I S A.

VERVAT IN
DRIE BOEKEN.

H E T
 L E V E N
 V A N D E N
 P R O P H E E T
 E L I S A,
 E E R S T E B O E K.
 I N H O U D T.

Bals Priesterschap bereidt vergeefs hunne Offerhand :
 Elias offert Godt, die 't straks door vuur verbrandt.
 Gantsch Israël erkent des Hemels alvermoogen.
 Men slagt Baals Priesteren te Kison ; Jefabel
 Dorst na 't onschuldig bloedt des Tolks van Israël,
 Hy vlucht : dog Gods Gezant verkwikt hem uit den boogen.
 Godt zelf verschynt hier op aan Horeb, zyn' Propheet ;
 Dien Hy zyn' wil ontdekt : Elias werpt zyn kleedt

*Elisa om den bals, om in zyn plaats te koomen,
Elisa volgt zyn' Heer met yver, dog bevreesst,
En krygt op zyne beë twee deelen van zyn' geest.
Elias werdt hierop ten Hemel opgenoomen.*

Myn Zangster voelt haar lust en yver nooit verzaadt,
Als zy (schoon onvolmaakt) de handt aan 't speeltuig slaat,
Om uit de ryke Bron van Godts gewyde blaären,
(Nadien geen honigzeem dat zoet kan evenaaren,)

Haar

Haar nut te trekken: zy, zy wenscht' op helden wys',
 Een blyden toon te slaan, Godts grooten naam ten prys.
 tOrakel van zyn woordt, met hemel ink beschreven,
 Schetst ons den Heilgezant ELISA af naar 't leven,
 Den Zoon van Saphat, van den nutten akkerbouw
 Geroepen, door Godts knegt *Elias*, die getrouw
 Zyn heilig ampt bediende, en Godts bevel verrigten:
 Elifa, zult gy ons gelyk een Vuurwolk lichten!
 Zult gy de leidstar zyn die voor ons heen zult gaan!
 Welaan, wy volgen u, langs Berg, Woestyn, Jordaan,
 En zullen, wil ons Godt door zyne bystant sterken,
 Aanhooren hemeltaal, aanschouwen wonderwerken.

ô Eeuwige Monarch! die in 't vol zalig schoon,
 Van uw volmaakt Paleis, voor uwen Hemelthroon,
 Aartsch-eng'len, Engelen, en vlugge Cherubynen,
 Met Goddelyk ontzag, eerbiedig ziet verschynen,
 Verwaardigt myn gezang t'ontfangen in uw licht:
 Bedaau met uwe gunst myn stamelend' gedigt,
 En laat uw milden Geest uit uw doorluchte zaalen,
 Op my, Algoede Godt, in zeegen nederdaalen!
 Dan slaat myn Zangeres een hoog verheven toon,
 Op Hemels maatmuzyk, dan volgt zy Saphats zoon
 Elifa, in een rey van dierb're wonderheden,
 Dan zal ze in zegening met lust haar vlyt besteden.

En dus, door uwen Geest en uw genâ beschut,
Verstrekt zy voor zig zelve en anderen ten nutt'.

Toen Israël zig boog voor Baäls rookaltaren,
En schandlyk was verleidt door snoode wichelaren,
Ontstak Elias geeft grootmoedig voor den Heer;
Dies hy tot Achab sprak: geef Godt alleen alle eer,
Beroerder Israëls, breek af uw boozen handel,
En keer u tot den Heer door een opregten wandel;
Verlaat den Afgodtsdienst en volgt de Godtheidt na,
Verfaam ô magtig Vorst (saa myne woorden ga)
Verfaam op Carmels kruin de onzalige Propheten,
Die van den dartlen disch der Ryksvorstin thans eeten,
En agtmaal vyftig man en vyftig, van de geen
Die Baäl offeren in snoode gruwelheên.
En laat aan de andren kant op uw bevel en orden,
Het gantsche Israël by een versamelt worden,

Vorst Achab op dit woordt roept al het volk by een.
Hier vloeit de menigte terstondt naar Carmel heen.
Het valsche Prophetendom, de blinde Wichelaaren,
Boschpriesters, en een heir van tallelooze schaaren,
Verwagten hier by een thans de uitkomst met gedult:

Elias door de kragt van 's Hemels Geest vervult,
Roept uit: hoe lang zult gy in twederly gedagten,
Den afgodt dienen, en den waeren Godt veragten?

En hinken wederzydts, is Godt alleen de Heer,
 Aanbidt Hem met ontzag en geef geen ander de eer:
 Volg in gehoorzaamheid wilvaardig zyn geboden.
 Maar helpt den afgodt Baal u, uit gevær en nooden,
 Omhelst hem, volg met lust gestadig vroeg en spa,
 In uwe blinde drift, uw blinden rookdienst na.

Een diep ontsteltenis treft elk op deeze reeden:

't Regtvaardige verwytt waar door elk wordt bestreden,
 Veroorzaakt dat het volk door 't Priedsterdom verleidt,
 Geen antwoordt geeft; terwyl, op zyn stilzwygentheidt,
 Elias voort vaart: Ik, ik ben alleen van allen
 De heil-Propheeten (die door 't bloedtzwaardt zyn gevallen,
 Of door het marteltuig gefneuvelt) nog in stant:
 Hier zie ik op den berg rondtom aan allen kant,
 Vier Hondert vyftig man, die Baäl offer branden,
 Wel aan men keur voor zig een Var ter offerhanden,
 Men geeve ons ieder een, op dat deez' groote schaar,
 Den Var na haaren zin bereide op 't hoog altaar;
 Men leg hem op het hout, wilt hem aan stukken breeken,
 Maar geensins vuur daar by om 't offer aan te steeken:
 Dan zal ik mynen Varre op een gelyke wys,
 Verdeelen op 't altaar, des Heeren naam ten prys.
 Roep gy dan uwen Godt om hulp aan met gebeden,
 Ik zal myn offerdienst tot 's Heeren eer besteden,

En smeeken tot myn Godt, tot Hem die eeuwig leeft,
 Die Godt dan, die met vuur zyn hulp en antwoordt geeft,
 Die zy de Almagtige en een Oppergodt der goïen.

Straks roept gantsch Israël wy volgen uw' geboden,
 Uw woordt zy tusschen ons een vast gemaakt Verbondt:

Elias opent weêr op deeze reên zyn' mondt,
 Keur nu, ô Prieesteren! den Var uit, voor uw allen,
 Bereidt hem, want gy zyt een menigte in getallen,
 Bereidt den uwen eerst en roept tot uwen Baäl,
 Op dat hy tot uw hulp van boven neder daal':
 Aanbidt hem, schreeut tothem; en is hy hoog verheven,
 Gelyk gy 't volk verhaalt, ligt zal hy antwoordt geven,
 Ontsteek geen Offerhandt nog leg geen Vuur daar by,
 Op dat uw blindt verstand zyn godtheidt kenlyk zy:

In 't eindt genaakt den tydt waarop de Baälieten;
 Hun offer slagten, en het jeugdig bloedt vergieten,
 Des uitgekooren Vars, de gryse Wichelaar',
 Verdeelt het offerdier op 't opperegte altaar.

Men zoekt by drekgoôn hulp: men houdt tot aan den middag
 Van 't kriekende uchtent licht, een uitgelaten Biddag:
 Men roept, men schreeut tot Baal! ô Helper van uw volk!
 Grootmagte Baal daal neêr, daal neder in een wolk
 Van offervlammen, om dit offer aan te steeken;
 Verhoorde gy wel eer ons roepen, bidden, smeeken,

Redt ons, verlos ons nu, zendt uwe bystant neêr,
 Op dat dit volk u ken voor haaren Godt en Heer.
 Geef antwoordt groote Baal, betoon uw mogentheden,
 Maar 't is vergeefs, nog stem, nog vuur daalt naar beneden,
 Men schreeut te dwaas om hulp by iets dat nimmer waar.
 Men springt, men raast, men schopt zelfs tegens het altaar:
 Hun blinde wich'lary kan hier geene uitkomst vinden.

Hou op, ô blindt geslacht! wat wilt ge u onderwinden?
 Laat af, het is om niet schoon gy u nederboog,
 En nederbuigt in 't stof, ontruk van harte en oog'
 Het zwaare dekkleedt van uw driefte onwetentheden:
 Rigt liever naar om hoog, naar Godt uwe offerbeden,
 Deeze is 't die elk verhoort, die geeft uw bede kragt.
 Maar neen! men geeft op raadt, nog goê vermaning agt,
 Men volgt de blinde drift, dies wordt het langs hoe grover:
 Men geeft zig heel verhart aan valſche drekgoôn over.
 Men buigt met harte en knien, voor Baal en Astaroth:
 Men eert het ſchepfel meer dan Jacobs Heer en Godt.
 Den middagtydt genaakt terwyl zy vrucht'loos poogen,
 Dat Baal hun offerhande ontſteekt door zyn vermoogen.

Elias midd'lerwyl aanschout met ongedult,
 Wat blinde onweetentheid hun ziele heeft vervult,
 Dies roept hy: vaar vry voort, verhef op hooger toonen,
 Uw' stemmen, zoo gy wilt uw bede zien bekroonen,

Ligt is hy overftelpt met andren bezigheên,
 Dat hy geen agt geeft op uw offren en gebeên.
 Roep luider; is hy Godt! (dit zult gy niet ontveinzen)
 Hy overdenkt veel ligt in veellerly gepeinzen,
 Wat hy verrigten moet; ligt heeft hy reizens luft;
 Of mooglyk legt hy vaft in eenen diepen ruft.
 Roept fterker tot uw Baal, gy zult hem 't harte treffen. . .

Kunt gy Onzinnigen, kunt gy hier niet bezeffen,
 Hoe dat Elias met uw snooden Godtsdienft spot?

Maar neen, men dwaalt al voort: zie hoe het gantsche rot,
 De snoode Priefters, in ontzinde razernyën,
 Zig met het moordt geweer langs 't gantsche lichaam snyën,
 Doorboorende het vleefch met priemen, dat het bloed
 By 't lichaam nederdruipt in ruimte en overvloedt.

ô Dwaasheid! al te groot, kan de Almagt dit verdraagen?
 Men hoort een gantschen troep aan Baal om byftant vraagen:
 Daar propheteert een rey van blinde Wichelaars,
 Die hun godtsdienftigheên verrigten voor de altaars.
 Men wringt zig zelve in een, in allerhande bogten.
 Daar buigt men zig weêr neêr voor vuile wangedrochten.
 Gints fchreeut het heilloos rot met een verwarde taal,
 Aanschou ons Offerhandt, daal neder groote Baal,
 Ontwaak uit uwe ruft, kom haaftig naar beneden.
 Maar 't is vergeefs zyn naam om byftant aangebeden,

Geen Baal . nog ander Godt kooft hun ter hulpe by,
 Dies roept Elias uit: komt herwaarts nu tot my!
 't Is vruchteloos gepoogt om byftant by uw goden,
 Buig u eerbiedig neêr voor de Oppergodts geboden,
 't Is Godt, 't is Godt alleen die wonderheden doet,
 Val, met een waar berouw, zyn Majesteit te voet!
 Kom herwaarts, hef met my ten Hemel uw' gebeden!

Straks komt de menigte van hen die Baal beleden
 By 's Heeren Heil propheet, terwyl die yv'rig werkt,
 Op dat het Brand-altaar, hermaakt werde, en verfterkt.
 De Godlyke altaar eer door Baäls vloekpropheeten
 Verdelgt, en uitgeroeit, ten grond' toe afgefmeeten,
 Wordt weder opgebout in 's Heeren hoogen naam,
 En door het fespaar tal van fteenen weêr bekwaam.
 Des gaat Elias voort in zyn Godtvruchten yver:
 Want daar 't Godts eernaam geldt, zet hy zyn luft nog ftyver
 Met fnellen voortgang voort, in ongemeene vlyt.
 Hy graaft rondtom 't altaar een groeve, die zoo wydt
 En breedt is, dat men ligt (hier zal men wond'ren maajen)
 In haaren omtrek kan twee * maaten zaads verzaajen.

H

Straks

* *Twee maaten zaadtsverzaajen.*] Ieder dezer maaten wierden gerekent op *Hondert vier en veertig Hennen Eyerschaalen*, zynde ieder maat een *derdedeel van een Epba.* Zie de aantekening op Genef. Cap. XVIII. vers 6. Een *Epba.*, nu begreep *Vierhondert, twee en dertig Hennen Eyerschaalen.* Ziet op Exod. Cap. XVI. vers 36.

Hy deelt het offer, en eischt dat men water breng',
 Roept dit tot driemaal toe, op dat hy 't weder pleng'
 Om Varre, en hout, en groeve, en alles te begieten,
 Op dat geen drooge plaats in 't minst' kan overschieten:
 Des stroomt rondtóm 't altaar een vloedt van water heen.

Elias héft hier op zyn vierige gebeên

Ten Hemel, en hy smeekt: ó Godt der vroomen Vad'ten!

'k Kom heden voor uw' thron met myn gebed u nad'ren,

Verhoor myn zielezucht; toon heden aan 't geslagt,

Dat gy haar' Heere zyt, die, door uw arm en kracht,

d'Ontflaapen Vaderen, van 't dienstbaar juk bevryde,

Op dat dit blindé volk uw grooten naam belyde,

Toon nu dat gy alleen zyt Godt in Israël;

En toon dat ik uw knegt uw Goddelyk bevel

Gehoorzaam naar uw woordt: daal neder uit de wolken,

Ontsteek deeze offerhande, op dat deez' blinde volken,

Erkennen dat ge alléén, in kracht en majesteit,

Haar' Godt zyt, die hun harte als waterbeeken leit.

ó Heilig ziel-gebedt wat schiet gy zuiv're stralen!

Wat zie ik!.. vlaag by vlaag van hemelvlammen daalen!

ó Heilig hemelvuur van Godt die 't al regeert!

't Geen water, hout, altaar, en Varre, en al verteert.

ó Goddelyk ontzag! wie kan dit heil waardeeren?

Hoe kragtig kan de ziel hier wonderheden leeren,

Hier wykt het Ongeloof; hier zwicht Baals Priesterdom;
 Hier zinkt de afgodendienst van beelden, blindt en stom;
 d'Orakels zwygen stil; de blinde Wichelaaren
 Verliefen 't snoodt gezag in Tempels en altaaaren;
 Hier daalt een hemelvuur uit 's Hemels opperhof,
 En geeft 't bekeerde hart tot lof en danken stof.

't Gemeen op dit gezigt vloeit toe van alle zyden
 Men hoort met eene stem des Heeren naam belyden
 Men roept Elias Godt, is onze Godt en Heer;
 Wy buigen met ontzag voor zyne grootheid neêr.

Elias roept hen toe: gryp deeze vloekgenooten,
 Dat hun onzalig bloedt aan * Kifon wordt vergooten;
 Gryp hen, dat hier niet een ontvlucht het blanke zwaardt:
 Val aan! dit heilloos volk is zulk een doodsstraf waardt!

Zoo draaft een woedend' paardt het dienstbaar juk ontvloo-
 Al wordt het, in de vlucht, den breidel aangeboden, (den,
 In drieste dolheid voort, maar wordt dien loop gestremt,
 En wordt het door den toom en 's meesters handt getemt,
 Dan laat het zig in vreê door haar bestierder leiden.

Wel aan, nu van den top van Carmel afgescheiden,

H 2

En

* *Aan Kifon.*] Deze Beek loopt uit de Zee van Genne-
 zareth, naar het Westen, by den Berg Carmel in de Midde-
 landse zee; en strekten een scheiding tusschen de stammen van
 Issachar en Zebulon. Ziet de aantek. op 't IV. Cap. der Rich-
 teren, vers 7.

En Godts Propheet gevolgt, die 't woedende gerucht
 En Jesebelles wrok, in een woestyn ontvlucht:
 Zie daar, daar zit die man, vol angst, en zorg en kommer,
 Vermoeit van zyne vlucht, te rusten in den lommer
 Van een Jeneverboom, daar by om bystant smeekt,
 En dus tot zynen Godt in den gebeden spreekt.

Laat af, het is genoeg! dat nu myn ziel moog' sterven!
 ô Heere, laat my nu dit lastig leven derven!
 Knip af den levensdraadt van myn verdriet en leet!
 Ik ben tot heden nog op uw bevel gereet:
 Maar ach! de tegenheên die myne ziel staag kwellen,
 Die wenschen mynen geest weêr in uw handt te stellen:
 Ik ben niet beter waardt dan, met volständigkeit,
 Te ontfangen 't sterfelyk lot der Vad'ren: hier op leidt
 Die wakkere yveraar zig neder op der aarde,
 Ter ruste, om in den ramp, die 't deugdzaam hart bezwaarde,
 Door eene stille rust, te sterken tegen smart.

Zoo vlucht op 't allersnelste een doodts beangstigt hart
 Langs naare woesteny en bergen, en gehugten,
 Op hoop om 't Jagers rot en honden eens te ontvluchten,
 Waar door het wordt vervolgt en haastig nagespoort;
 En vindt het eens in 't einde een vast en veilig oort,
 In 't diepste van het woudt, ontbloedt van zonnestraalen,
 Danken het uit dien angst weer vrolyk adem haalen;

Dan strekt de Wildernis een vryburg in die vlucht.

Ruft dan Elias, ruft, weest voor geen ramp bedugt,
Gy hebt de Godtheidt meê, die zal u wel bewaaren.

Ai zie! daar daalt alrede een van zyn Ryksdienaaren

Die als een afgezant zyn's Vorsten plaats bekleedt.

Hy spreekt: Elias rys! verkwik u van uw leedt,

Versterk 't verflaaude hart, verkwik u met deez' spyzen.

Zoo ziet een Zeeman in het eind' de zon verryzen,

Uit eenen donk'ren nacht van wolken, 't geen zyn lust

Met nieuwen moedt versterkt, die eerst schein uitgebluft,

Door 't buld'ren van den windt op de ongestuime baaren,

En heen en weêr geschokt, hem stelde in doodts gevaaren.

Elias, op 't gezigt van zulk een lekkerny,

Verheft zig op van de aard', daar hy verheugdt en bly

Door water en door broodt, verkrygt verkwikking weder:

Straks legt hy zig geruft weêr op het aardtryk neder;

Waarop Godts Engel hem ten twedemaale wekt,

En dus Godts hemellaft, aan Godts Propheet ontdekt.

Staa op! man Godts staa op! versterk uw zwakke leden,

Geniet deez' spys en drank, verkwik u, ga in vreden:

Den weg viel veels te lang zoo gy geen spys genoot.

ô Milde zegening van water en van broodt!

Door welkers Hemelkracht, Elias, veertig dagen

En nachten heenen treedt, naar's Heeren welbehagen,

Tot dat hy by Godts Berg, aan Horeb uitkomt ziet,
 Gaa voort ô groote man! wy volgen in 't verschiet,
 En zullen hier met lust des Hemels last verwagten,
 Wilt vry in stille rust in deez' Spelonk vernachten,
 Rust hier tot dat de Zon met gulde stralen gloeit.

Zoo rust een Reiziger in stilte, die vermoeit
 Op weg een plaats ontmoet daar hy (ontheft van zorgen,)
 Op 't nad'ren van den nacht, rust tot den vroegen morgen;
 Dan volgt hy weêr met lust den weg, dien hy verkoor.

Maar welk een hemelstem klinkt my daar in het oor'!
 Wat maakt ge Elias hier? wat heeft u hier gedreven?
 Men hoort Gods Heil-propheet hier op dit antwoordt geven:
 Ik heb ten allen tydt, Almagtige Opperheer,
 Met hart, en ziel, en zingeyvert voor uwe eer:
 Want Israëls geslagt uit Isaac voort gesprooten,
 Heeft met een dolle drift het dierbaar bloedt vergooten,
 Der Heilverkondigers, zy hebben het verbondt,
 't Geen gy hadt opgereg, vernietigt tot den grondt,
 Zy hebben uw altaar vernielt en afgebrooken,
 Terwyl zy afgedwaalt in bosch en bergen rooken,
 Nu ylt men om myn ziel te storten in 't verderf,
 Op dat ik door het woën van Ryksvorst Achab sterf,
 En door het bloedig zwaardt van Jesebelle sneuvel'.
 De Godtspraak roept weêrom: treê uit, klim op de heuvel

Van Horebs hoogen berg, ſtaa voor myn aangezigt!
 Straks volgt een fellen windt, daar 't al voor beeft en zwicht:
 De bergen ſcheuren vaſt, van boven tot beneden.
 De ſteenrots ſplyt van een, met veel afgryſlykheden
 En breekt met yffelyk en ſchrikkelyk geweld.
 d'Aardtbeving, die de kracht van dezen windt verzelde,
 Doet 't aardtryk als verbaaft, beweegen op haar poolen:
 Nog bleef het heilgezigt des Eeuwigen verhoolen.
 Elias fiddert vaſt daar hy deeſ' wondren ziet.
 Godt, die het al regeert, en door zyn magt gebiedt,
 Zondt voor zyn aangezigt gevreesde vlammen heenen:
 Dit vuur was naauwelyks voor Godts gezant verdweenen,
 Of na deeſ' wonderheên en 't bulderendt gedruifch,
 Volgt eene ſtille ruſt en lieffelyk geruiſch.
 Zoo wordt een woefte zee, waar in de orkaanen raazen,
 En 't zeenat door zyn kracht tot aan den hemel blaazen,
 Allengs in ruſt gebragt, terwyl de ſtorm bedaart,
 En eenen zagten windt zig met de golven paardt.

Elias valt ter aard', door eerbiedt ingenoomen;
 Straks hoort hy eene ſtem door lucht en wolken koomen,
 Die hem uit 's Hemels naam des Heeren wil ontdekt.
Keer weêr, op dat uw reis zig naar Damascuſ ſtrekt

En zalfst my *Hazaël ten Koning, giet den hooren
 Op † Jechu, dien ik heb voor Israël verkooren,
 Dat hy den Schepter zwaaje op Koning Jorams throon:
 En zalf in uwe plaats ELISA, Saphats zoon,
 Dien ik verkooren heb; des zal 't in 't eindt geschieden,
 Dat wie Vorst Hazaël zyn bloedtzwaardt zal ontvlieden,
 Dat hy vervallen zal in Koning Jechu's magt;
 En schoon dat Jechu niet zyn vyandt te onderbragt,
 Nog zullen ze evenwel door Elifeüs sneeven:
 Ook heb ik Israël een groot getal gegeven,
 Wel zeven duizendt man, die nimmer met hun mondt
 Den Baal beleden, nog zig boogen op den grondt.

Wel

* *En zalfst my Hazaël.] Een der Ryks grooten van Benhadad den Koning van Syriën, die na de doodt van Benhadad, Koning van Syriën is geworden: waar van de Propheet Elifa hem de Voorzegging deed, en ook hoe by een geestel voor 't Israëlitische volk zoude zyn: 2 Boek der Koningen Cap. VIII. vers 11 tot 15.*

† *Op Jechu.] Een der Hoofdmannen van het beir van Joram, den Koning van Israël, deze wierdt door last van den Propheet Elifa door een der Zoonen van de Propheeten tot Koning over Israël gezalfst. 2 Kon. Cap. IX. vers 6. Ziet verder van hem, hoe by den Koning Joram doorschoot, Jesebel uit het venster beeft doen werpen, de LXX zoonen van Achab beeft laten ombrengen, Ahazia den Koning van Juda beeft laten dooden, en een groote slagting onder de Baals Prieesteren liet doen; in 't IX en X. Cap. van 't 2 Boek der Koningen.*

Welaan nu op de reis naar *Mehola getoogen,
 Daar wy Elifa zien het aardtryks onvermoogen
 Ter hulpe komen, door het bouwen van het landt:
 Hoe rustig draaft hy, met de ploegstaaf in de handt?
 Daar ses paar runderen, het kouter door de voren
 Heen trekken, tot behulp en wasdom voor het kooren.
 Elifa staa! ai staa! zie wie hier herwaarts treedt!
 Verlaat den zwaaren ploeg! aanschouw Godts Heilpropheet!
 Elias, die aan u Godts wille zal ontdekken,
 Op dat ge in Israël een wonder moogt verstreken.
 Zie daar, hy werpt zyn kleedt, zyn mantel om u heen,
 Op dat gy't voetspoor van Elias na moogt treên;
 Aanvaardt dit hoog bevel! verlaat het veldt en akker!
 En kwyt u in den dienst des Heeren trouw en wakker!
 Zoo wierdt weler de Zoon van Isai ('t bevel
 Gehoorzaam, van zyn Godt) door ziender Samuël
 Verheven van de kooy, ten Heilpropheet gezegent.
 Elifa ziet hoe groot een heil u thans bejegt!
 Volg Godts getrouwe na! ai, dat de frisse tydt,
 Van uwe levenskracht, den Heer zy toegewydt.
 Aanvaardt des Hemels dienst! uw wandel zy in vrede!
 Verhef de heil-bazuin! ... maar luister welk een bede,

H 5

Hy

* *Mehola.*] Abel-Mehola, de geboorte plaats van Elifa.

Hy voor Elias stort, hem vallende te voet!

Gun, (zegt hy:) dat ik eerst myn Ouderen begroet,

En, met een afscheitskus, my kwyt van myne plichten;

Dan volg ik welgemoedt daar gy my voor zult lichten.

Elias zegt, gaa heen, keer derwaarts, maar gedenk

Gods dierbre zegening; het Hemelsche geschenk'.

Gaa heen! ontfang voor 't laatst den Vaderlyken zegen.

Elifa, welk een beê hebt gy zoo ligt verkreegen!

Trof hier myn Zangeres nu eens den regten toon,

Waar mede 't laast' Vaarwel! gewenscht wordt aan den zoon,

De Vaderliefde zou met levendige straalen,

Met zielewenschen op Elifa nederdaalen;

De laatste zegening, die me aan elkaar verrigt,

Deedt elk verrukt staan met de traanen in 't gezigt.

Maar nu, nu zwygt zy; als onmagtig de gelukken,

Die hier den Vader wenscht, door woorden uit te drukken,

Ja! zy schoot ver te kort wie haar ook bystant boodt.

Maar tot welk afscheitsmaal! worde ik hier uit genood'?

Wat heerlyk dischgeregt' aanschou ik met myne oogen?

Twee runderen geslagt (die zig voor 't slagmes boogen)

En door het akkerhout ten voedtzetel toebereidt.

Maar neen! ik word' van hier naar Gilgal heen geleit

Daar hoor ik Godts gezant, dus tot Elifa spreken;

Blyf hier getrouwe knecht, uw dienst is my gebleken,

Blyf hier, de Heere Godt zendt my naar Bethel heen.
 Maar neen, Elifa stuit terstondt zyns meesters reên:
 Neen, zegt hy, laat vry af zoo waarlyk als wy leven,
 En als de Heere leeft, zal ik u nooit begeven,
 'k Verlaat u nimmermeer, maar 'k volg van stonden aan,
 154 Langs Berg', Woestyn', Jordaan, of daar gy voor zult gaan.
 Gelyk de Zonnebloem het lieff'lyk blinkend' weezen,
 Der Zon volgt, die vol glantsch ten zeeplas uitgerezen,
 In 't gloejendt Carmozyn met pracht te voorfchyn treedt,
 Zoo volgt Elifa hier Godts heilige Propheet
 Naar Bethel; daar zig straks een rey van Zienders, zoonen
 Der Bethelieten, om Elifa heen vertoonen:
 Gelyk de Bey-zwerm zig om hunne hoofdt-bey fluit,
 Daar elk door 's Hemels Geest gedreven, dus zig uit:
 Weet gy ô Heilgezant! dat heden, voor uwe oogen,
 Uw heere, door den Heer zal worden weggetoogen?
 Dat gy zyn aangezigt niet lange aanschouwen zult?
 Elifa mede door dien zelfden Geest vervult,
 Zegt aanstonts: 'k weet het wel, het treft my aan het harte,
 Hou op! ai wilt tog niet vermeederen myn smarte,
 Dit naakende ongeval treft reets myn ziel met leedt.
 Elifa volgt hier op dien grooten Heilpropheet,
 Deeze' zegt: Elifa blyf tot ik u heb van nooden;
 d'Almagtige heeft my door zyne stem geboden,

Dat ik te Jericho zyn laft verbreiden zal.

Maar hierop antwoordt hy: ik volg u overal:

'k Zal zoo waaragtig, als gyleeft, u nooit begeven;

Al wierdt gy door Godts laft van ftadt tot ftadt gedreven.

Zoo volgt een lamm're dreef gedurig 't zelfde fpoor,

En leent ter veiligheid haar trouwe Herder 't oor,

En volgt hem overäl langs bergen en vallyën.

Elifa kunt gy dan van uwen Heer niet fcheyën?

Wykt gy niet eenen voet van 't fpoor dat hy betreedt?

't Schynt neen! volhart met luft ô heilige Propheet!

De tydt zal u eerlang een heerlyke uitkomst geven,

En u gelyk een Heldt, die overwindt, doen leven.

Gezegende, ga voor! wy volgen u met luft,

Tot gy te Jericho vermoeit van 't reizen, rust.

Ga voor! geen weg zal ons te lang of laftig duuren.

Daar zie ik reets van verr' de hoogverheven muuren

Van deez' bekende ftadt: treedt in ô heilryk paar!

Wat 's dit! hier werdt myn oog een menigte gewaar,

Van menfchen, die terftondt Elifa tegen treden,

ô Zangeres, hoort toe! ai luifter naa hun reeden!

Ontzet, ontzet u niet, 't zyn Jong'ren die hun vlyt

Tot 's Heeren dienft beftêen, in 't bloeiënft' van hunn' tydt.

Elk fheldt hem voor het oog als eer de Bethelieten,

Hoe hy maar korten tydt 't gefelfchap zou genieten,

Zyns Heers en zig wel haaft van hem berooft zou zien.
 Elifa antwoordt straks; 'k weet dat het zal gefchiên :
 Ai zwyg! vermeerder niet het weedom van myn harte ,
 Dewyl dit groot verlies my in de ziel zal fmarte.
 Maar even als een ftadt die ftreng belegert wordt ,
 Niet door het bald'ren van 't gefchut ter neder ftort ,
 Maar door kloekmoedigheid het alles kan verduuren ,
 Zoo dat de vyandt wykt van de onverwonnen muuren :
 Zoo treft hier ftorm by ftorm dien wakk'ren yveraar ,
 Dog hy weêrftaat met moedt alle aanval en gevaar.
 En overwindt in 't eind' , als zyn , zyns Heeren reden
 Gerigt, dat hy niet mee naar 's lands rivier zou treden ,
 Hy wederftaat het al hoe dat men hem beftrydt.

Gezegende Jordaän , die uwen loop zoo wydt ,
 En magtig uitgebreidt, juich! kom bruizend' herwaart ftroomen,
 Vloei af uit Libanon! wil bly te voorfchyn koomen!
 Verhef uw waterkruik' uit uw beruchten vliet !
 Beschouw aandagtig wat op uwen ftroom gefchiet!
 En gy , ô Vyftigen ! gy die aan d'andre zyde ;
 Alrede op de aankomft van Elifa u verblyde ,
 Verftrek bevestigers van 't geen gefchieden zal ,
 En meldt dit wonderwerk eerbiedig overäl !

Elias nadert vaft den oever dezer ftroomen ,
 En heeft zyn opperkleedt tot zyn behulp genoomen ,

't Geen hy te zaamen windt, en met het zelve slaat,
 In 't stroomnat, 't welk terflondt een droogen doorgang laat.
 Vlie weg, ó golven, vlie, op 't nadren van Godts helden!
 Vlie weg, gelyk weleer toen ge u als muuren stelden,
 Toen Veldtheer Jozua met de Arke van 't Verbont,
 Getorst op 's Priesters neck, bewandelde uwen grond.
 Staak uwen snellen loop! op dat myn Heilverbreider,
 Koome aan uwe overkant met zyn Godtvruchten leider.
 Gezegende, treê toe! wy volgen u met vlyt,
 Tot dat ge aan de overkant des strooms gekoomen zyt.

Trof myne Dichtluft nu de wondre opmerkentheden,
 Waar mede Elifa hier inwendig wordt bestreden,
 De diepe eerbiedigheid, die hy in zig bespeurt,
 In de overdenkingen, om 't geen 'er is gebeurt,
 Gewis elk voetstap zou ons hier zyn leering geven.
 Godts eer zou, reis op reis, oneindig zyn verheven.
 De doortocht zou met hem Godtvruchtig zyn besteedt,
 En 't hart in lof en dank wilvaardig zyn gereedt.
 Hier zoude een gantsche Zee van zegenryke stroomen,
 Terwyl de Landtstroom wykt, uit hem te voorschyn koomen,
 En door dat milde vogt, besproejen al de geen,
 Die zig verlustigde op het hooren van zyn reên.
 Terwyl dat ik my dus verwonder in 't aanschouwen
 Hoe den Jordaanstroom wykt; hoor ik Godts heldt ontvou-

De laatste redenen aan zyn getrouwen knecht
 Elifa, geef vry agt op 't geen hy tot u zegt!
 Dus spreekt hy: Eifch van my, op dat myn laatsten zegen,
 Door u op 't geen gy eifcht, goetgunstig werdt verkreegen,
 Verklaar uws harten wensch, eer ik uit uw gezigt
 Van de aard' werde opgevoert in een veel schooner licht.
 ô Welk een vrye keur, werdt u Mar-Godts gegeven!

Elifa heeft hier op, zyn wenschen opgeheven.

ô Zegt hy: staa my toe, dat die doorluchte Geest.
 Die in u door Godts gunst zoo krachtig is geweest,
 Dat van dien zelve Geest, twee deelen op my daale:
 Op dat ik nu voortaan Godts hemellast verhaale,
 Dat ik, als gy wel eer, (gehoorzaam Godts bevel)
 Uw wond'ren doe, en het toekomende voorspel.

Elias antwoordt weêr: myn Zoon bedenk uw rede!
 Gy vordert van my af iets heerlyks door uw bede,
 Gy doet een zwaaren eifch om u dit toe te staan.
 'k Ben zelve door uw keur met u verzoek begaan.
 Wel aan! de Hemel geef aan u zyn milden zegen!
 Uw bede wordt door u, in 's Heeren naam verkreegen,
 Alleen met dit beding: indien ik van der aard',
 Daar gy 't aanschouwen zult, opvaare Hemelwaardt;
 Worde ik op deze wys van by u weggenoomen,
 Dan laat de Hemel straks op u, uw wenschen koomen:

Maar

Maar zoo het flinks geval aan u den rugge toondt,
 En mynen opvaart niet door u wordt bygewoont,
 Dan zal (vermits gy niet Godts wond'ren zag verſchynen)
 Uw wensch geheel en al, als damp en rook verdwynen.

Treê nu, ô Heilgezant! geſtadig met uw' Heer,
 Volg hem van ſtadt tot ſtadt, en wandel op en neêr,
 Daar hy u voor zal gaan met zyngewyde gangen,
 Kleef hem geſtadig aan, op dat ge uw zielsverlangen
 (Schoon u de vrees beknelt) bekroont ziet nevens my,
 Getrouwe ... maar wat 's dit! ô Hemel ſtaa my by!
 Ach welk een vuurgezigt komt zig alhier verſpreiden!
 Wat yfflyk vuur-gareel vertoondt zig tuſſchen beiden!
 Godts heilherauten, en vliegt voort met krak op krak,
 Als in een onweersvlaag, door lucht en ſtarredak.
 Gelyk de blixem aan des menſchen oog verſcheenen.
 Elias roept tot Godt ... maar hoe! hy is verdweenen.
 Hy voer in 't vuur geſpan naar 's Hoogſten rykſpaleis.
 Vaar voort ô Heilgezant op uwe Hemelreis
 Wy zien 't eerbiedig aan met hart, en ziel, en oogen,
 We erkennen met ontzag het Godlyk Alvermoogen;
 Wy zien uw Hemeltogt met luſt en blydſchap aan.

ô Henoeh! door de gunſt des Hemels aangedaan,
 Eer u de bleeke doodt met zynen pyl verrafte,
 Om dat uw dierbre ziel op Godt en Godtsdienſt paſte,

En in uw' levensloop betragten uwen pligt
 Gy hielt, ô Zalige! den voortogt naar Godts licht.
 Nu volgt u, op dien togt, de goddelyke Elias,
 Die hier het voorbeeldt strekt van Jefus den Meffias.

Zoo vliegt een Adelaar grootmoedig naar om hoog,
 En ziet met fcherp gezigt, aan 's hemels ruimen boog,
 De heerlykheid der Zon vol zielverkwikkbre ftraalen.

Maar laat ons van om hoog in ootmoedt nederdaalen,
 Daar Elifeüs vaft (hy ziet zyn' wensch in kracht)
 Elias Hemelreis dus nagalmt met zyn klacht:
 Myn Vader! Vader, ach! verlaat gy dus uw kind'ren?
 Verlaat gy Israël, dien gy voor ramp kunt hind'ren?
 Steldt gy haar ruitermagt, voor 's vyandts aanval bloot?
 Daar gy door uw Gebedt hen byftondt in den noodt:
 Uw voorbeê deed veel meer dan Judas Leeus-banieren.
 Ontrukt gy door uw vlucht de Juichende lauw'rieren,
 Waar mede Israël hun zegen zag volbragt.
 Maar zacht Geheimnistolk! gezegent is die togt,
 Gezegent is die reis voor u, ô Hemelminnaar!
 Gy treedt nu zegenryk met luifter als verwinnaar,
 Gy zaagt die wonderreis van uw' beminden Heer,
 Nu daalt, naar zyn belofte, op u Godts Heilgeest neêr.

Elifa, door 't verlies van zynen Heer bewoogen,
 Heeft ftraks (terwyl een beek van tranen vloeit uit de oogen)

Zyn kleed'ren aangetast, en fluks van een gescheurt!
Wat's dit! het is geen tydt Elifa dat gy treurt,
Ontfang dit waardig kleedt waar mede uw Heer zig dekte,
Toen hy in Israël tot wonderwerker strekte,
Ontfang het ten geschenk, gebruik het met zyn magt.

Getrouwe dienstknecht! die uw' wensch nu ziet in kracht
En door den Hemel u, uws hartenbeê gegeven;
Ô Held! men ziet in u Elias weêr herleven,
Die als een Phenix op 't Caneelbedde, uit de vlam,
Naar een veel beter streek zyn wyk en opvaart nam;
Terwyl gy met dien glansch dien hy bezat voor dezen,
Zyt als het Phenix-jong weêr uit zyne afch verzezen.

EINDE VAN 'T EERSTE BOEK.

HET

L E V E N

V A N D E N

P R O P H E E T

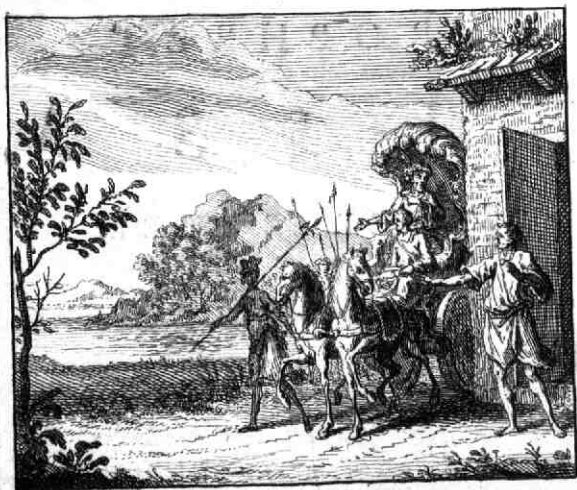
E L I S A.

T W E E D E B O E K.

I N H O U T.

Elisa slaat op nieu het water der Jordaen,
 Om daar door wederom naar Jericho te gaan,
 Daar by de Waterwell' met zegening bejegt.
 Gantsch Bethel treurt om 't lot der onbedagte jeugd.
 Vorst Josaphat en 't heir voelt bunne ziel' verbeugd.
 De Weduws olykruik blyft vol, en mildt gezegt.
 Het doode kindt wordt weér te Sunim opgewekt.
 De moespot nu niet meer een doodlyk voetzal strekt.

*Melaatse Naaman scheidt in 't wasschen geen behagen:
Maar eind'lyk ziet by zig bier door geheel herstelt.
Gebezi, die zyn ziel besmet met heilloos geldt,
Moet wederom tén straf des Veltbeers kwaale draagen.*

Gelyk de Morgenstar met meerder luister schynt,
Dan 't minder starrenheir, dat voor haar' glans verdwynt:
Zoo blinkt Elifa uit by der Propheeten Zoonen,
Die zig aan de overkant van 's lands rivier vertoonen,

Daar

Daar ieder, met verlangst, reeds op zyn aankomst wacht,
 'k Zie my reeds met myn Heldt aan d'oeverkant gebragt,
 Daar zyn ontvonkte geest, door yver aangedreven,
 Den mantel van zyn' Heer alreê heeft opgeheven,
 En uitroept: waar is nu de Heer van mynen heer!
 Hy daal nu met zyn gunst en zegen op my neêr,
 Hy geef my nu die kracht die op hem was gekomen.
 Straks slaat hy met het kleedt de zilverblanke stroomen,
 Die zig verdeelen, 't geen aan hem een doorgang laat,
 Daar 't stroomnat als een muur ter wederzyde staat.

Gaa door Elifa! wie, wie kan zig van u scheiden?
 Wilt door den Landtstroom ons naar Jericho geleiden,
 Daar gy van allen kant geëert wordt en begroet,
 En elk u met ontzag eerbiedig valt te voet.
 Elk eert uw grooten naam, en, met dienstvaardigheden,
 Wil ieder zyne vlyt voor u ten dienst besteden,
 Zy zeggen: staa ons toe dat wy uit ons getal,
 Een bendde keuren, die langs bosch, en berg, en dal,
 Om zoeken, en eens zien of niet de Geest des Heeren,
 Dien Godts-tolk weg nam, en wy weêr te rugge keeren
 Met Hem, op dat hy zig weêrom aan u vertoon'.
 Straks zegt Elifa weer: dienstvaardigen, verschoon
 U zelfs van dezen togt, dat 's nutteloos besteden
 Uw overdierb'ren tydt; maar elk blijft met gebeden

Aanhouden, tot dat hy begunftigt hun besluit.
 Straks keurt men vyftig man uit dit gezelfchap uit;
 Die vlytig op en neêr, met luft zig onderwinden:
 Te zoeken, 't geen zy niet op aarde zullen vinden.

Zoo keert een Jager weêr van een vergeeffchen togt,
 Nadien hy op zyn Jagt niet vondt het geen hy zocht.

Dit wift ik, zegt Godts heldt, dewyl ik met myne oogen,
 Aanschout hadt, hoe hy wierdt ten Hemel opgetoogen,
 Dies zeide ik, zoek tog niet, gy doet vergeeffche vlyt,
 Dewyl gy vruchteloos befteden zult uw' tydt.

Maar welke een menigte komt hier Elifa tegen,
 Elk zoekt hem door zyn reên ter hulpe te bewegen,
 Elk zegt: deez' groote ftadt, die zig zoo heerlyk toondt,
 En door een groot getal van menfchen wordt bewoont,
 Verftrekte, om haare fchoonte, een pronkieraadt der fteden;
 Genoot 't onvruchtbaar land (dit 's is de oorzaak onzer be-
 Een zegenryken ftandt, en eene vruchtbre kracht: (den!)
 Wierdt dit nu door uw gunft in beter ftaat gebragt,
 En wierden door uw magt, de kwaade waterbeeken
 Herftelt, die voor het volk onfmaaklyk en ontfteeken,
 Geen byftandt geven, wyl 't verderf in 't water zweeft,
 Dan juichte al 't volk dat nu in druk en droefheid leeft.

De ontferming treft terftondt het mededogendt harte
 Van 's Hemels Heilpropheet, die aan de druk en smarte,

Van 't Jerichofche volk gedagtig, zynen mond
 Dus opent vol van trooft : Inwoonders , haalt terfont
 (Zoo wordt op uwe beê genadig hulp verworven)

Een fchaale , dog die niet gebruikt is of verdorven,
 Nog die niet door den tydt befmet is of veroudt :

Vult , vult dan deeze fchaal met overdierbaar zout ,

De Inwoonders volgen ftraks de waardige bevelen
 Van Elifeüs na , op dat zy mededeelen ,

In de ondervindingen van zyn ontfangen magt.

Elifa , die hier op het zout ziet aangebragt ,

Treedt toe , in 't groot gedrang van hen die hem verzellen ,

Daar ieder uitkomt hoopt naar een der waterwellen ,

En werpt het heilzaam zout in haar onvruchtbr'en froom ,

En zegt : op dat geen kwaadt meer in het water koom' ,

Zoo fpreekt de Almagtige ; Ik ! ik heb door wonderheden ,

Befchikt dat in dit nat , geen doot en zy geleden ,

Dat nooit geen ongemak zig in de bron onthoudt ,

En het onvruchtbaar landt in zegen werdt gebouwt .

Inwoonders juich van vreugd ! gedenk aan deze weldaadt ,

Op dat in zegening 't uw ftadt en landen welgaat .

Hier fpringt nu uit de Wel geen water van verderf ,

En 't eer onvruchtbaar landt geeft zegen hondertwerf .

Vaarwel , ô Jericho ! gebruik Godts gunft in zegen .

Ik volg uw heilzon na langs fteil gebergte en wegen

Ik volg hem daar hy reets naar Bethel heenen treedt,
 Hou u dienstvaardig steeds op zyne komst gereet.

Maar welk een lastertaal ontfang ik in myne ooren?
 Wat gruwelyke reën, moet hier myn Dichtluft hooren
 Van de onbedagte Jeugd? die zig te buiten gaat,
 En de agtbre deftigheid des ouderdoms verfmaat.
 Elk roept Elifa na: Weg Kaalkop! volg uw wegen,
 Gaa op, ô Kaalkop ga! Ach! waar toe niet gezweegen!
 ô Domme Jeugd! hou op, dat nooit dat gruwelwoordt,
 Uit onbezonnenheid van u meêr werdt gehoort.
 Waar toe dus spottelyk de kroon der zilvren haren,
 't Cieraadt des onderdoms ontluiſtert, en de jaaren, ^{ju}
 Waar in de eerwaardigheid zig zelf ontzachlyk toont,
 Getreden met den voet, door uw groep gehoont?
 Vergeef Man Godts, vergeef de onnofelen de ſchennis!
 Gedenk niet aan dit kwaadt! de kinderlyke kennis,
 Loopt in haar vroege jeugd, dus onbedagtzaam heen.
 Maar neen, de Heilpropheet op 't hooren dezer reën,
 Keert zyn eerwaardig hoofdt, verheerlykt door de grysheid,
 En vloekt ze in 's Heeren naam: ô Afgezant der wysheid!
 Verkonder van Godts laſt, onthef hun van de ſtraf:
 Maar ach! ſchoon uwe gunſt de Jeugd dit kwaadt vergaf,
 Nog volgt des Hemels ſtraf de misdaadt op de hielen.
 Vlie weg, ô blinde Jeugd! verberg u voor 't vernielen!

Verschuil u op den weg! ontwyk dit bosch-gedrocht!
 Ach! of de snelle vlucht u nog in vryheidt brogt.
 Helaas! het is vergeefs! wat zie ik reets gebeuren?
 Ach! Ach! ik zie de Jeugdt door wildt gediert' verscheuren,
 Hoe is 't hier overal helaas! met kinderbloedt
 Bepurpert langs den weg, ai my! hoe yslyk woedt,
 Dat ondiert, heet op roof, met zyn scheurzieke tanden,
 Terwyl een andre Beer, verwoedt om aan te randen,
 Zig met het vleesch verzaadt der pas ontlooken' jeugdt.
 Rampzalig kindertal, verbaftert van de deugdt,
 Hoe schielyk keert uw vreugdt en trekt het aanzigt onder.
 Zoo volgt een regenvlaag en schrikkelyk gedonder
 Heel ligt den schoonsten dag en fristen zonneshyn:
 De Zon die eer zig toonde in 't gloejend' carmozyn,
 Duikt agter 't wolkgespan van donkere onweêrsbuyën,
 Gevolgt van regen uit het waterzuchtig zuyën.
 ô Twee en veertig tal, in uwen bloei vermoordt!
 Gesneuveld om uw schuldt, in 't jeugdig bloedt versnoort,
 En van uw steel gerukt in de aanvang uwer dagen!
 Zal ik uw ongeval en deerlyk lot beklaagen?
 ô Neen! die 't kwaadt verkieft verdient des Hemels straf,
 Best keere ik my te rug van 't deerlyk schouwspel af.
 Leer hier, ô ted're Jeugdt! uw zelf omzigtig wagten,
 De kroon des ouderdoms door smaatheidt te veragten,

Draag eerbiedt en ontzag voor 't zilver gryze hoofdt,
 En dwing de losse tong die eer en agting rooft.
 Die de Ouden eer bewyft ontfangt des Hemels zegen.
 Vaarwel, ô Bethel! 'k ga, 'k verlaat uw droeve wegen,
 En volg met meerder lust Godts Heilverbreider na,
 Van Carmels vruchtbren Berg, tot in Samaria.

Hoe yff'lyk bromt de trom en pordt de legermachten,
 Om 't laatste krygsbevel van Joram af te wagten,
 Die zyne Ruitermagt en 't gantsche krygsbewindt,
 Met Edoms Ryks-monarch, en * Jofaphat verbindt,
 Om Mefa, Moabs Vorst, bloedtdorftig te bestryden,
 En hem de strenge straf zyns afvals te doen lyden.
 Gewapent krygsheir, ga, en volg, met leeuwen moedt,
 Het dreunen der trompett' die uwen moordtlust voedt!
 Treê voort, gordt aan het zwaardt, wilt u ten togt bereiden,
 Daar u drie Koningen vol moedts ten ftrydt geleiden,
 Vervolg uw legermarfch door Edoms woesteny,
 Zet door uw dapperheid deez' krygstogt luifter by,
 Pluk nu van deezen ftrydt de kraakende lauw'rieren,
 Op dat de Moabiet buig voor u krygsbanieren,
 En weêr voor Israël neêrbuk' ter dienstbaarheidt.
 Maar welk een hindernis of zig door 't heir verspreidt?
 Wat's dit! heeft volk nog vee geen onderftant van water?
 Ô Deerlyk tegenva! hoe klinkt hier, voor 't gefchater

* *Jofaphat*, Koning van Juda.

Der

Der schelle krysklaroen, door 't leger een misbaar,
 En stelt 't aanzienlyk heër der Vorsten in gevaar:
 Wie met den honger strydt heeft eenen grooten vyandt:
 Maar die voor zynen dorst nog laafnis heeft nog bystant,
 Die heeft nog grooter strydt en felder weêrparty!
 Wie ziet hier hulp of troost in deze woesteny?
 Rampzalig heër schep moedt! geef de uitkomst niet verlooren:
 Maar welk een droeve klacht laat Rykvorst Joram hooren;
 Ach klaagt hy! 't is vergeefs op dezen zwaaren togt,
 Om noodig onderstant van laafenis gezogt,
 Ô, dat drie Koningen! drie Vorsten, ja wy allen
 Dus deerlyk in de handt van Mesa zullen vallen!
 Ach! dat de Almagtige ons dus opgeroepen heeft,
 En 't gantsche heër ten roof der Moabiten geeft!
 Ween Israëllers! ween! wil nu uw rouwklacht melden!
 Tref elk het hart! en ween om 't missen van uw helden!
 Maar Juda's Ryks-monarch getroffen door dit leedt,
 Vraagt straks: Onthout zig hier geen heilige Propheet,
 Die hier op aard verrigt des hemels welbehaagen?
 Op dat wy, door zyn' mondt, by Godt om uitkomst vraagen,
 Die ons een middel wyz' op dat men 't leger redt!
 Grootmagte Josaphat, neem toevlucht in 't gebedt:
 Verheft uw stem tot Godt, die Vader neigt zyn ooren,
 Om 't ernstig zielgebedt, genadig aan te hooren,

Hy is 't die byftant geeft, en, in de zwaarſte elendt,
Wanneer men 't minſte ziet, het ſpoedigſte uitkomt zendt.

Dog welk een antwoordt geeft een krygsknegt aan den Koning?

Deez' zegt: Doorluchte Vorſt gun aan myn reën verſchoo-
In 't midden van ons volk, onthoudt zig in dit landt (ning!
Elifa, de Propheet, die groote Heilgezant,
Elifa, die wel eer die weldaadt heeft genoten,
Dat op zyns Heeren handt hy 't water heeft gegoten,
Toen hy zyn dienſt verrigtte aan zyn hoogwaarden Heer.

De Rykſvorſt Jofaphat geeft ſtraks ten antwoordt weêr:
Dit is die Yveraar door Godt zelve aangenoomen,
Op wien de wondergeeft is van zyn' heer gekoomen,
By dien getrouwen knegt is 's Heeren heilig woordt.
Wel aan, ô Koningen! dat gy dien Heilboô hoort,
Ligt geeft de Hemel hulp door zynen laſt Verbreider.

ô Groote Jofaphat! verſtrek my tot geleider!

Vergun myn Zangheldin dat zy (bekroon haar eifch)
Drie Koningen verzelle op hun doorluchte reis.
Ontfang haar in den rey van uw beſchut-trawanten;
Wie zag ooit grooter togt, daar Koningen, gezanten
Verſtrekken voor zig zelfs, gezanten voor het volk!
Geen wonder, want men reift naar Godts geheim'nis tolk,
Naar een geheiligde, die met den Olyhooren,
Gezalft is. en door Godt ten afgezant verkooren,

En

En die den laft verbreidt van 't Goddelyk bevel.

ô Vorft van Edom, buig! buig Juda, Israël,

Wilt met een diep ontzag aan hem de reën ontdekken,

't Geen u te zaam bewoog om herwaarts heen te trekken,

Op dat gy door hem hoort het hemelfche besluit.

Maar hoe! hoe onverwagt berft hier Godts dienaar uit

In woorden die het hart van Joram zelfs doen beeven!

Wat heeft, ô Konings zoon! u naar my heen gedreven?

Wat vraagt gy my om hulp, ô Vorft van Israël!

Vraag den propheeten Baals, vraag hen die Jefabel,

Die Achab voor den rook der valsche goôn deed bukken,

Vraag die, of dezen togt tot welzyn zal gelukken?

Roep die om byftant aan, nu u de rampspoedt kweldt;

Volg nu die vreemde goôn naar welkers dienft gy helt.

Dog Joram antwoordt fraks: neen, neen, alleen de Heere,

Voor wiens geduchte magt, ik myne ziel verneere,

Die is 't die ons bezoekt, die toont ons zyne kracht,

Die is 't die ons nu geeft in Koning Mefa's magt,

Op dat wy door het zwaardt der Moabiten sneeven.

Elifa heeft hier op, zyn reën dus opgeheven

En zegt: Indien ik 't oog niet floeg op* Afa's zoon

Die in gerechtigheidt regeert op Juda's throon,

Uw Vorftlyk aangezigt wierdt geenzins aangenoomen!

Wel aan! laat heden nu voor my een speelman koomen,

* *Jofapbat.*

Op

Op dat door 't snaarenspeel de ziel zig zelf verlust,
En de opgelopen drift der gramfchap wordt gebluft.

ô Keurlyk maatmuzyk! bewoogen door den vinger,
(Op harp, cimbaal of luit) die hooge of laage dwinger,
Der snaaren toonen, die door 's meesters handt geroert,
De ziel aandagtiglyk ten hoogen hemel voert,
Hoe lieflyk ftreelt uw toon door zyn aanminnigheden,
De ontfelde drift, waar door Elifa wierdt bestreden,
Hoe ftilt uw zoet geluit, gefchoeit op hooger leeft,
Zyn drift: 'k Zie u Man-Gods ontvonkt door 's hemelsGeeft.
Wel aan! wy wagten reets om uit uw' mondt te hooren,
De blydfchap waar meê gy der Vorften harte en ooren
Vervullen zult, door 't geen gy hun voorzeggen zult:
Zoo wordt het droef gemoedt met vreugde weêr vervult.
Wel aan (dus heft hy op :) wilt gy Godts heilftem agten
Graaf in dit dorre dal, ô Israël! veel' gragten,
Graaf u een menigte van kuilen in dit dal:
Want gy, dus fpreekt de Heer, de fchepper van 't Heelal,
Gy zult geen snellen windt zien daalen uit den hoogen,
Nog fterke regenvlaag aanschouwen met uwe oogen,
En egter zult gy zien dat deze drooge ftreek,
Die eer een woefteny, dan vruchtbaar dal geleek,
Door 's Hemels milde gunft geheel zal overftroomen
Terwyl in groef en kuil zelf ftroomen waters koomen,

Waar

Waar uit gy, (als de Nyl wiens water overvloeit,
 Waar door 't onvruchtbaar land mildtdadig wordt besproeit:)
 Uw talryke Oorlogsmagt, u zelfs, uw volk, uw beesten,
 Verkwikken zult: ja, van de minsten tot de meesten
 Zult gy uw heir gedrenkt, verfrist zien door 't onthaal.
 Zie dan wie grooter is, de Almagtige of uw Baal!
 Dog 't is die Heilfontein te weinig dat die zegen
 Die uitkomst voor uw volk, alleen maar werdt verkregen,
 Van een veel grooter gunst zult gy u zien bestraalt,
 Als gy op 's vyandts heir, op Moab zegepraalt:
 Gy zult den Moabiet, ô Koninglyke zielen!
 Verdelgen en ver slaan, ja tot den grondt vernielen:
 Haar vaste steên zult gy verwoesten door uw magt:
 De Boom, die milde vrucht uit zig te voorschyn bragt,
 Ruk die uit haaren grondt: verwoest de waterbeeken:
 Bederf het vruchtbaar landt, en steldt het tot een teken
 Bedolven onder 't puin der neêrgevelde stad,
 En neêrgesloopten muur: ô Joram! Jofaphat,
 En Edom! merk vry op des hemels gunst en zegen!
 Hoe komt nu elk verheugdt 't benaude krygsheir tegen:
 Hoe juicht elk op die maer': hoe toondt men zig verblydt.
 Hoe yv'rig toondt nu elk op 's Vorsten last zyn vlyt.

Nog pas was 't helder licht der zon, de zee ontdooken,
 Wanneer door 's Priesters hand 't spysoffer was ontflooken,

Of ziet, langs Edoms weg, vloeit toe van allen kant,
 Het water, en verspreidt haar gangen door het landt,
 Waar door 't verflaaude heir met lust kan adem haalen.

Zoo stroomde eertydts een zee van water, door de dalen
 Toen 't volk van Israël geleidt door Godts Propheet
 In 't heir by Raphidim gebrek aan water leet,
 Toen Mozes met zyn staf voor 't oog der Isrellieten,
 Een' stroom van water uit de harde rots deedt vlieten.

Maar laat ons uit het heir dat heerlyk zegepraalt,
 En op den Moabiet den lauwerkrans behaalt,
 Op 't spoor van Godts Gezant, de vroomme Elifa, treden:
 Daar hy reets bezig is een Weduw' door zyn reden,
 Te troosten, die aldus voor hem haar klagt verheft:
 Gezegende van Godt, ach! dat gy regt bezeft
 De rampspoedt die my treft, my arme! die de smarte,
 Om 't missen van myn Gâ, gevoelde in 't droevig harte:
 Gy weet hoe dat uw knegt (die van zyn arbeit rust,)·
 Zig altoos in de wet des Heeren heeft verlust,
 En hoe hy met ontzag den Heere zagt te vreezen.
 Nu komt de schuldtheer, ach! ach Vaderlooze weezen!
 Het is op u gemunt! en vordert dat de schuldt,
 Door 't juk der dienstbaarheid wort door myn krooft vervult,
 Op dat ik die aan hem ter slaverny bestede.
 Elifa zegt terstondt: Bedrukte vrouw, waar meede

Zal ik in uwen druk u troost en hulpe biên!
 Wat hebt gy in uw huis dat tot betaling dien' ?
 Ligt zal hy over u, en 't krooft zig nog erbarmen,
 Ach! zegt die Weduwwrouw: kon ik maar met myn' armen
 En zoberlyken ftant, bedekken myn verdriet;
 't Waar lang met hart en ziel goetwilliglyk gefchiet,
 Ik bleef dan niet te rug, maar 'k waar ftraks in de voorbaat:
 Maar laas! een kleine kruik met oly is de voorraat,
 Dat's alles, 't geen ik heb tot noodtdruft in myn leedt,
 Niets heb ik meer in huis, ó Hemelfche Propheet!
 Wat kan dit weinige tot fchuldt betaling baaten ?
 Elifa zegt: ó Vrouw! voorziet uw huis met vaten,
 Leen by de nabuurfchap een menigte (op dat
 Gy in uw droeffenis verrykt wordt met een fchat;)
 Leen u een menigte van vaten ftraks van buiten,
 Komt dan te zaam in huis en wilt de deuren fluiten,
 Dat niemant by u zy, dan uw behoefdig krooft,
 Stort dan uw Olykruik, Bedroefde, (dit geeft trooft)
 In de andre vaten uit, op dat de ruime ftroomen,
 Van 's Hemels milde gunft by u in volheidt koomen,
 Berg ieder volle kruik zoo lang als de Oly vloeit.

ó Groote zegening, waar meê gy wordt befproeit!
 Bedrukte Weduw-vrouw, en Vaderlooze kind'ren! (d'ren,
 Gaa voort, vul kruik by kruik, niets moet uw voorfpoedt hin-

Giet in, hier stroomt een zee die u verlossing geeft,
Hier stroomt eene Olybeek die nimmer schaarsheid heeft.
Berg weg, al wat gy kunt, geen gunst zal u verlaten
Zoo lang gy oly giet in de ongefulde vaten:
Wel aan, breng vaten aan, wie hadt ooit deze hoop!
Maar hoe! de zegen stuit; en de Oly stremt haar loop:
De milde springbron geeft geen zegenryke straalen,
Men ziet uit de Olykruik geen oly meerder daalen,
Geen wonder! vat by vat, en 't geen de nagebuur
Byzetten, is vervuldt; gelyk een volle schuur,
Naar eenen milden oogit, vervult met vruchtbr'ze zaaden,
Tot aan het opperdak volop zynde overlaaden,
Niets meer verbergen kan, dan 't geen zy reets besluit,
Zoo stort hier de olykruik gewentle stroomen uit.
Geen overvloedige oogst geeft een volnaakter zegen.
De onstelde Vrouw gaat straks Godts heilverbreider tegen,
My dunkt op deze wyz', voert zy tot hem haar reên:
ô Heilgezant van Godt! met welke dankbaarheên,
Zal 't gantsch ontroert gemoedt deez' Hemelgunst betuigen,
De ontroertheit bindt de tong, terwyl wy nederbuigen,
En de Oppermajesteit met hart, en ziel, en mond,
Opoff'ren onzen dank, die u tot bystant zondt,
Die ons zoo zegenryk bestraalt heeft uit den hoogen:
Die ons zoo wonderbaar een uitkomst, voor onze oogen,

Vergunt heeft, daar in't minst' nog hulp nog uitkomst schein.

Elifa antwoordt straks : gezegende , gaa heen!

Gebruik des Hemels gunst met een eerbiedig harte ;

Herstel door dit genot de droefheid , die u smartte ;

Verkoop den overvloedt , op dat daar meê de schuld ,

En 't geen men van u eischt , betaalt wordt en vervuldt :

Leef dan by 't overig' gy en uw beide zoonen :

Maar wilt voor deze gunst aan Godt u dankbaar toonen.

Verhef Godts eeuwige eer in zyn volmaakt Paleis.

Gelei , ô Zangeres ! Elifa op zyn reis

Naar Sunem , daar hy reeds door eene groote vrouwe ,

Van aanzien en gezag , verzogt wordt zig te onthouwen ,

Ter wooning in de zaal van haar aanzienlyk huis.

ô Sunamietsche vrouw ! met welk een zagt geruisch ,

En zegenryk geluk ontfangt gy in uw wooning ,

Een grooten Heil-heraut , van aller vorsten , Koning ,

En aller goden , Godt ; dus brengt hy reets zyn woordt ,

Op dat zyn gunst u sterke , aan zynen dienstknegt voort :

Gehafi , wyl geen dienft aan deze Sunamiete ,

In tegenstelling van het geen wy hier geniete ,

Door haar zorgvuldigheid , door ons kan zyn gedaan.

Zoo willen wy nogtans met heil haar tegen gaan ,

Zy leeft geruft en stil en slyt met vreugd' haar dagen :

Geen bitze lastertong komt haare rust belaagen :

Zy leef met Vorst en volk in een gewenschten vree :
De Hemel geef haar vreugde op hare legersteê.
Ontbiedt de Sunamietfche op dat ik haar met zegen,
En haaren ouden man met bly gejuich , bejegen' .
Gehafi hoort naauw dit bevel of vliedt straks voort ,
En roept zyn Huis-heerin ; die dus Elifa hoort :
Gy zult op dezen tydt , ô Sunamietfche vrouwe !
In milde zegening voor uwen dienst en trouwe ,
Eer zig een jaar vervuldt omhelzen eenen Zoon ,
Tot blydfchap van uw huis , en ciersel van uw kroon .
Maar de edle vrouw roept uit : Waar toe dus opgeheven ,
Man-Godts ! en over my deez' zegening gegeven ,
Daar reets het tegendeel zig klaar aan my bewyft ,
Dewyl myn levenszon zoo hoog ten toppunt ryft ;
Hou op , ô Sunamiet' ! mistrouw geen heil voorzegging :
Weerstreef Elifa niet door ydle wederlegging ,
De Hemel staaft zyn woordt , eerlang ziet gy den tydt ,
Dat ge in uw ouden dag , u met een' zoon verblydt ,
Leen , met aandagtigheid , naar zyne reên uwe ooren :
Ziet daar den tydt vervuldt , en u een zoon gebooren !
Groei op , ô tedre spruit ! tot blydfchap , vreugde en lust ,
Der geenen op wiens zorg gy vast en veilig rust ,
Dat de Ouderlyke trouw u dekke met de wicken ,
Van tedre liefde en zorg , gelyk een Hen haar kieken ,

Vast koestert en bewaart, op dat geen ongeluk,
 Het weereelooze jong' aanvallende, verdruk'.
 't Gaat wel! want de eersfeling van deez' bedagde moeder,
 Groeit op; en loopt verheugd naar zyn beminden hoeder,
 Zyn' Vader, die op 't veldt den Oogfitydt, (mildt gelaân
 Van Vruchten) inzaamt: maar wat felle ramps-orkaan,
 Van tegenheden treft met droeffenis en smarte,
 Op 't alleronverwagtste het moederlyke harte!
 Nadien de wreede doodt, met zyn verwoede schigt,
 Dien zoon des ouderdoms berooft van 't levens licht.

De Sunamietsche vrouw door dit verlies verflagen,
 Heeft haar gestorv'nen zoon naar boven opgedraagen,
 En legt het koude lyk op 't bedt van Godts Propheet:
 Straks zegt zy tot haar man, maak my een Muil greeet,
 Zendt my een ezelin, en een ter dienst bereide,
 Die my naar Carmels top naar Godts gezant geleide;
 Op dat ik heenen ga, en zie zyn aangezigt:
 Maar ach! hy antwoordt haar: waar toe deez' dienst verrigt.
 ô Waardige Echtgenoot! kan u deez' reis behagen?
 Daar nog de Nieuwe maan, nog heil'ge Sabbath-dagen,
 Nogeenig ander Feest, geviert wordt by Godts volk.
 Dog de edle Vrouwe zegt: ô deez' Geheim'nis tolk!
 Is waardig t'allen tydt te worden aangebeden,
 Stel vry u zelfgeruft, myn optogt zy in vreden,

't Zal wel zyn, en met lust volvoere ik dezen togt :
 Welaan, gy dienftb'ren knaap, nu Godts gezant bezogt !
 Spoei met een dubb'len ren, en wilt geen voortgang ftaaken,
 Tot dat wy 't heilgezicht des Vroomen mans genaken,
 Niets wederhouwe uw drift, dan op myn hoog bevel.
 Gedoog, ò Sunamiet' ! dat ik uw' reis verzell' !
 De Hemel wil deez' togt door zyne byftant zeeg'nen !
 't Gezegende oogmerk moet met blydfchap u bejeeg'nen !
 Op dat gy in uw' druk een heilryke uitkomst vindt,
 En dat gy trooft erlangt om 't miffen van uw kindt.
 De Sunamietsche vrouw verandert dus haar wegen,
 Tot dat ze aan Carmels berg haar reis heeft afgelegén,
 Daar ftraks Godts Heil-heraut die edle vrouw begroet.
 De Sunamitische dus vrindelyk ontmoet,
 Buigt voor Elifa zig op 't ftof deraarde neder :
 Gehafi fluit haar drift: dies zegt Elifa weder
 Laat af, laat haar begaan, ligt heeft Godt haar beproeft,
 Haar tedre ziel is in haar bitterlyk bedroeft,
 De droefheidt die haar drukt is nog voor my verhoolen,
 De Hemel heeft my niet zyn' Hemellast bevolen,
 My is nog niet ontdekt, 't befluit van zynen wil.
 De Sunamietsche vrouw tot nog bedrukt en ftill,
 Zegt nu: Eerwaarde Man! ai luifter naar myn reden :
 Heb ik van u myn Heer, ooit om een' Zoon gebeden !

Badt ik ooit om 't geluk 't geen gy my hadt voorspeldt!
 Helaas! nu is myn zoon door 't sterflot neêr geveldt,
 Nu is die korte vreugdt met zynen doodt ten ende,
 Wilt nu een gunstlig oog' naar my bedrukte wende,
 Gedenk aan uwe gunst, en aan dien zelfden tydt,
 Toen u voorzegginge ons het harte heeft verblyt.
 Elifa zegt terstondt: Gehafi, gord' uw' lende,
 Op dat ik met myn staf u straks naar Sunem zende;
 Legt die op 't aangezigt van het gestorven' kindt,
 En spoei met vlyt uw' weg, en schoon gy iemand vindt,
 Die u op weg ontmoet dat zulks u niet verhinder',
 Nog dat daar door uw drift en wakkre spoedt verminder'.
 Maar de edle Sunamiet' zegt straks op deze reên,
 Terwyl Gehafi gaat: Gezegende, neen! neen!
 Zoo waarlyk als Godt leeft en gy des levens ader,
 In uwe ziel gevoelt, 'k verlaat u niet myn Vader,
 Verwaardig my deez gunst begaafde Heilpropheet!
 Dat gy van dezen berg, met my naar Sunem treedt.

Elifa, door 't gesmeek van deze vrouw bewoogen,
 Is met de Sunamiet' naar Sunem heen getoogen,
 Terwyl Gehafi vast zyns meesters last verrigt:
 Maar deze, hoe getrouw in 't vord'ren van zyn' plicht,
 Kan door zyns Heeren staf nog hulp nog dienst bewyzen,
 Nog de eerstgebooren Zoon doen van den doodt verryzen,

Schoon hy Elifa's staf op 't kouden aanzigt legt.
 Dies wend' hy zig te rug naar zynen Heere en zegt :
 Man-Godts , het is vergeefs dat gy my heen deed trekken ,
 Om deezen Jong'ling uit zyn' doodtslaap op te wekken ,
 Schoon dat uw dierbre staf zyn aanzigt heeft geraakt ,
 Hy toonde hulp nog kracht , die zoon is niet ontwaakt :
 Elifa , op dit woordt , (met regt zyt gy bekwamer ,
 ô Hemelsche Propheet !) begeeft zig op de kamer .
 De plaats van zyn verblyf , daar hy het dooden kindt ,
 Van zyne Huis-heerinne op zyne ruſtkoets vindt ,
 Straks ſluit hy het vertrek , en heft zyn zielgebeden ,
 (Dus dunkt my dat hy ſmeekt) na 't ryk der eeuwigheden :
 ô Godt van Abraham , en Iſaac , en zyn' zoon ,
 Den vroomen Jacob , die op uwen Hemelthroon
 Gezeeten , 't heilgezang hoort galmen door de zaalen ,
 Van uw volmaakt Paleis : wil heden nederdaalen ,
 In zegenryke gunſt gelyk als gy wel eer ,
 Uw' dierbren Hemel Geeft ſtorte op Elias neêr ,
 Toen hy den dooden zoon te Zarphat deed verryzen ,
 Op dat ik aan dit huis uw wondren mag bewyzen ,
 En 't moederlyke hart verkwikken in 't verdriet ,
 Op dat zy 't doode kindt weêr in het leven ziet ,
 ô Milde Heil-fontein ! bekroon myn beê met zegen !
 Elifa heeft hierop , op 't ruſtbedd' zig gelegen .

Die over 't doode kindt geheel en al zig strekt,
 Zoo dat hy oog en mondt, en lyf, en al bedekt,
 En 't koude en doode vleesch met warmte wordt omvangen:
 Hier op, rigt Godts gezant zyn zegenryke gangen,
 Door 't ouderlyke huis, en wandelt naar zyn lust,
 Tothy weêr opwaarts klimt, daar 't doode lichaam rust,
 Op welke hy terstondt zig uitbreidt als voorheenen.
 Straks wordt het doode kindt met 's levenslicht omfcheenen,
 Des niest het zevenwerf, en opent het gezigt:
 ô Sunamitische! hoe duur zyt gy verpligt,
 Aan Godt, en Godts Propheet, voor dezen nieuwen zegen!
 Gy hebt uw lieven zoon weêr uit den doodt verkregen!
 ô Krachtig zielsgebedt dat uit 't gelovig hert,
 Geoffert, wederom door Godt gezegent werdt!

Elisa wendt hierop tot zynen knegt zyn reden,
 En zegt: Gehafi, roep 's kindts moeder van beneden,
 Op dat zy haaren rouw, in blydtschap zie verkeert:
 Gehafi volgt den last die zynen Heer begeert,
 En de edle Sunamiet' ziet haaren eerftgebooren,
 Verrezen van den doodt, herleven als te vooren;
 Des zegt de Hemeltolk, bedroefde Sunamiet',
 Gedenk met dankbaarheid aan 't geen u is geschiet,
 Ontfang tot uwe vreugd', van my uw' zoone weder:
 Straks buigt zig de edle Vrouw in ootmoedt voor hem neder,

En neemt met dankbaarheid haar' zoone weder aan.

Wie voelt hier niet zyn hart met blydtschap aangedaan?
 En met een diep ontzag verrukt en opgetoogen,
 Die hier dit wonderwerk en Goddelyk vermoogen,
 Van Godts gezant aanschouwt, met de oogen van 't Geloof?
 ô Hemelsche Propheet! wiens ooren nimmer doof,
 Voor hulp en bystant zyn, en uw gezegende armen,
 Zoo vaderlyk ontsluit om ieder te beschermen,
 Te toonen uwe gunst, hoe klinkt uw groote naam,
 In gunst en zegen voort, op vleug'len van de Faam
 Langs Berg, Woestyn, Jordaan, en menigte van steeden.
 Het Bethel staat verbaast door uwe wonderheden:
 De droeve Weduw-vrouw' ziet uitkomst in haar' noot:
 En Sunem denkt aan 't kindt verrezen van den doot:
 En 't Vorstlyk Jericho aan de onverwagten zegen:
 'k Zwyg hier hoe Koningen door u vertroosting kreegen:
 Of hoe aan 's Lands rivier het wonder wierdt verrigt.
 Myn Zedezangeres verlustigt zig in 't licht
 Van u, ô Hemelvrindt! en volgt met blyde gangen,
 U na, daar gy verheugdt te Gilgal wordt ontfangen,
 Door 's Zienders zoonen, daar zig elk voor u verneêrt.
 Te Gilgal daar het zwaardt des Hongersnoods regeert,
 En met haar zeissen maait een grooten oogst van lyken.
 Gezegende, hier laat gy nieuwe gunsten blyken,

Als gy uw knegt beveelt dat hy den grooten pot,
 Met moeskruidd toeberleidt, om in het zoet genot,
 Van 's levens onderhoudt den honger te verzagten.
 Schep moedt, ô droeve schar! hier kunt gy hulp verwagten.
 Maar welk een naar geschreeuw? elk roept in angst en noodt,
 Man-Godts, in deze Pot verschuilt de bleeke doodt!
 Verlos ons, wilt ons nu in dit gevaar beschermen.
 Godts Dienaar straks beweegt met innerlyk ontfermen,
 Zegt weder: Breng hier meel, en werpt het in het kruidd,
 En schep met vollen lust naar uw begeertens uit.
 Fluks ryft een schoonder blos op doodtgeverfde kaaken,
 Elk kan nu onbeschroomt het nuttig voedzel smaaken,
 Elk sterkt 't verflaaude hart met onbedwongen lust.

Verlegenen, tast toe! stel vry u zelf geruft,
 Beklem u zelve niet door ongegronde zorgen!
 Geen dodelyke slang leidt onder 't groen verborgen;
 Godts hemelsche Gezant heeft u voor 't kwaadt beschut:
 Elifa's wonderhand' verstrekte u tot een stut:
 Die 's Hemels bystant heeft, die komt geen ramp bespringen.
 Maar welk een mildt geschenk, de vrucht der eerftelingen,
 Van tien paar brooden wordt Elifa aangeboôn,
 En aïren in haar groen, maar Saphats groote Zoon,
 Die dit geschenk ontfangt, uit 't landschap der *Danieten
 Zegt straks: Gehafiga, laat 't volk 't genot genieten,

* *Baal-Salifa.*

Van deze Hemelvrucht', zet hen deez' spyze voor.
 Maar deze, gantsch verbaast, zegt: Heere! geef gehoor,
 Wat zal dit weinige voor Hondert zielen baaten!
 Elifa zegt: 'k zal my op 's Heeren woordt verlaten,
 't Geen meldt: men zal (dit strekt van 's Heeren magt bewys)
 Men zal de volkeren verzaadigen met spys,
 En boven het genot dat ieder zal genieten,
 Zal nog een groote ruimte in zeegen overschieten:
 Deelt dan blymoediglyk dit broodt uit aan het volk.

Hoe levendt strekt gy hier, ó gy, Geheimnis-tolk!
 Een voorbeeldt van Godts Zoon die Heilzon der genade;
 Die met een weinig broodt * vyf duizendt man verzaadde,
 Verzaadde aan 't dorre strandt, toen van den visch en 't broodt
 (Elk slaa dit wonder ga!) veel korven overschoot.
 Met regt voorspeld uw naam† Godts heil aan Godts gemeente.
 Zoo blinkt een Diamant een kostelyk gefleente,
 Gezet in dierbaargout, met glans voor elks gezigt.
 Zoo geeft de morgenstar een ongemeener licht,
 En streeft in heerlykheidt al 't sterrenheir te boven.
 Wie moet niet reis op reis de wonderheden loven,

Man

* Ziet Matth. Cap. XIV. en Joann. Cap. VI.

† Godts heil.] *Zulk eene heerlyke beduidenis, zegt de Heer Buntink, legt in de naam van Elifa verborgen: ziet verder eenige overeenkomende wonderbeden tusschen Elifa en den Heere Jesus Christus, in Buntinks Schriftuurlyk Reisboek, bladz.*

Man-Godts die gy verrigt, en met eerbiedigheid,
 Uitgalmen lof en prys aan 's Hemels Majesteit:
 't Hozanna op uw komst dringt door in alle landen.
 Een ander hef zig zelfs door 't konstwerk zyner handen,
 In gloryryken roem, en in verheven standt,
 Maar gy graveert uw' naam in eeuwig diamant,
 Door wonderwerken, door des Hemels milden zegen,
 Begunstigt, die alom zig uitbreidt als een regen.
 Gezegende, vaar voort! de grootheid uwer daân,
 Zal zelve Benhadad op zynen throon verstaan:
 De Syriër wil zelf naar uwe raadtstem hooren.
 't Gerucht van u, komt pas in grooten * Naamans ooren,
 Of aanstonts spoeit hy op het Koninglyk bevel,
 Zig als een Afgezant naar 't hoofd van Israël,
 Op dat die Koning hem onthef van zyn melaatsheid:
 Maar deze gantsch ontroert roept uit: ô, welk een dwaasheid!
 Regeert in den Syrier! dryft hy met my den spot.
 Ben ik, een sterveling zoo wonderbaar als Godt?
 Ben ik dan Godt gelyk? is my de magt gegeven,
 Dat ik verderven kan, behouden, en doen leven?

Kan

* Grooten Naaman.] *Namentlyk Naaman den Krygsover-*
sten van Benhadad, Koning van Syriën, van wien 2 Kon.
Cap V. getuigt wordt, dat hy was een groot man voor 't
aangezigt zynes Heere, en van hoogen aanzien, een strydt-
baar Heldt, door wiens handt de Heere de Syriërs verlossing
gegeven hadt.

Kan ik den Syriër bevryden van zyn kwaal?

Wie wagte, ó Benhadad! van u zulk een onthaal?

Welk een onmooglykheidt durft gy van my begeren?

Gewis hy zoekt zyn heër naar Israë! te keeren,

Hy gespt het harnas aan, en gord' zig tegens my,

En zoekt, ó gruweldaadt! myn kroon en heerschappy,

Door een verbloemde trek aan zyn gezag te hegten:

Te velde, ó Israë! te veldt getrouwe knegten,

Ontzeg aan Benhadad zyn ongegronden eisch.

't Gerucht van Jorams leedt vliegt door het Ryks-paleis,

En laat, van huis tot huis, des Konings droefheid hooren,

En vult met naar geklag Propheet Elifa's ooren,

Dog deze trooft den Vorst door zyn verkwikbre reën:

Gelyk een koelen dronk verkwikt de moede leën,

Van een, die op den reis zig zet ter ruste neder,

Zoo even ziet de Vorst de zon van blydtschap weder,

Als hy door Godts Gezant getrooft wordt in zyn leedt;

Wat scheurt ge, ó Achabs zoon! wat scheurt gy 't Vorstlyk
kleedt.

En waarom stort ge een beek van traanen uit uwe oogen!

Gedenkt gy nu niet meer aan 't Goddelyk vermooogen,

Die 't doodts benaude heër verlostte uit het gevaar,

Toen gy in zegepraal als Ryksvermeerderaar,

Den Moabiet versloegt, en voor uw magt deedt buigen:

Zendt Naaman tot my af, op dat die heldt getuigen

En wisse teek'nen draag , dat hier in Israël ,
Een Laftverbreider is , van 't Goddelyk bevel.

Straks voegt zig de Syrier (gehoorzaam Is'rels Koning)
Geftegen op zyn koets voor des Propheeten wooning ;
Maar deze , zendt alleen een bode , die zyn' laft
Aan Naaman dus verrigt : gaa heen , ô Veltheer ! wafcht
En reinigt zevenwerf uw lichaam in de stroomen ,
Der ruizende Jordaan , uw vleefch zal weder koomen :
Gaa wafcht u , op dat gy geheel gereinigt werdt.

Maar neen ! door deze reën ontfteekt het moedig hert
Van Naaman , en hy agt zyn Heldenaam ontluifert.

ô Opgeblaze mensch ! door ongeloof verduifert ,
Waar toe vervoert de trots uw driestig onverstandt !
Verwagt niet dat een floet van dienaars Godts gezant
Verzellen zullen , neen ! en u dus tegen treden ,
Te rug met dit begrip een reeks van plegtigheden
Voor 't zigbaar oog' vertoon , verdwynen in 't verfchiet ;
Elifa , die alleen op den onzigtb'ren ziet ,
Door de oogen van 't Geloof , kan met een woord te fpreken ,
Begunfigt door Godts magt genezen uw gebreken :
Gaa wafcht u , volg den raadt van dien getrouwen knegt !
Maar neen , de blinde waen die vaf gekluifert legt
Aan trotsheid , hovaardy , en andre ziele fmetten ,
Durft nog , ô dwaas begrip ! zig zelfs hier tegen zetten ,

Wat roept Hy: Welk een trots regeert by dit geflacht?
 Welke oneerbiedigheit om my, die hoog in magt
 En Vorftelyk gezag dus heerlyk ben verheven,
 Zulk een gering bevel, en laffen laft gegeven,
 Een laft waar door den glans myns aanziens wordt gehoont:
 'k Dagt vast dat hy zig zelve eerbiedig hadt getoont,
 En met een diep ontzag zig voor my neêrgeboogen,
 Dat hy met ziele-ernft het Goddelyk vermoogen
 Zyns HEEREN hadt geëert, en voor my aangebeên;
 En dat hy zyne handt langs myn onzuiv're leên.
 Gefrekt hadt, en my zou van dit gebrek genezen;
 Maar neen, hy heeft my flegts naar deez' Jordaän geweezen,
 Om my in haaren froom te waffchen zeven voutd:
 Is niet den Abana die zyne loopplaats houdt,
 Van Decapolis af, voorzien met beter krachten!
 Is niet d'Orontes froom veel heerelyker te agten!
 Is 't niet de kleinste froom van 't fchoon Damascus landt,
 Die boven de Jordaän de kroon der fchoonheit fpandt,
 Ja zig ver boven 't nat van Is'rel mag verheffen:
 Wie moet niet zulk een laft tot in de ziele treffen?
 En wraaken 't heilloos woordt dier trots befneeden Joôn,
 Waarom my niet de hulp dier waat'ren aangeboôn,
 Die hunne groote naam verheffen tot de wolken,
 En door gantsch Syriën vermaart zyn by de volken,

Trek af, ô wagenheir! verlaat dit trots geslacht!
 Eer 'k deze ondraagb'ren hoon betaalt zet door myn magt.
 Een hoog verheven ziel wil nimmer s'naadt gedoogen.
 Maar welk een ommekeer, aanschouw ik voor myne oogen,
 Hoe schielyk wort het hart van den Syrier doorboort,
 Daar hy deez' redenspraak van zynen dienaar hoort.

ô Veldtheer! kan dit kleene en weinige u mishaaen?
 Indien Elifa u hadt zaaken voorgedraagen,
 Die moeilyk waaren, eer dat gy die hadt volbragt,
 Hadt gy die niet volvoert met uitgestrekte kracht,
 Waart gy zyn hoog bevel niet aanstonts nagekoomen?
 Hoe ligtlyk kunt gy nu u zelve in deze stroomen,
 Der speelende Jordaan gaan baaden als 't behoort,
 Op dat gy zuiver werdt naar zyn gezegndt woordt.

De Veldtheer door deez' reën in zyn gemoedt geslaagen,
 Klimt aanstonts op dit woordt van zyne Stacywaagen,
 En wafcht zig zevenmaal in 't water der Jordaan:

ô Heilige Jordaan! met wondren overlaân,
 Hoe diep verrukt gy 't hart des Veldtheers, die de stralen
 Van 's Hemels milde gunst op u ziet nederdaalen,
 Want uw vermaarden stroom ontheft hem van zyn kwaal.

Bedenk, ô Naaman! nu, Elifas hemeltaal,
 En leert van nu voortaan in dankbre nagedagten,
 Geen heilstem van Godts volk onwaardig meer veragten.

Godts magt blinkt heerlyk uit door midd'len zwak en klein.

'k Zie den Syrier reeds uit het water opgetreên ,

En met zyn gantsche heir voor des Propheeten wooning :

Elifa, Afgezant van den verheven Koning

Van hemel, en aarde, en zee, ziet hier een Afgezant,

Des Vorst van Syriën, wiens driestig onverstandt,

Met zyn melaatsheidt in de reinigende plassen,

Der heilige Jordaän, geheel is afgewasschen :

Een ziel die zig van Baal tot Jacobs Godt bekeert :

Aanhoor hoe hy voor u de hoogste Godtheidt eert.

Dus berst hy heerlyk uit : Nu weet ik dat op aarde

(Men houde zoo men wil veel and'ren Goôn in waarde)

Geen andre Godtheidt is, dan hier in Israël!

Deeze is 't alleen wier wys en hoog geducht bevel,

Met diepe eerbiedigheidt, en ernst dient waargenoomen :

Het is die Godt alleen wiens zegenryke stroomen,

In milden overvloedt afdaalen naar beneên.

Wie andren Goden eert, ik eer dien Godt alleen.

En gy, ô Heilige! met welke dankbaarheden,

Zal ik voor uwen raad u nedrig tegentreden,

Wat schuldig eerbewys betoon ik u te regt?

Ontfang deez' kleene gaaf, van uw geringen knegt,

Laat deeze erkentenis tot eenen grondslag strekken,

Om verder u ten dienste myn schuldtplicht op te wekken,

Om u ... maar Godts Gezant die vol van godtsvrucht blaakt,
 En met een diep ontzag voor de eer der Godtheidt waakt,
 Zegt straks: ô strydtbre Heldt! laat af my dit te bieden,
 Gy zaagt uw reiniging door 's Hemels magt geschieden,
 Die Vader storte op u zyn hemelsche genâ:
 Die Heilzon voor wiens oog en aangezigt ik sta,
 En die in 't heilig licht woondt in alle eeuwigheden,
 Die waardig is van elk te worden aangebeden,
 Die weet het, dat ik nooit myn zinnen heb gezet,
 Op 't tydtlyk, en myn ziel nog handen heb befmet,
 Met iets te ontfangen dat aan my wierdt aangeboden:
 ô Neen! ô neen! ik dien den Oppergodt der Goden,
 Die niet in 't mom-gewaadt of uiterlyken schyn,
 Maar met een zuiv're ziel wil aangebeden zyn.

De Veldtheer antwoordt straks: kan 't u dan niet behaagen,
 Eerwaarde, dat deez' gaave aan u werde opgedraagen,
 Vergun dan uwen knegt, (agt gy zyn bede waardt)
 Dat hem gegeven wordt, een weinig van deze aardt,
 Een last slegts, want ik zal, dit wil ik u betuigen!
 My nooit voor 't aangezigt van vreemde Goden buigen,
 Nog hun afschuwlykheên, door Kerkdienst, Offerhand',
 Aanbidden, schoon men hen het Offer slagts, of brandt,
 Nog nooit my op hun kracht of mogentheên betrouwen.
 'k Zal Jacobs Heer en Godt in 't hart een' Tempel bouwen,

Reis, reis ô Syriër! met voorspoedt uwen weg!

Maar welk een lasterstuk? wat heilloos overleg,
Weêrhoudt my, om met lust u verder te geleiden?

Gehafi keer te rug, wil u geen kuil bereiden,

Waar in gy storten zult door uw geldtgierig hart:

Helaas! de snoode lust heeft reets zyn ziel verwart,

En doet de tong alreê, dus onbedagtzaam spreken:

De Syriër is reets van mynen Heer geweeken,

Met al zyn kostlykheidt, en naar dien Zaphats zoon,

Belet heeft, en veragt 't geen hem wierdt aangeboôn,

Belet dat niet het minst van hem wierdt afgenoomen,

Nu dan, (Gehafi, ach! kan 't in uw zinnen koomen)

Ik zal dien dapp'ren Heldt navolgen op zyn reis,

Op dat ik iets van hem voor deeze weldaadt eifch:

Onzinnige, te rug, wil uwe drift beteug'len!

Maar neen! hy spoedt zig voort als of hy op de Vleug'len

Des windts gedraagen wierdt, tot hy hem agterhaaldt:

De Veldtheer, die terstont van zyne waagen daaldt

Als hy Gehafi ziet, gaat straks dien Valshart tegen;

Hoe minzaam toondt hy zig wilvaardig en geneegen,

Op 't geen Gehafi eifcht, die dus zyn voorstel doet:

ô Veldtheer! 'k val voor u eerbiediglyk te voet; (gen.

Laat de oorzaak van myn komst, haar grootheid niet mishaa-

'k Heb uit myns Heeren naam een bede u voor te draagen,

Reis, reis ô Syriër! met voorspoedt uwen weg!

Maar welk een lasterstuk? wat heilloos overleg,
Weêrhoudt my, om met lust u verder te geleiden?

Gehafi keer te rug, wil u geen kuil bereiden,

Waar in gy storten zult door uw geldtgierig hart:

Helaas! de snoode lust heeft reets zyn ziel verwart,

En doet de tong alreê, dus onbedagtzaam spreken:

De Syriër is reets van mynen Heer geweeken,

Met al zyn kostlykheid, en naar dien Zaphats zoon,

Belet heeft, en veragt 't geen hem wierdt aangeboû,

Belet dat niet het minst van hem wierdt afgenoomen,

Nu dan, (Gehafi, ach! kan 't in uw zinnen koomen)

Ik zal dien dapp'ren Heldt navolgen op zyn reis,

Op dat ik iets van hem voor deeze weldaadt eifch:

Onzinnige, te rug, wil uwe drift beteug'len!

Maar neen! hy spoedt zig voort als of hy op de Vleug'len

Des windts gedraagen wierdt, tot hy hem agterhaaldt:

De Veldtheer, die terfont van zyne waagen daaldt

Als hy Gehafi ziet, gaat straks dien Valshart tegen;

Hoe minzaam toondt hy zig wilvaardig en geneegen,

Op 't geen Gehafi eifcht, die dus zyn voorstel doet:

ô Veldtheer! 'k val voor u eerbiediglyk te voet; (gen.

Laat de oorzaak van myn komst, haar grootheid niet mishaa-

'k Heb uit myns Heeren naam een bede u voor te draagen,

Op dat ge u milde gunst in mededeelzaamheên,
 Aan den elendigen, en armen wilt besteeën:
 Nadien, ô Naaman! hier twee zoonen der Propheeten,
 Van Ephraims gebergt', (dus wordt de plaats geheten
 Daar hunne woonstede is) tot 's Hemels afgezant,
 Zo straks gekomen zyn, om nodig onderstandt,
 Op dat hy hen verkwik' door zyne liefde en zorgen,
 Nu dan, ai houdt voor hen uw gaven niet verborgen;
 Maar schenk hen een Talent van silver, in hun leedt,
 Verfier dit droeve paar, elk met een wisselkleedt.
 De Veldtheer antwoordt, op het hooren die'r gebeden:
 Waar kan ik myne gunst met meerder nut besteden
 Dan daar 't Godts dienstknegt eifcht, die ieders noodtdruft
 't Believe u neem vry twee, voor ieder een Talent, (kendt.
 Zo kan 't benaaude hart ten top der uitkomst steig'ren.
 Maar neen, Gehafi schynt deez' milde gift te weig'ren,
 En veinst of zynen eifch genoeg is in hun smart.

ô Snoode veinzery hoe listig weet ge in 't hart,
 Van deez' ontaarden gaff uw booze rol te speelen,
 Uw scherp gesleept tong het buigzaam hart te streelen,
 Terwyl zy niet voor 't oor dan gulde lessen spreekt,
 Daar zy aan d'andren kant met haren angel steekt.

Den Syriër houdt aan met duizendt vriend'lykheden,
 Tot dat Gehafi zig in 't eind' laat overreden,

Die straks twee dienaars krygt, die voor hem henen gaan,
 Elk met de milde gift van hunnen Heer belaân:
 Wy zyn al ver genoeg, laat zig Gehafi hooren!
 ô Mannen, keer te rug (uw dienst kon my bekooren)
 Gy hebt uw' plicht voldaan, ontlast u van den last.
 Ontrouwe knegt is dit op 's Hemels eer gepast,
 Beliegt gy dus uw Heer? dat wil uw ziel eens drukken!
 Ach! welk een wrange vrucht zult gy in 't einde plukken,
 Wiens bitt'ren nasmaak u besmet met Lazary.
 Veragtlyk voorwerp in deez' Bybel-poëzy,
 'k Volg u onwillig na, daar gy my voor ging treden;
 'k Zie reets dat u Godts tolk ontfangt met minzaamheden,
 En u, van waar gy komt, op 't allervriend'lykft vraagt?
 Maar ach! 't onzalig hart dat op de geldtzucht jaagt
 En haar begeerte volgt, berst uit: (ô snoode vonden!
 Zo wordt de logentaal met eenen glimp omwonden,)
 Uw knegt is niet van hier ter zyden weggegaan,
 Maar heeft dienstvaardig steeds op uw bevel gestaan.
 Dit treft Godts Heilgezant, die met een ernstig wezen,
 Waar uit een heil'ge drift is voor Godts eer te leezen,
 Zyn valschen dienstknegt straft en dus hem tegen gaat:
 Ontaarde Gierigaart, die, in 't geveinst gelaat,
 Een loofse slang verbergt, die met uw logenreden,
 De zuivre waarheidt durft stout op het harte treden,

Al smeedt gy by uw zelve een heilloos overleg,
 Ging niet myn hart u na, toen gy op geenen weg,
 Den Krygsheldt naliep, en hy van zyn ftacy-waagen
 U bykwam, en voldeed uw eerloos welbehagen:
 Ontrouwe, is dit Godts eer ten hoogften top gezet?
 Daar gy door logentaa! zyn dierb'ren naam befmet.
 Was dit den regten tydt om fchatten te vergaaren?
 Rampzalige, te rug! die Godt wil evenaaren,
 Die dien' hem ongeveinf, en met een zuiv'ren geeft:
 Des de Melaatsheid die op Naaman is geweest,
 Zal u en uw geflacht in eeuwigheid aankleven,
 En tot een teken zyn, om 't geen gy hebt misdreeven:
 Straks werdt hy als de sneeuw zo wit van deeze kwaal.

Vervloekte Gierigheidt uit 's afgrondts duifren zaal,
 Met al uw Helfch gevolg door 't aardtryk doorgebrooken,
 Dit 's 't loon van die verblindt op uw altaaren rooken,
 En yv'rig u ten dienft hun gantschen leven ftaan:
 My dunkt ik zie 'u reets met fchatten overlaân,
 En elk met loos gevele tot uwen geldt-dienft nooden,
 Maar ach! wat wordt hier door al onheil aangeboden,
 Die u mindt, mindt bedrog, en logen, fnoô beleidt,
 En boven alle kwaadt de flimme argliftigheidt.
 Uw hebluft is door gout nog filver niet te lefche.

Vlie menfchen, vlie te rug en fchuw deze afgodeffe!

Verban haar uit uw hart, en gun haar nimmer rust!
De Godtheit heeft in 't doen der gierigen geen lust:
Zy zyn affchuwelyk in haar volzalige oogen.
Volg eer blymoedig na 't barmhartig mededoogen,
Die milde Godts vriendin, geeft dien, die mildlyk zaait,
Dat hy, in 's waereldts oogst, in ryken zegen maait.
Ja, geeft een eeuwig heil, en onwaardeerbaar voordeel;
Want mededeelzaamheid roemt zelve tegens 't Oordeel.

EINDE VAN 'T TWEDE BOEK.

Getrouwe Elisa leert de vroege en tedre jeugd:
 De Byl dryft op den stroom 't geen droevig hart verbeugd.
 De Vorst van Syrien, ziet verydelt zyne laagen.
 Om 't kleene Dothan staat het beir van Benbadad,
 Dat Godt met blindtheidt slaat: Elisa brengt ze in *stadt,
 Terwyl Godts Eng'len, voor Godts dienstknegt zorge draa-
 Samaria wordt weér belegert, en verlost. (gen.
 Het woordt van Godts Propheet, dat † Adad 't leven kost,
 Maakt

* Samaria. † Benhadad.

DEN PROPHEET ELISA. 171

*Maakt Hazaël tot Vorst; en Jebu werdt verheven,
Die Achabs huis verdelgt. 't Bedt, daar Godts knegt op legt,
Tot sterven reets bereidt, Vorst Joas heil voorzegt.
Elisa sterft: In 't graf verkrygt een' Dooden 't leven.*

Gelyk de Leerzaamheid de vroeg ontlooke jeugdt,
Met yver onderwyft, op 't edel spoor ter deugdt,
Om uit den vollen schat van oude en nieuwe blaären,
Zig zelve een milden oogst van wysheid te vergaären,

Gelyk

Gelyk den Tarfaan ook aan de voetschabel ,
 Tot heilryk onderwys , zat van Gamaliël ;
 Zo zien wy hier een rey van zoonen der Propheeten ,
 Leergierig , voor Godts heldt Elifa neêrgezeten ,
 Op dat de Leerzaamheid hun graage zielen voed' :

Maar welk een aanspraak of een der discipelen doet ?

Elifa zegt hy : gun aan myne reên verschooning !
 Ziet deeze plaats een aan , aanschoudt eens deeze wooning ,
 Waar in wy dagelyks vergadert zyn by een.
 Zie eens hoe engh zy is , en voor ons veel te klein.
 Sta dan Man-Godts ons toe , dat wy (door lust gedreven)
 Ons t'zaam naar 's Landts rivier , zo boomryk heên begeben ,
 Om eenig timmerhout te haalen , en met vlyt
 De plaats vergrooten daar gy daaglyks by ons zyt ,
 En ons met manna voed' : Ga , wilt dien plaats bereiden
 Zegt Godts Gezant ; 't believe u derwaarts ons te leiden
 Zegt eener ; dat wy ons verheugen in uw licht :
 En gy ons door uw reên verkwikt , en leert , en sticht.
 Wel aan Godts knegt gaat voor : Gelyk een trouwe herder ,
 Die zyne schaapjes leidt , en hem met lust al verder ,
 Langs klaver beemden voert , die zielverrukk'lyk staan ,
 Zo voert Elifa hen langs 't water der Jordaen ,
 Daar zy het noodig hout met wakkre vlyt vergaëren.
 Maar welk een naer ghuit komt zig hier openbaaren ?

Wat troosteloze stem maakt my de ziel ontfeldt!
 Ach! een der Jongeren, die 't hout ter nederveldt,
 Verliest het yzer, in de zegenryke stroomen
 Der heilige Jordaan: Wat zal my overkoomen!
 Dus roept hy: Meester, ach! ik hadt de Byl geleent!
 De liefde, diep in 't hart van Godts gezant vereent,
 Met dienstbereide hulp en vaardig mededoogen,
 Ontheft wel haast den druk der nat bekreetene oogen,
 En toont door 's Hemels hulp dat niets onmooglyk blyft,
 Wyl 't yzer van de byl op 't water boven dryft.
 Zo krygt het zuchtend' hart een onverwagten zegen.

Godtvruchte zielen, die bekommert en verlegen,
 In uwe tegenheên nog hulp nog troost geniet;
 Dit leert u, dat ge alleen op den Onzigtbren ziet:
 Die Vader weigert nooit als hy u komt beproeven,
 Met hulp u by te staan wanneer gy 't zult behoeven.
 Een onverwagte gunst, daal vaardig op u neêr,
 En daar geen uitkomst schynt, daar is zy nog veel eer.

Maar welk een krygs-gerucht laat zig zo yslyk hooren?
 Hoe dreunt de krygs-trompet afgrysyk in myne ooren!
 En voert 't gewapent heër der Syriëis, 't bevel,
 Huns Konings onderdaan, ten strydt aan Israël,
 'k Hoor zelfs den Ryksmonarch, tot zyne knegten spreken:
 Wel aan! men laat door 't heër den optogtshooren, steeken,

Verbrei, dat ieder zig voort in zyn orde zet,
 En 't heër van Israël den doortogt wordt belet.
 'k Wil met myn legermagt hen schieelyk overvallen.
 Ô Dwaaze Syriërs! beraadt vry met u allen,
 Hoe gy het Joodsche volk weêrhoudt in hunnen weg!
 Daar is een hooger magt, die 't menschlyk overleg,
 Door zyne willekeur geheellyk kan vernielen,
 De Godtheidt waakt gestaag voor zo veel duizendt zielen,
 Voor Isaaks nageslacht, haar uitverkooren volk,
 Elifa, die opregte en vroomme Hemeltolk,
 Weet reets door 's Hemels gunst (die hem 't geheim ver-
 Den aanflag die uw Vorst, zyn Helden openbaarde: (klaarde)
 En Joram weet alreê door Godts getrouwe knegt:
 De plaats daar gy het heër des Konings laagen, legt:
 Dies 't zig naaukeurig wagt door zulk een weg te trekken.
 Dit doet in Benhadad een dolle drift verwekken,
 Die ongestuimig ziet zyn aanflag ongedaan;
 Gelyk een ruime zee, waar in een felle orkaan,
 Al buld'rend' nederstort, zulks dat de zilte baaren,
 Ten Hemel opgevoert, naau weten van bedaaren,
 Maar met een sterk gedruisch voortschokken in den loop:
 Zo even woedt het hart van Benhadad, wiens hoop,
 En krygslift is mislukt, wie heeft niet voor zyn drygen?
 Dus berst hy toornig uit: zult gy voor my verzwigen,

Ontrouwe Dienaars wie dus eerloos my verraadt!
 En meer voor Joram is, dan voor myn Ryk en staat:
 'k Zweer eer de zon haar karr' in 't weſten doet vertrekken,
 Dat ik het ſaamgeſpan wel haaftig zal ontdekken:
 De ſtraffe volgt eerlang tot des verraders loon.

Maar eenen antwoordt ſtraks: δ luifter van de kroon!
 Van 't Syries Ryksgebiedt! verban uit uw gedagten,
 Dat wy met ſnoodt bedrog onze eer nog pligt betragten,
 Neen, hooggeduchte Vorſt, hier ſchuilt een ander kwaadt:
 Elifa op wiens trouw, vorſt Joram zig verlaat,
 Ontdekt dien Ryks-monarch het diep geheim der woorden,
 Die gy (ſchoon niemant zelfs nogſtem, nog weêrklank hoorde)
 In 't binnenſt' van uw Hof, met uwe Raaden ſpreekt;
 't Is hy die het beſluit van uwen aanſlag breekt,
 En 't heïr van Israël beveiligt voor uw' laagen.
 De Vorſt vaart hier op uit: waar ſchuilt die bron der plaagen?
 Waar is die Peſt van 't ryk, die my dit onheil brouwt?
 Hem komt ter ooren dat Elifa zig onthoudt,
 In Dothan: dies de Vorſt zyn heïr by een vergadert,
 (Wyk af, Man-Godts, wyk af! eer u het onheil nadert,)
 En met zyn ruiterbende, en wageneën, en magt,
 De ſtadt op 't onvoorzienſte omcingelt in den nacht.

Waak op, inwoonderen van Dothan! waak, δ Helden!
 Beſcherm Elifa toch, die u de lagen melden,

Van 't Syries Opperhoofd, te velde eer 't oorlogs volk,
Uylings overvall' met schildt, en speer, en dolk.

Wie zig omcingelt ziet dient met oplettende oogen,
Nauwkeurig toe te zien, om 's vyands listig poogen,
En aanval en gevaar, manmoedig te weêrstaan:

Wie sterkt myn Dichtluft nu, met angst en vrees belaân,
Den krygston ongewoon, in deez' benauwde wallen!
Daar 't krygsheër in het veldt gereet om aan te vallen,
Geschaart in orde met het uitgetooge zwaardt
Het aanvals teken wagt, vol moedts op 't moedig paardt.
My dunkt 'k kan binnen 'smuur uit 'svolks bestorven weezen,
Om 't onverwagt beleg den schrik en doodts angst leezen,
Elk schynt op 't hoogst' verbaast voor 's vyandts legerbend'.
De dienstknegt van Godts knegt, deez' krygstogt onbekent,
Berst uit, op dit gezigt: Ach Heere! wat zal 't worden?
'k Zie een gewapent heër in vollen rang en orden,
En voet- en- paardevolk rondtom de stadt geschaart!
Wordt niet door uw Gebedt de dierbre stadt bewaart,
Wy zullen 't aas zyn, en ten prooj' van deeze ontzinden,
Die, heet op bloedt en moordt, aanleggen op verslinden,
Als wreede wolven die met tygers saam gepaart
Een Hind' vervolgen, zagt en weereeloos van aert.

Maar veel aanminniger klinkt my daar in myne ooren,
De trooststem, die Godts heldt op deeze wys laat hooren:

En het benaaude hart dus wederom verkwikt :

Vrees niet , nog zyt in 't minst' op dit gezigt verschrikt !

Die Godt eerbiedig vreesf ziet nimmer zig verlaten ,

Al woelt hier om de wal een magtig heër foldaten ,

Nog is een grooter magt ter hulpe aan onze zy' ,

Dan al het kryggeweldt van onze weêrparty :

Die Gods befcherming heeft, hoeft niets, hoe hoog in waarde,

Tot veiliger befchut in Hemel of op aarde :

Tot U, Almagtig Heer, en oorspronk van het licht,

Verhef ik myne ftem : ontdek het zwak gezigt

Van dezen , op dat hy in zegen mag aanschouwen ,

Hoe ieder , die opregt uw byftant durft betrouwen ,

Uw milde gunft geniet , in zynen angst en noodt ,

Ja zelfs behouden blyft op d'oever van den doodt.

ô Wonder ! welk een rey van Hemelfche Gezanten ?

Wat veiliger befchut daar zo veel lyftrawanten ,

Omgordt met eeuwig licht rondtom Elifa ftaan :

Zo ziet d'Almagtige zyn trouwe dienaars aan ,

En zendt zyn Eng'lenwacht om hunne leegerfteden ,

Als fakkelen des lights , van boven naar beneden ,

Op dat zy veilig zyn en voor gevaar bevryt.

ô Dienftknegt van Godts vrindt ! hoe dierbaar is den tydt

Waar op gy dit aanschout : wie kan deez' gunft waardeeren ,

Gymoogt , en wy met u , hier uit eerbiedig leeren ,

Dat, schoon wy zyn omringt met alle ramp en smart,
 Als wy maar eenen zucht van 't ongeveinsde hart,
 Opzenden naar om hoog, de Godtheidt zig weldadig,
 Tot onze hulp betoont, ontfermende en genadig,
 Ja! nimmer hem vergeet die ernstig tot Haar schreidt.

o Dichtluft! die Godts heldt, het krygsheir tegen leidt,
 Terwyl hy vierig bidt, ('t Gebedt zal 't sehildt verstreken)
 Verblindtheidt zal het oog van 't gantsche heir bedekken,
 Hoort eens hoe deeze Heldt, met onbeschroomt gelaat,
 't Heir, dat in optogt is, dus vriendlyk tegen gaat:

Hou standt, grootmagtig heir, die de oorlog zeiffen-wagen
 Ten strydt voert! ver genoeg dit doolpadt ingeslagen!
 Hou standt, en keer te rug, die zonder overleg,
 In 't blinden herwaarts trekt! dit is geensins de weg,
 Die tot uw optogt dient! dit zyn geensins de wallen,
 Die gy manmoedig met het zwaardt poogt aan te vallen!
 Volg my, eer u het heir van Israël verkloekt!
 Op dat ik u gelei by deze, die gy zoekt.
 De wyze omzichtigheidt past krygsliên in 't byzonder.
 Straks volgt het gantsche heir dien wakk'ren vre&verkonder.
 Tot in Samaria, voor 't Hoofdt van Israël.
 o Vroome Elifa! gy gehoorzaamt Godts bevel!
 Veel, veel vermag uw be& daar d'Almagt uit de zaalen,
 Van 't eeuwig heiligdom een nevelwolk laat daalen,

Die 't gantsche heër verblindt, eer dat men 't wordt gewaar:
 ó Krygsvolk! ach! hoe na, zyt gy in doodts gevaar!
 Gaf Joram nu eens last om 't zwaardt op u te wetten,
 Hoe weinig kost gy nu uwe ondergang beletten,
 Daar ge allen voor het zwaardt als voor een slagbank staat.
 Geen wonder! 'k zie reets hoe het moedige gelaat,
 Vol doodtschrik wordt gepynt, zo dra elk van zyne oogen,
 Zyn blindtheid op 't Gebedt des Godts helds ziet ontogen,
 En zig op 't onverwagtste in haaren vyandts handt.
 'k Zie hoe Vorst Joram reets op u den wraakboog spandt,
 En aan Elifa vraagt, om u den slag te geven?
 Maar deeze, zagt van aert, tot weldoen aangedreven,
 En niet tot wraak gezint, dan daar 't Godts eere geldt,
 Geeft straks een andren raadt aan Jacobs Oorlogsheldt,
 Gezalfde (zegt hy) neen! zoudt gy, met uwen degen
 Verdolgen, dien gy hebt in zegepraal verkregen?
 Gekregen in uw magt, waar door ge u ziet verloft
 Van eenen oorlogstorm, die u geen mannen kost.
 Laat mededogentheid veel eer u 't harte treffen.
 Een Koning kan zig zelfs zo wel tot roem verheffen,
 Door liefde dan door magt, door weldoen dan door straf.
 Sta van dit wreedt besluit en dood'lyk denkbeeldt af!
 Behoedt hen voor 't verderf! laat eerder uw gedagten.
 Geneigt zyn, om den plicht van weldoen te betragten!

Bereidt hen thans een maal , op dat deeze Oorlogsdrom ,
 Door spys en drank zig sterke , en ieder dus weêrom ,
 Gezegendt door uw gunst naar zynen Vorst mag trekken ,
 Dit zal uw grooten naam tot meerder roem verstreken ,
 Dan dat ge uw oorlogs-zwaardt bevelte met hun bloedt :
 Dit woordt heeft kracht om in het Vorstelyk gemoedt ,
 Alle edelmoedigheidt en mildtheidt te doen woenen .

De galm van deeze gunst , geschoeit op hooge toonen ,
 Verheft Vorst Jorams naam in 't hof van Benhadad :
 Thans bloeide voor een' tydt dien onwaardeerbren schat ,
 De Vrede en minzaamheidt in wederzydtse Hoven .
 Maar achleen oorlogswolkkwam haast dien glans verdooven!
 Als Koning Benhadad de trom des oorlogs roert ,
 En tegens Israël zyn heër te velde voert ;
 Die storm des aanvals zal Samaria eerst treffen .
 Ô Stadt ! die naau het hoofdt verkwikt weêr op kost heffen ,
 Hoe schielyk staat gy weêr voor uwen vyandt bloodt ,
 Daar gy in stillè rust den zoeten vree genoot .
 'k Zie een ontzaglyk heër van mannen t'allen kanten ,
 Rondtom , om uwen muur den oorlogs standaart planten .
 Benaude Stadt , helaas ! hoe zal 't eind' vergaan ?
 Daar zie ik reets een troep met oorlogstuig belaân ,
 En ram- en storm-gevaarte aanvoeren naar uw wallen :
 Gints wagt men na 't bevel om ylings aan te vallen :

Daar

Daar werpt men schanffen op , om veilig in te treên :
 Daar zie ik reets een heër boogschutters op de been ,
 Aannadren tot de stadt; gints torft men weder leeren
 Om langs den steilen muur het bolwerk te overheeren :
 Gints gesft men 't harnas aan , hier spandt men weêr de boog,
 Daar blinkt het glinfrend' zwaardt afgryfelyk in het oog,
 En toondt de doodt alrede op haar geflepe punten ;
 Gints tragt een Ruiterry manmoedig uit te munten ,
 Door dapper krygsbeleidt , en onverfchrokken moedt.

Belegert volk , helaas ! nog grooter tegenspoedt ,
 Verneem ik binnen's muurs dat meerder is te dugten ,
 De Honger , fel van aert door geen en ftaat te ontvluchten ,
 Regeert in uwen wal : ô eindeloos verdriet !
 Wie fchrikt niet die een reeks van zo veel plaagen ziet !
 De noodt heerscht overal ; en fpaardt nog klein nog grooten !
 De Honger woedt alöm met al zyn speelgenooten ,
 Hy juicht , terwyl 't gemeen vaft duizendt dooden lydt' ,
 En de armoê volgt hem na , gevolgt van duuren tydt ,
 En droefheidt , jammernis , ellenden , zuchten , klachten ,
 Benaautheidt , rouw , verdriet , wanhoopende gedagten ,
 Angft , vreeze , pyn , geweldt en doodelyk gevaar ,
 En kwynend ongeneugt' en troofteloos misbaar ;
 En andren , die geftaâg den mag'ren honger volgen ;
 En eindelyk de doodt , die , woedende en vervolgen ,

Een oogst van lyken maait, waar hy zyn voeten zet.

ô Wreede weêrparty van 't leven! hoe verplet

Gy alles door uw magt, waar voor het al moet wyken!

Ai my! waar ik my wend' zie ik een berg van lyken,

De Gade mist haar Gaa, door de Echknoop pas verëent :

Of zweeft het leven nog in 't rammelend' gebeent',

Daar heerscht de noodt in top, en slapt met reuzen schreeden,

En schetst ons eene reeks van naare affchuwlykheden.

ô Dichtluft, sta my by, op 't zien van dit gezigt!

Daar legt'er een, die doodts en stervende het licht,

Nog schemerende aanschout, daar schreidt een flau van hon-

Om 't Ouderlyk verlies, gints zwerven oude en jonger, (ger

Als schimmen langs de straat om eenig lyfsgenot :

Hier knaagt men wederom aan 't flinkende overschot

Van eenig ongedierte, en scheurt met graage tanden,

Het taaje vel van een, terwyl men de ingewanden,

Vast uitrekt ten behulp des toomelloozen lust :

Het moedig Oorlogs-paardt, wel eer ten kryg geruft,

Moet nu het voedtzal zyn, voor de uitgeteerde maagen :

Gints ziet men 't rauwe vleesch van 't dor gebeente knaagèn:

Daar werdt de huidt verdeeldt: hier weder lekt men 't bloedt,

Dat zwart uit de adren drupt, 't geen flau den drinklust boet.

De Koopheer (kon het geldt nu voor den honger dingen)

Vindt naau een Ezelskop voor tagtig silverlingen,

En

En weinig duivenneft voor eene handt vol geldt :
 't Verderf, dat geen verfchil op ftam nog afkomt fteldt,
 Ontziet geen Agtbaarheidt der achtre gryze hairen,
 Nog de edle Jonglingfchap der eerfte lentejaaren :
 Een deerlyk fchouwtoneel vertoont zig overal !
 De Koning zwerft geftaåg langs bolwerk, muur en wal,
 Om yvrig toe te zien voor ftadts verderf en fchade ;
 Want daar de honger heerfcht daar wordt men ligt verraden,
 Door de een of andren gaff, die zynen pligt vergeet,
 En tegens Vorft en volk verraadt en onheil smeedt,
 Op hoop om zig te zien verloft uit zyne elenden.
 Helaas ! waar zal de Vorft zig zelve henen wenden ?
 Elk roept om onderftandt in 't uiterfte gevaar :
 Gints fchreeut een Vrouw hem toe : ó Ryksvermeerderaar !
 Betoon my uwe hulp, en zyt aan my genadig !
 De Koning antwoordt haar : ach kon ik u weldadig,
 En als een Vader zyn, ik toonde my bereidt ;
 Maar neen ! de gantsche ftadt die op den oever leidt,
 Van haren ondergang, heeft niets om 't lieve leven,
 Een eenig ogenblik, verkwikking meer te geven :
 De korenschuur is leeg en zonder meel en graan :
 De Wynftok, die welëer, met overvloedt belaân ;
 Gezwollen druiven droeg, is dor en zonder vruchten.
 Ach ! ftondt het in myn magt, ik zag uw allerzuchten

Wel haaft in vreugd verkeert, 't waar tot uw aller voordeel.
Zy weder: neen myn Vorft! geef maar een gunftig oordeel
Aan myn gerechte zaak, dan ben ik uit verdriet,
Deez' Vrouw op welkers woordt en trouw ik my verliet,
Door een en 't zelve lot des Hongers aangedreven,
Sprak tot my; flagt uw' zoon, op dat wy beiden 't leven,
Door 't storten van zyn bloedt verlengen eenen dag:
Dan zal ik wederom, ô doodelyk verdrag!

Op morgen mynen Zoon den doodfteek doen gevoelen,
(Dus kan de noodt het hart der moedermin verkoelen)
Nu heb ik, groote Vorft, het friffch en jeugdig bloedt
Vergooten, van myn' zoon, en beiden ons gevoedt,
Zoo ver het ftrekken kon, met vleefch en teêr gebeente:
Nu eifch ik haren zoon, maar 't hart, 't geen 'tharft' gefteente,
In hardtheid overtreft, ontziet niet, hoe men fmeekt!
Dat zy 't gegeven woordt niet nakomt en verbreekt,
En my verlegen laat in duizendt bange zorgen,
Nu houdt zy haren Zoon in eenen hoek verborgen,
En hoedt hem voor 't gevaar dat hem te wagten ftondt.
Gebie dan, groote Vorft, dat zy dit vafst verbondt,
Dat wy dus onderling vafst hebben faam geflooten,
En waarop ik het bloedt heb van myn' zoon vergooten,
Door haar gemaakt verdrag wordt met 'er daadt volbragt,
En zy op haare beurt nu ook haar' zoon ons flagt,

Op dat ... maar dit verhaal gedaalt in 't Vorstlyk harte,
 Ontsteekt de dolle drift van Joram aan met smarte,
 Die vloek en laster braakt op 's Hemels Heilpropheet:
 Dies scheurt hy gantsch ontzint het Koningklyke kleedt,
 En zweert met dieren eedt (wie kan dien vloek verzwelgen!)
 Dat hy dien Hemeltolk Elisa wil verdelgen,
 Eer dat de gouden zon weêr eene dagreis doet.
 Te rug, verwoede Vorst, betoom 't oplopendt bloed!
 Gedenk aan Godts gezant en aan zyn wonderdaden! ...
 Maar neen! Elisa's dootd kan best zyn lust verzaden,
 'k Zie reets een afgezant heen draven met dien last.

Man-Godts, gy, die geslaag op 't woordt des Heeren past,
 En lieffelyk uw stem in hemelreên laat hooren,
 Zie toe, ontvlucht den slag door Joram u beschooren!
 Ontwyk dien moordtharpy, eer dat hy triompheert!

'k Hoor reets dien Yveraer daar hy Godtsdienstig leert,
 Door 's Hemels Geest verlicht, 't besluit des Vorsts verklaaren:
 Behaagde Godt aan u, ô Oudtsten! te openbaaren,
 't Geen Hy my heeft verdoont, hoe dat die Moorders-zoon,
 Die nu als Ryksmonarch heerscht op zyns Vaders throon,
 Zyn bode herwaarts zendt, met zyn bevel en orden:
 Wel dan, laat nu de deur wel dicht geslooten worden,
 Op dat hy buiten blyve, eer hy zyn last volvoert,
 Want 't wroegendt naberouw, dat 's Konings hart ontroert,

Zal dat gezalfde hoofd dat niet als moordt wil uiten,
 Bezadigt van gemoedt, heel anders doen besluiten.
 Hy volgt zyn' dienaar na, wyl hem zyn' eedt berouwt;
 'k Zie hem reets in het huis daar zig Godtsknegt onthoudt,
 Daar hy dien Heil-gezant dus zyne reën laat hooren:
 Gezegende van Godt, tot zynen dienst verkooren,
 Waarmede zal ik 't volk, door honger uitgeteert,
 Dat vast zyn onderstandt en hulp van my begeert,
 Verlossen uit den noodt? de Hemel sluit zyn zaalen,
 En weigert onderhoudt, de velden en de dalen,
 Welëer met vrucht belaân, zyn dor, en schraal, en bloodt:
 De Wynpers, die wel eer zo mildt het druifnat boodt,
 Is leeg en zonder vogt. Ai my! waar ik my wende,
 Verstrekt de stadt alöm een schouwplaats van clende!
 De Honger heerscht op 't felst, woedt yslyk en outzindt:
 De moeder slaght uit noodt haar lief en waardig kindt,
 En voedt zig met het vleesch van haaren eerstgebooren.
 't Geschrei, van huis tot huis, vervuldt vol druk myne ooren,
 En weërgalmt door de stadt met jammerlyk geluit.
 'k Zwyg van den vyandt die den muur rondtöm besluit,
 En ons door 't streng beleg rampzalig doet versmagten.
 Wat zal ik verder nu op Jacobs Hulper wagten,
 De Godt van Israël gedenkt niet aan zyn volk!

Geen wonder, daalde hier van 's Hemels opperwolk,

o Joram! eene vlam die u tot afch verteerde :

Denk hoe Abiram , die te heilloos murmureerde

Met Korah , Dathan , t'zaam des hemels ftraf genoot :

Denk hoe Ahafia naar Godts bevel , de doodt

Eerlang moeft ondergaan , om dat hy Godt ontëerde ,

En Baäl-Zebub , meer dan Jacobs heil waardeerde ,

Aan wien hy byftant zocht daar hy op 't krankbedd' lag.

Errinner u de ftraf te Bethel ; ach dien dag !

Toen zo veel kinderen door Beeren zyn verflonden ,

Was dit , om dat Godts knegt Elifa wierdt gefchonden ,

Hoe ligt , nu 't Godt zelfs raakt , staat gy ten doel der ftraf !

Maar neen , d'Almagtige , die u dus overgaf

Aan uw vertwyfelt hart , wil dit in u verſchoonen ,

Hy zal u onverwagt zyn hulp en byftant toonen.

Hoor hoe Elifa u dien blyden dag voorſpeldt !

Hoor ! hoor des Heeren woordt op dat gy 't heil vermeldt !

Zo laat d'Almagtige door my , zyn wondren hooren :

Eer dat nog de avondftondt van morgen wordt geboren ,

Zal zig Samaria verheugen in haar' druk :

Dan zal de vreugde-zon van blydfchap en geluk ,

Het doodts benaaude hart verkwikken door haar ſtraalen ,

Dan zal me een maate meels voor eene Sikel haalen ,

Ja zelfs twee maaten garft voor deeze' geringen prys.

Verhef dan wel gemoedt tot Godt uw dankbewys.

Dat

Dat elk, met bly geluit, zig zelve vry verluste!
 Maar zeker Hoofdtman, op wiens arm de Koning ruste,
 Durft dus het Hemels woordt veragten en versmaân:
 Al gaf ons 't gantsche landt een overvloedt van graan,
 Al stondt het veldt rondtöm bezet met korenâiren,
 Waar zou men, in dien tydt, zulk eene hoop vergaaren?
 Men hadt meer tydt van doen, eer alles was gemaait.
 Het hemels blaauw gewelf, met starren dïgt bezaait,
 Moeft eerst met vensteren vervuldt zyn en met sraalen,
 Van vruchtbaar graan gewas op 't aardtryk nederdaalen,
 Eer' dit geschieden kon. Gy zult de volle kracht
 (Dus spreekt Elifa weêr) aanschouwen van Godts magt,
 Dog van dien overvloedt (dus zyn des hemels zaaken
 Verborgten voor den mensch) zult gy geen graantje smaaken.

De nacht, die mensch en dier ter rust en slaaplust trekt,
 En 't aardtryk met een floers van wolken overdekt,
 Daalt neder, en bedekt de stadt en legerbenden,
 Ô Stadt, die nog verbeeldt een schouwplaats der elenden!
 Verheugt u; dit 's de nacht die u verlossing baardt.

De ontzaggelyke Godt van Hemel en van aardt,
 Verwekt een angst en schrik, in 't harte der Syriëren,
 Dies roept elk: vlucht van hier, want Judaas leeuws banieren,
 Verheffen zig om hoog, en heeft zig t'zaam verëent,
 Met Hetiëte en Egipte, en hunne magt geleent,

Voor een geringen prys om tegens ons te koomen. (men!
 Wie moet niet voor de magt van zulk een krygshcër schroo-
 vlucht, vlucht, wyl hun gedruifsch alrede 't hart verbaaft!
 Wie 't leven bergen wil die redd' zig met 'er haaft!

Zo weet d'Almagtige de zyne te bevryden,
 En door zyn wonderen den vyandt te beftryden,
 Op dat hy ylings vlucht eer 't iemandt denken kon:
 Dit heugdt nog de Amoriet, toen Josua, de Zon
 En Maan deedt stille staan, en haaren loop vertraagde.
 Ook toen Godt 's vyandts heër met hagelsteenē plaagde,
 En hen van Beth-Horon tot Azeka versloeg.
 Of hoe Godts donderkracht, de schrik in 't harte joeg,
 Dat weet de Philistyn, zô dat de stamgenooten
 Van Jacob, 's vyandts bloedt, tot Bethcar toe vergooten,
 Van Mispa afgevlucht: 't Was Godt die 't magtig heër,
 Van Sanherib versloeg, dat, in het blank geweer,
 Rondtöm Jerufalem zyn standaarts hadt verheven.

Maar laten wy ons weër naar 't krygshcër heen begeven,
 Dat reets de vlucht verkieft eer hen het onweër dreigt.

Het daglicht dat allengs ten Hemel opwaarts stygt,
 En reets haar schemerlicht langs 'taardtryk komt verspreiden,
 Zal vier besmetten naar het leger heen geleiden,
 Wyl elk de doodt zig trooft, die niet te ontwyken schynt.
 Maar Hemel! welk een vreugdt? hoe onverwagt verdwynt,

De droefheid die hen drukte, en keert den angst en zorgen,
 Uit eenen nacht van druk, in een verkwikb'ren morgen,
 Van heil en zegening, voor hen, en voor de stad?
 Elk ziet, in tent by tent, een ouwaardeerbren schat,
 En eenen overvloedt waar uit zy zig verzaaden.

Ondankbre is dit getrouw de Hemelfche genaden,
 Erkennen in uw doen? verbergt gy't blinkendt gout,
 In't aardtryk, daar gy nu, nu gy de vreugdt aanschout,
 U als verkondigers der blydſchap moeft doen hooren,
 En juichen nu de tydt der uitkomſte is gebooren?
 't Gaat wel: Ik hoor alreê hoe de een tot d'ander zeit:
 Welk een verfoeibre daadt en ſnoode ondankbaarheidt,
 Regcert in ons gemoedt: wy maaken ons reets ſchuldig
 Aan ontrou, nu wy't volk dat droef en onverduldig,
 Alöm wanhoopig loopt, verbergen deeze vreugdt:
 Dit is de regte dag, die 't droevig hart verheugdt,
 En wy, wy zwygen ſtil, en houden 't heil verborgen:
 Voorzeker zo wy flegts vertoeven tót den morgen,
 Zal niet der zonden ſtraf ons vinden daar wy ſtaan!
 Wel aan, laat ons terſtondt naar 't Hof des Konings gaan,
 En deeze blyde maer' door al de ſtadt verkonden!
 *Zie reets hoe op hun komſt door duizend duizend monden,
 De blydſchap, onbepaalt door alle wyken zweeft.
 Maar 't Hoofdt van Iſraël. dat naauwer agting geeft,

Of niet een slim bedrog by 't krygsheër is verborgen,
 Voelt zig nog al bezet met angst, en vreeze, en zorgen,
 Of niet veel ligt een slang verschuilt lag onder 't groen;
 Dies spreek hy tot zyn volk, kunt gy niet ligt bevroên,
 Welk een geveinsde trek, ons Adad zoekt te speelen?
 Gewis hy zal het heër in 't vlakke veldt verdeelen,
 En veinzen of hy vluchte om ons in zulk een' schyn,
 Te lokken uit de stad, nu wy verhongert zyn.
 Maar zyn wy eens, in 't veldt, in zyne magt gekoomen,
 Dan zal ons 't gantsche heër als water overstroomen,
 En zonder slag of stoot, indringen in de stad,

ô Joram, denkt gy dit van Ryksvorst Benhadad!
 Neen! neen, d'Almagtige strydt zelve tot uw voordeel,
 Schoon gy die vlucht verdenkt in uw verstandten oordeel,
 Hier schuilt geen loos bedrog, nog valsche arglistigheid.
 Of twyfelt gy nog al aan 't geen men tot u zeit,
 Wel aan, volg, volg den raadt die u werdt voorgeslagen:
 Laat straks vyf Ruiteren het leger na gaan jaagen,
 En zien of ergens zig-des vyands heër onthoudt,
 Op dat de blydtschap zig op geenen zandtgrondt bouwt.
 'k Zie reets twee Ruiteren door 't gantsche leger draven,
 En zoeken of niet 't heër zig ergens houdt begraven;
 Zy spooren 't rustig na tot d'oever der Jordaan,
 Gelyk als Brakken, die, op voordeel uit gegaan,

Hetal doorfouffelen om eenig prooy te vinden.

Zo even, zy die hier deez' kruistogt onderwinden.

Maar zien geen vyandt meer, maar wel door 't gantsche heër,

Den weg alöm bezaait met wapens en geweer,

En tenten, kleederen door fchrik van zig gefmeeten,

Of door de vluchtenden, in hunne vlucht vergeten,

En eenen ryken buit ten beste voor 't gemeen.

Triomf! den Hemel dank! verhef nu groot en klein

Verhef een zegeliedt! en wil de blyde galmen,

Van waare dankbaarheidt in Lofgezag en Pſalmen,

Met ſchaterend geluit, opheffen naar om hoog!

Verwiffel nu de luit voor de opgeſpannen boog:

En laat de Feest-bazuin de krygstrompet verdooven.

Zendt nu van 't hart altaar uw offergeur naar boven,

En paar de maagdekeel met lieffelyk geluit,

Die zig te zaamen voegt met Citherklank en fluit.

Triomf! den Hemel dank! voor zulk een grooten zegen.

Ik hoor hoe Joram, (die nu tyding heeft gekregen

Hoe 't heër het veldt verliet,) door 't Koningklyke woordt,

Zyn Hoofdtman ſtraks beveelt, om met zyn volk, de Poort,

Die naar het leger leit alömme te bezetten,

Op dat dit blyde volk elkander niet verplette,

Om de eerſte los te gaan op zulk een ryken buit.

Vergeefs, ô Hoofdtman wordt de menigte gefluit!

Een volk uit noodt geret is naaulyks te bepaalen,
 Gelyk Gevangenen die eenmaal adem haulen,
 Door cene vryë vlucht, blymoedig geen gevaar
 Ontzien; zo gaat het ook met deez' verlofte fchaar:
 't Verlangen kan men reets in 't vrolyk aanzigt leezen.
 De menigte vloeit toe om 't eerft' in 't veldt te weezen:
 Berg Hooftman, berg uw lyf voor hunnen snellen loop!
 Maar neen! men dringt hem straks domdriftig overhoop,
 Zyn laft door 's Konings woordt geftaaft, vindt geen vermoo-
 gen:
 Men trapt hem op het hart, de blydfchap heeft geen oogen:
 Men ziet niet waar men treedt: hun yver is te groot:
 Dog 't ongeloof betaalt de fchuldftraf met den doodt.

Thans is de tydt vervuldt dat elk zig kan verblyën
 In eenen overvloedt, naar 't woordt der Prophecyën,
 Door Godts gezant voorzegt, naar 't Goddelyk bevel
 Juich, 't is nu juichens tydt, verhongert Israël!
 Ziet nu een vollen oogft van voorraat voor u open:
 Nu kunt ge een mate meels voor eenen fikel koopen,
 Schoon 's Konings Hooftman dit onmóoglyk dagt te zyn:
 Gedenk met dankbaarheid, niet met een valfchen fchyn,
 Aan de Oppermajesteit voor deez' verkreegen goedtheit,
 'k Verluft my in die bron van onverzaatbre zoetheit,
 Die vreugd verzelt my zelf tot naar Damafcus heen.
 Gehaff zal den Vorft door zyn verhaal en reën,

De wond'ren van Godts knegt tot Godes eer doen hooren :

Elifa's komst vervult terwyl alömme de ooren.

In 't Syries Ryks-gebiedt ; ja zelfs in 's Konings hof ,

Vliegt , snelder als de windt , des heil verbreiders lof.

De kranke Benhadad scheidt zelve zyn behagen ,

Om hem door Hazaël naar zynen standt te vraagen ,

En of hy , Benhadad van 't krankbedde op zal staan ?

'k Zie reets een groote schat van kost'lykheên gelaan ,

Met al wat Syriën tot praal en-pragt kan geven ,

Op veertig Kemelen , beladen voortgedreven ,

En 's Konings Gunsteling navolgen dezen stoet :

Straks valt hy Godts gezant eerbiediglyk te voet ,

En stelt zyns Heeren vraag den Hemeltolk te voeren ,

Maar deze laat zig straks uit naam der Godtheit hooren ;

Gaa heen , ô Afgezant ! en zeg den grooten Vorst ,

Die nu het Ryksgebiedt op zyne schouders torst ,

Dat hy (dus zal hy haast de kroon en scheidter derven) (ven:
Gantsch niet herstellen zal , maar aan deez' krankheid ster-

Gaa zegt aan Benhadad den last van Godts bevel.

Maar hoe ! Man-Godts , wat 's dit , ziet gy op Hazaël ?

Vaar voort in uwe reên , wat hindert u te spreken ?

Ach ! waarom laat gy togh een vloedt van traanen leeken ?

Wat rampspoedt treft u 't hart , gezegende Propheet ?

'k Zie zelve Hazaël bewoogen met zyn leedt ,

En aan dien Heil-gezant den grondt en oorzaak vraagen:
 Ach! heeft Elifa, dan geen reden om te klaagen,
 Daar hy, ô Hazaël! 't geheim u openbaart:
 'k Ween (zegt hy) om dat gy met een bloeddorflige aert,
 't Geliefde Israël veel onheil zult doen lyden:
 Gy zult haar sterke steên met de oorlogstroê bestryden,
 En door 't verslindendt vuur verdelgen tot den grondt;
 Gy zult de Jong'lingschap in 's levens morgenstondt,
 In 't opgaan van hun jeugdt door't bloedig zwaardt vernielen:
 Uw wreedtheidt zal verwoedt de kinderen ontzielen,
 En plett'ren op den grondt of kneuffen op den steen'.
 Nog zult gy, ach, ik schrik voor al die gruwelheên!
 Geen tedre zuigeling nog zwangre vrouw verschoonen;
 Maar als een moordtharpy aan d'een en ander toonen,
 Dat gy voor Israël zult zyn een geëffetroê.
 Gy zult... maar Hazaël hoort heel verwondert toe,
 Des berst hy uit: Man-Godts! hoe kunt gy dit verwagten?
 Wat wond'ren speelen u van my in uw gedagten!
 Wie ben ik, ik uw knegt dat hy dit zou bestaan?
 Onwaardig, zonder magt, een dienstbaare onderdaan,
 Van Benhadad, myn' Vorst, onmagtig in vermoogen;
 Nog (zegt Elifa) heeft de Godtheit uit den hoogen,
 Uit haar volzalig Ryk my duidelyk vertoondt,
 Dat ge over Syriën als Vorst zult zyn gekroont.

Wie kan niet ligt met my uit deze reën bezeffen,
 Hoe dat de blydfchap 't hart van Hazaël moet treffen!
 Ik zie hoe dat hy reets naar d'ydle kroonzugt heldt,
 Dit toondt hy, wyl hy ftraks zyn Koning nederveldt,
 En onder cenen doek met water doet verfmoooren.
 Zo wierdt die Hazaël tot Ryksmonarch verkooren,
 En hy, hy heeft zyn throon op Adads dootd geficht.

Maar laaten wy Godts heldt, dat vrind'lyk aangezigt
 Dat na geen bloedtdorft heldt, nog kroonzugt wordt gedre-
 Navolgen, daar hy reets zyn order heeft gegeven (ven.
 Dat zeker Jongeling, den Hoofdtman Jehu kroon',
 Gaa, zegt hy: dat ge u zelve in Gilead vertoon',
 Gordt uwe lendenen, en neem deze Olykruike,
 Om die in 's Hemels naam ten zalfdienft te gebruiken,
 Stort die in Ramaöth op 't hoofdt van Jehu uit:
 En zegt, dit is den laft van 't Goddelyk befluit,
 'k Heb over Israël tot Koning u verheven;
 Wil dan, na dezen dienft, u weêr op weg begeven;
 Vertoef niet, maar ontwyk het Vorft'lyk aangezigt.

'k Zie reets hoe deez' Gezant zyns meesters laft verrigt,
 En tot den Hoofdtman fpreekt, daar hy den Olyhooren,
 Vast uitgiet: 'k heb tot Hoofdt van Jacob u verkooren,
 En over Israël tot Ryksvorft u gefelt.
 Gy zult met uwe handt het breidelooos geweld,

Van Achabs gruwelheên beteug'len en verdelgen,
 Op dat ik eenmaal wreek' het gruwzaam bloedt verzwelgen,
 Gestort door Jefabel en haar ontmenschten lust,
 Waar door zy 't levenslicht der mannen heeft gebluft.
 Ik zal het gantsche huis van Achab tot den gronde
 Verdelgen, dat 'er niet het minst' van werdt gevonden:
 Ja! 'k zal dien vruchtbren boom uitroejen met den flam,
 Als 'k eer Baëza deedt, en Vorst Jerobcam.
 Dat vuile honden zig (dus tref Godts ongenade)
 Op 't landt van Jizreël aan Jefabel verzade,
 En 't vleesch van die Vorstin afknaagen tot 't gebeent',
 Want nimmer krygt zy rust in 't Vorstlyk graf gesteent'.

Wie ziet nu niet eerlang nu Jehu is verheven;
 En Hazaël zyn last in Syriën zal geven,
 Hoe deerlyk Israël moet buigen onder 't zwaardt,
 Des Oorlogs, dat verwoedt geen Konings zoonen spaardt.
 'k Zie Achabs huis alreê ten gronden toe vervolgen,
 En 't bloedt van Jefabel door honden ingezwolgen,
 En 't heilloos Priesterfchap geheellyk uitgeroeit:
 Athalia met regt om haren aert verfoeit,
 Ontfangt den doodsteeck door des Konings lyftrauwanten.
 Jerufalem, helaas! omringt aan allen kanten,
 Door 't heër van Hazaël dat moedig triompheert,
 Ziet haaren ondergang kloekmoedig afgekeert,

Door Joas die zig redd' met Vorstelyke schatten.

Maar ach! terwyl Godts volk haar onheil pas kan vatten,
Trefst nog een zwaarder ramp deez' neergedrukte schaar,
Het krankbedd' van Godts knecht, in 't uiterste gevaar,
Op d'oever van den doodt, strekt heden myn getuigen:
'k Zie Koning Joas zig voor 's kranken rustkoets buigen,
En eenen traanenvloedt uitstorten over hem:
Schep moedt Doorluchte Vorst hoort nog de flauwe stem
Van Godes Heilpropheet, tot 's Ryks verlossing spreken:
Wilt Vorst den pyl en boog' uit 't venster oostwaarts steeken,
Schiets af: en hoort de vreugd die aan u werdt voorspeldt:
Dit is een Vryheids-pyl waar door ge u uit 't geweldt
Van den Syrier verlost, dit is een pyl des HEEREN,
Waar door gy zegeryk verwinnar weêr zult keeren,
En 't Syries oorlogsvolk, in Aphceek zult verslaan:
Slaat met de pylen Vorst, nu tegens 't aardryk aan,
Dus vaart Elisa voort: Ik moet u niet verzwigen,
De zege diengy zult op Hazaël verkrygen.
Straks slaat de Vorst den grondt tot driewerf agter een,
Met zyn gescherpten pyl en luistert naar de reên,
Die hem Godts Hemeltolk hier over zal verklaren:
Maar deze, die in plaats zig gunstig te openbaaren.
Tot 's Ryks gemenebest en 's Konings Hof en staat,
Berst tegens Joas uit, met een misnoegt gelaat:

ô Joas!

ô Joas! scheidt gy in dit weinig behagen?

Ach! waarom niet den grondt tot ses maal toe geslagen,
 Dan hadt gy's Vyants heir geheel en al verdaan:
 Nu zult gy 't heir alleen tot driewerf toe verslaan,
 En heerlyk over hen, blymoedig zegepraalen,
 Zo zal't benaaude volk eens weder adem haalen,
 En zig onthevenzien van dienft en slaverny.

Maar gy Samaria, dat, zo verheugdt en bly,
 Zich voormaals zag verlost van Benhadad zyn laagen,
 Ach help my nu 't verlies van Godts Propheet beklagen!
 Elifa! ach! . . . daar sterft dien steun in Israël:
 Nu zult gy nimmermeer het Goddelyk bevel
 Aanhooren uit zyn' mondt, nog uwe ziel verzaden,
 Met lessen van Godts Geest, nog zyne wonderdaden
 Aanschouwen met uw' oog': ô neen! die groote Geest
 Ontslagen van den bandt des lichaams, praalt op 't seest,
 Der nimmer eindbre vreugde, in 't ryk der Serafynen!
 Daar ziet hy zynen Godt omringt van Cherubynen,
 In zyne heerlykheid; daar ziet hy nu by een,
 Sem, Enoch, Abraham, den Leitsman der Hebreëen,
 Elias, en een rey van zaalge heilgenooten,
 Wier bloedt tot Godes eer op 't aardtryk is vergooten,
 Om dat zy hunne kniën niet boogen voor den Baal:
 Daar hoort hy liedt by liedt in zuivre hemeltaal,

Uitgalmen, en den lof van zynen Godt verheffen,
 Die niet volmaakter, dan door de Englen is te treffen:
 Hier smaakt hy 't voorgenot van zynen dienst en vlyt.

Dog gy, ô Israël! schoon gy gedagtig zyt,
 Aan 's lyf begravenis, druk diep in uw gedagten,
 Elifa's naam, zo groot, zo wonderbaar in krachten,
 Sticht, sticht in uwe ziel een Grafzuil t'zyner eer,
 En volg eerbiedig na zyn leven en zyn leer.

Maar hoe! welk een gerugt verbreidt zig in myne ooren?
 Helaas! laat zig de trom de Oorlogs weder hooren!
 Of zendt de Moabiet zyn benden in het land?
 't Schynt ja: ik zie dit volk beluft op moordt en brandt,
 Reets uitgaan op den roof, en tot den buit genegen,
 Daar koomen zy een troep onweerb're menschen tegen,
 Die hunnen laaften dienst betoonen aan een lyk,
 Elk zoekt op 's rovers komst naar eene vaste wyk,
 Om 't nakende gevaar op 't allerfnelst' t'ontdraaven:
 Men werpt het dode lyk in een der naaste graven,
 Juist daar Elifa rust! ô dierbaar graf gestcent'!
 Bewaar... maar wat is dit! het doode en koudt gebeent',
 Raakt pas 's mans beend'ren aan, of voelt zig in het leven,
 En weder 's levens geeft door bloedt en adren zweven,
 En regt zig wederom, ô wonder! over end':
 ô Heilig lichaam van dien Godstolk, wydt bekend,

Door zo veel' wonderheên van stadt tot stadt bedreven,
 Nog heeft u's Hemels gunst niet in het graf begeben,
 Gy voert nog wondren uit, schoon gy begraven zyt.
 Met regt heeft Israël zig zelve in u verblydt,
 En Juda kon verheugdt in u haar blydtschap uiten.
 Hier zal myn Dichtlust nu Elifa's leven fluiten,
 Schoon zy aan 't woordt gedenkt, en de ongemene vreugdt,
 Waar mede Godts Gezant Vorst Joas heeft verheugdt,
 Om over Hazaël driewerf te zegepraalen:
 Zy ziet dien tydt vervuldt: want de Almagt laat de stralen
 Van haare zegening weërdaalen over 't volk,
 Dat hy zo teêr bemindt; zo dryft die oorlogs wolk,
 En donk'ren ramps orkaan na zo veele onweêrsvlaagen,
 Eens over: wyl de Zon van voorspoedt op komt daagen,
 En met haar vollen glans en heerlyk aangezigt,
 't Verlegen Israël in haaren druk verlicht,
 En door zyn sterke handt geveiligdt, op haar wegen,
 Het Joodtsch gemenebest begunstigt met zyn' zegen.

EINDE VAN 'T DERDE BOEK.

M O S E S

A A N S P R A A K

A A N

I S R A Ë L.

Hoor toe, ô Israël! de tydt, de tyd treed aan;
Trek met het gantsche heër, trek over de Jordaan,

Om

Om eind'lyk 't erf bezit dier volkeren te aanvaarden,
Die groot en sterker zyn en magtiger op aarde
Dan gy, wier steden groote en uitgebreide magt,
Tot aan den Hemel strekt; een volk gevreesd in kracht:
't Zyn Enaks kinderen, waar van men u verkonden,
Dat zy het zyn, die nooit hun sterker hebb' gevonden.
Zo weet dan dat de HEER uw Godt, die geen is,
Die voor u als een vuur gaat ter verderffenis
Van dit vermetel volk: Hy zelf zal hen verpletten:
En gy, gy zult dit volk uit hun bezitting zetten,
Ja, 't zal zeer haast geschiên, want Godt die zyn Verbondt
Bevestigt, heeft het zelfs gesproken met zyn' mond.
Als Godt dan dit geslacht heeft voor u uitgedreven,
Zo laat uw herte niet door hoogmoedt zyn verheven,
En zeg niet: om myn deugd is my dit heil bereidt:
Want Godt verdelgt dit Volk om hunne zond'lykheid.
Neen! niet om uwent wil, of uw gerechtigheden,
Maar om 's volks bozen aert, wil Godt dit volk vertreden,
En om 't doorluchte woordt weleer aan Abraham
Gegeven, en naa hem aan zyn beroemden stam;
Weet dan, dat u de Heer uw Godt, die vruchtbre steden,
U niet in handen geeft om uw verdienst'lykheden,
& Neen! want gy, 'gy zyt een wederspanning zaadt!
Gedenk, en zorg dat nooit uit uw gedagten gaat,

Hoe gy d'Almagtige, daar hy u kwam befchynen
Met zulk een heerlyk heil, niets flegts in de woeflynen,
Maar tot aan deze plaats geftaâg tot gramfchap wekt:
Want aan den Horeb daar het Kalf tot tuigen ftrekt,
Hebt gy de Alzegenaar zo zeer tot toorn ontftecken,
Dat Hy befloot op 't felft' zig over u te wreeken:
Want als ik, op den berg van Horeb, voor 't gezigt,
Des grooten Godts verfcheen, die, uit het heilig licht,
De Taf'len des Verbondts, om aan u voor te draagen
My geven zoude; en ik dus eenzaam veertig dagen,
En nachten daar vertoefde ontbloot van drank en fpy,.
En ik van 's Heeren handt, op een doorluchte wyz',
Die Tafelen ontving met zyne handt befchreven,
Naar 't woordt, het welk hy u te kennen heeft gegeven,
Ten dage, toen Godt zelfs, omringt van wonderheên,
Uit 't midden van het vuur, wanneer hy u by een
Verzaamde, en zynen wil aan u heeft voorgedragen,
Gefchieden 't na den tydt van tweemaal twintig dagen
En zo veel nachten, toen my Godt die wetten gaf,
Dat d'Almagt tot my fprak: ga heen, klim haaflyg af,
Want Israël, uw volk, dat gy door wonderdaaden,
Bragt uit Egyptenlandt, durft mynen naam verfmaaden;
Zy allen zyn verdwaalt, en wyken van myn' weg,
Zy hebben naar hun luft, en heilloos overleg,

Een Beeldt, een stommen Godt, naar hunnen zin, gegoten,
En my die hun verlofte, ó dwaaze stamgenooten!
Verlaten. Maar ik zie, zy zyn van wrevlen aert,
't Is een hartnekkig volk en myner gunste onwaardt:
Laat af! wilt my niet meer om hun behouding smecken!
'kVerdelg ze! Ik zal my nu van zulk een smaatheidt wreeken,
En hun beruchten naam uitroejen tot den grond.
Doch ik zal weêr met u oprigten myn Verbondt,
En u een magtiger en grooter volk verwekken,
Dan dit is, en myn gunst zal voor hen heenen trekken.
Toen keerde ik my te rug en spoelde naar beneên:
(De Berg stondt waar ik zag in brandt rondtôm my heen,
En 's Heeren Tafelen die rusten op myn handen)
Toen zag ik, dat gy hadt, ó Onuitwisb're schanden!
Voor Godt gezondigt, en een Beeldt naar uw verstandt,
Een Kalf gegoten, en u tegens Godt gekant:
Toen wierdt een yvervuur in mynen Geest ontsteeken!
Gy zaagt my 's Heeren wet voor uwe voeten breeken,
Ik wierp my neder voor het heilig aangezigt
Des Heeren, doende 't geen ik voormaals hadt verrigt,
Toen my de Almagtige zyn' Hemelwil verkonde:
Ik vafte om uwent wil, alleen om uwe zonde,
Waar meê gy tegens Godt uw zelve hadt misgaan!
Want ik, ik vreesde zeer dat Godt naar wraak zou staan,

En dat zyn grimmigheidt door uwe zonde ontftceken ,
 Niet na zou laaten zig van uw bedryf te wreeken.
 Maar Godt floeg ditmaal ook zyn oog op myn gebedt :
 Aäron die zyn ziel met zonden hadt befmet ,
 Met u ten dienft te ftaan , hadt 's hemels straf te vreezen ,
 Dog Godt wilde ook aan hem ditmaal genadig wezen.
 En ik , ik nam het Kalf dat heilloos wangeflal ,
 Verbranden het met vuur , vermaalde 't heel en al ,
 En wierp het in de beek die van den berg komt loopen :
 Nog ftelde gy de deur voor nieuwe straffen open ,
 ('t Bleef by uw kalfdienft niet) toen hy te Thabera ,
 Met vuur uw misdaadt trof : nog vondt zyn ongenâe
 Te Maffa u , toen gy om water rebelleerde :
 En toen uw booze luft weêr nieuwe fpy's begeerde
 'Toen wierdt te Kibroth-Taav' den kwakkel u ten straf :
 Ja , toen de Hemel u zyn wil te kennen gaf ,
 En u uit Kades zondt , en fprak : wilt derwaarts trekken ,
 Op dat dit Landt u mag tot erfbezitting ftrekken ,
 Toen waardt gy 's Heeren woordt weêrspannig , en gy floot
 Uwe ooren , voor het geen dat Godt aan u gebodt.
 Weêrspannig hebt gy u , ach Israël ! gedragen ,
 Tot nu toe , van dat u myne oogen eerftmaal zaagen !
 En toen ik nederviel en voor uw zonden badt ,
 En in dien grooten tydt nog water dronk , nog at ,

Toen ſprak ik tot den Heer : Ach Heere , Godt der Goden !
 Verderf uw erfdeel niet , hen dien gy hebt geboden ,
 En door het vaſt beſchut van uwen ſterken handt ,
 En grootheidt uwer magt voerde uit Egyptenlandt :
 Gedenk aan Abraham dien Vader der geſlachten ,
 Aan Iſaac , en zyn *Zoon , die u eerbiedig agtten :
 Ai let niet op des volks verhart en ſtaal gemoedt ,
 Nog op hun Godtloosheidt nog zonden dien het doet !
 Op dat het Landt niet zeg , waar uit zy zyn getoogen ,
 Om dat hen Godt niet door den arm van zyn vermogen ,
 Kon brengen in het landt dat hy hun hadt beloofd ,
 Heeft hy ze in een Woefſtyn van 't levens licht berooft :
 Neen Heer , zy zyn uw Volk ; uw Erfdeel , door de krachten
 Van uwen ſterken arm , en nooit verſlaaude magten ,
 Ten dienſthuize uitgeleidt : ai ziet op hun ter neêr .
 Toen ſprak d'Almagtige tot my goetgunſtig weêr :
 Houdt u twee Tafelen , gelyk als de eerſte waaren ,
 Kom tot my op deez' berg , 'k zal u myn wil verklaaren ,
 En maakt u eenen ark van koſtbaar Sittembout .
 (En om te toonen dat myn gunſt dit volk behoudt ,
 En dat myn toevorzigt nog over hun zal blyven .)
 'k Zal op die Tafelen dezelfde woorden ſchryven ,
 Als de eerſte dien gy braakt en neêrwierpt op den grondt :
 Toen maakte ik naar Godts laſt die dierbre kiſt terſtondt ,

* *Jacob.*

En hieuw' die tafelen, en, met dien fchat beladen,
 Beklom ik weêr den Berg, toen liet zig Godts genaden
 Verbidden, en hy fchreef die zelfde woorden weêr,
 Die vyf paar wetten, die de almachtige Opperheer
 U, midden uit het vuur op Sinaï deedt hooren,
 Ten dage dien Godt zelfs daar toe hadt uitgekooren,
 En Hy, hy gaf ze my: toen klom ik weder af,
 En leideze in de kift, gelyk Godt my die gaf,
 Daar zyn zy; denkt daar aan zo ftrekken ze u een' zegen.
 Toen trok ge, ô Israël! langs onbekende wegen,
 Naar * Bene-Jakan, en Mofera, daar de doodt,
 Aärons leven korte, en 't lichaam ruft genoot,
 En Eleäzer in zyn plaats zyn ampt bekleedde.
 Van daar verreisde gy naar Gudgod, en in vreden
 Naar Jotbath: dat een landt van waterbeeken is:
 Toen riep Godt Levi's ftam (die zonder erffenis,
 By zynen broed'ren is, om dat Godt wil verftrekken
 Zyn erfdeel, en hem zelfs met zyne vleug'len dekken.)
 Om de Arke des Verbonts voor zyn alziend' gezigt
 Te draagen, 't Priefterfchap wierdt door zyn ftam verrigt,
 En dat door hem aan 't Volk den zegen wierdt gegeven;
 *k Was veertig etmaal nu op Horebstop gebleven,
 Alwaar ook de Opperheer die gunft my heeft betoont,
 Dat Hy u niet verdelgd', maar heeft met heil bekroont,

* *Beëroth Bene-Jakan.*

Toen

Toensprak hy: Gy sta op, dat 't volk zig vaardig toone,
Ter reize, en gy ga voor, op dat het eens bewoone,
En erfelyk bezitt' het landt dat ik voorheên,
Den Vad'ren met een' eedt heb toegezegd alleen:
Nu dan, ô Israël, Godt wil niets meer begeeren,
Dan dat gy hem alleen zult dienen, vreezen, eeren,
En dat met hart en ziel uw wandel al den tydt,
Uws levens zy alleen den Heere toegewydt!
Op dat gy onderhoudt die heilige bevelen,
En wetten, die ik nu aan u zal mededeelen,
Op dat zy allen zyn tot uw behoudenis:
Want ziet, het Hemels rondt uws Godts allenig is,
't Gantsch aardtryk is het zyn', ja alles wat beneden,
Het aardtryk tot een blyk strekt van zyn mogentheden,
Komt hem toe, Hy alleen heeft enkel lust gehad,
Aan uwe Vaderen, die hy verkooren hadt
Tot gunstgenooten om ook u hun zaadt, uit allen
Te keuren, dat hy neemt in u een welgevallen,
Gelyk Hy heden nog u allen gade staat:
Besnyd uw hart dan, niet het uiterlyk gelaat,
En wilt niet tegens hem meêr wederspannig klaagen,
Want Godt die nevens Hem geen Godtheit kan verdraagen,
Die is der Goden Godt, en aller Heeren, Heer:
Hy is die Magtige, die groote, hoog in eer',

Die vreeslyk en geducht zig 't oog niet laat verblinden
 Door giften, nog geschenk, nog die zig wil verbinden
 Aan 't uiterlyk gezigt der menschen; neen, zyn oog
 Ziet met regtmatigheid door 's Hemels starrenboog,
 En handthaaft weeuw en weez', den vreemden komthly tegen,
 En schenkt door broodt en kleedt hem zyne gunst en zegen:
 Bemin daarom de vreemde en geeft hem onderstandt,
 Want gy waardt Vreemdeling in 't groote Egyptelandt.
 Gy zult den Heere, uw Godt alleen met eerbied vreezen,
 Hem dienen, Hy alleen moet uw verheuging wezen;
 Zweet by zyn' naam alleen; want Hy, Hy is uw lof,
 Uw Godt, wiens wonderheên u eene ruime stof
 Verschaffen, om daar aan met eerbiedt te gedenken:
 Want gy, gy hebt gezien 't heil dat hy u wil schenken!
 Uw Vad'ren kwamen af naar Pharo's Ryksgebiet,
 Naau viermaal agttien man, en nu, nu wykt gy niet,
 Voor eenig magtig volk; want gy, gy ziet uw zoonen,
 In menigte als het heër der starren zig vertoonen;
 Daarom zult gy den Heer, d'Almagtigen, uw' Godt,
 Beminnen, en met dank erkennen dit genot,
 En nu, en t'allen tydt zyn rechten en bevelen,
 Waarneemen, want ik zal zyn werk niet mededeelen,
 Aan uwe kinderen, die nooit met hun gezigt
 De wondren zagen, die zyne almagt heeft verrigt,

En al die tekenen, en daaden, dat vermoogen,
't Welk Pharo, en zyn volk aanschouden met hunne oogen,
En hoe het gantsche landt gevoelde zyne magt,
En 't geen hy heeft gedaan, door zyne sterkte en kracht,
Aan 't heir van Pharaö, zyn wagenen, en paarden,
Toen hy de wateren, (daar u zyn komst vervaarde)
Gelyk een muur, die valt, deed' storten op hen neêr.
Voorts 't geen d'Almagtigen, en aller Heeren, Heer,
U deedt in Sins woestyn, tot dat hy u geleidde
Tot hier toe, en zyn gunst zig nimmer van u scheidde.,
Nog weet gy, 't geen Hy deed aan d'afgestamden stam
Van Ruben, Jacobs zoon, aan Dathan, Abiram,
En aan hun huisgezinn', toen Godt hun t'zaam verdelgde,
En 't aardtryk, tente en al in haaren boezem zwelgde:
Dit is u t'zaam bekend, gy weet het, uw gezigt
Befchoude 't wonderwerk 't geen hy toen heeft verrigt.
Hooft dan, ô Israël! volbreng dan met vermoogen,
Al die inzettingen, die ik u stel voor oogen,
Op dat de Hemel u met zyne gunst bedekt;
En gy het landt verkrygt waar na gy heenen trekt:
En op dat hy den tydt, de dagen van uw leven
Verlengde, in 't vruchtbaar landt dat hy aan u zal geven.
Een Landt met eenen eedt belooft aan 't Voorgeslacht:
Een Landt daar heil en gunst herleeft in volle kracht:

Een Landt dat overvloeit van melk en honig-beeken:
 Want dit is niet als 't landt daar gy zyt uitgeweeken,
 't Geen gy met vruchtbaar zaadt bezaaide, en met uw handt
 Bevogtigde, als een Hof waar in men kruiden plant;
 ô Neen! dat vruchtbaar landt waar in gy aëm zult haalen,
 Is een gezegend landt van Bergen, en van Dalen,
 Waarop de Hemel zelfs zyn milden regen giet,
 En 't geen d'Almagtige, van 't nodige voorziet:
 't Geluft die Eeuwige daar 't oog niet af te wenden,
 Godt kroont het met zyn gunft van 's Jaars begin, tot 't enden.
 En 't zal als dan gefchiën (want dus spreekt 's Heeren mondt,
 Door my, tot u, ô Volk!) indien gy zyn verbondt,
 En 't geen ik u gebiede om al uw levensdagen,
 Den Heere uw Godt alleen te dienen, te behagen,
 En gy met hart en ziel geheel volbrengen zult,
 Al 't geen hy van u eifcht, en dus uw' pligt vervuldt,
 Zo zal hy op uw landt met zynen ruimen zegen
 Neêrkoomen, en daar op den vroeg en spaden regen
 Neêrstorten, daar uw koorn, uw most, en al 't gewas,
 Door u werdt ingezaamt; dan zal hy 't veldt met gras
 Voor 't stomme Vee voorzien, uw' difch zal hy besproejen
 Met volheid: alles zal in zegen tot u vloejen.
 Wacht, wacht u zelven dan, dat gy niet wordt verleidt,
 Om van hem af te gaan, en pleegt, die gruwlykheid,

Dat

Dat gy voor andren Goôn, dan Hem, zoud' nederknielen,
Waarom des Heeren toorn u billyk zal vernielen,
Daar zich de Hemel fluit, en daauw nog regen geeft,
En d'aardt geen vruchten draagt, op dat gy daar van leeft:
Want gy zoud' haastelyk door zyne gramfchap sneven,
En flerven in dat landt dat hy aan u wil geven.
Leg, ja bewaar myn reên in 't binnenft' van uw' hert'!
Bindze op uw handen vast, ja dat dezelve werdt,
Tot voorhoofd-cierzelen gebonden tuffchen de oogen.
Leert ze aan uw kinderen, met 't uiterfte vermoogen:
Spreek, spreek daar van in huis, 't zy dat gy zit, of ftaat,
Of wandelt langs den weg, of 't zy gy rusten gaat,
Of 's morgens weêr ontwaakt, wilt ze op de poften fchryven
Der huizen, op dat zy in uw gedagten blyven:
Op dat uw dagen, en die van uw ted're jeugd,
In dat gelukkig landt, waar mede u Godt verheugd,
En 't geen hy met een' eedt uw Vadren heeft gezworen,
Vermenigvuldigt werdt, en Hy uit 's Hemels chooren,
Zo lang de waereldt duure u zynen zegen geeft:
Want zo gy neerffiglyk en met opmerking leeft,
Om alle die geboôn, die ik u voor kom draagen,
Om Godt, uw Heer en Godt, volkoomen te behagen,
Hem liefde hebben, en zyn wegen te betreên;
Zo zal d'Almagtige, die leeft in eeuwigheên,

Al deze volkeren uit hun bezitting dryven ,

En gy zult erfelyk in hunne plaatze blyven :

In 't vollen erf bezit van magtiger dan gy.

Alwaar ge uw voeten zet , van deez' tot genen zy'

Dat zal het uwen zyn , van daar de woestenyën ,

En Liban zig verheft , de wat'ren zig verspryën

Van den beruchten Phrath , tot daar de zonnescbyn ,

De Zee in 't west' genaakt , zal uwe landtpaal' zyn ;

Geen volk , hoe groot of sterk , zal voor u kunnen duuren.

De Heere uw Godt zal u , all' uwe nagebuuren

Een schrik en vrees doen zyn , gelyk zyn Majesteit ,

Wiens woorden zeker zyn , u zelve heeft voorzeit.

Ziet , 'k itel u heden voor , den Vloek , en ook den Zegen :

Den zegen , wanneer gy zult wand'len op Godts weegen ,

En alle zyn geboën omhelzen , die hy gaf :

Den vloek , in tegendeel , keert gy u van Hem af ,

En weigert gy naar Hem en zyn geboën te hooren ,

En dat een booze lust uw ziele kon bekooren ,

Om valsche en vreemde Goën met yver na te gaan ,

En tegens zynen wil het dwaalpadt in te slaan ,

Gedenk , dan zal Hy u , zyn felle straf doen draagen.

Wanneer 't zyn wysheidt dan in 't einde zal behagen ,

Dat gy het erf bezit geniet van vreemden grondt ,

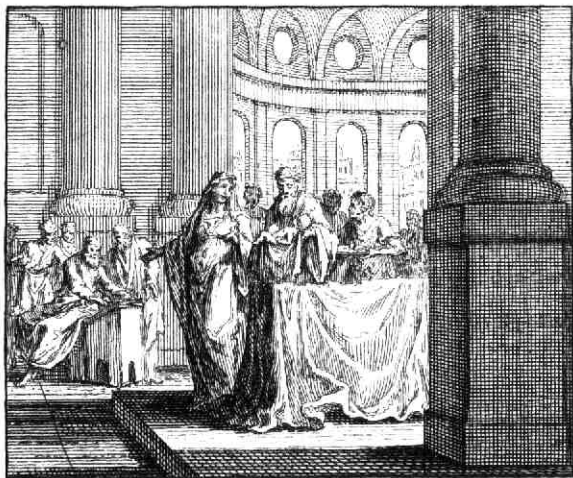
Dan vloei , ó * Josua ! de zegen , uit uw' mond

* *Josua Cap. VIII. vers 34, 35.*

Op Gerezim, dan zult ge op Ebal dreigementen
Uitspreeken, om die 't volk diep in het hart te prenten:
Ziet, zyn die Bergen niet aan geen zy' der Jordaan,
Daar d'alverkwikbre zon haar dagreis heeft gedaan;
In 't landt der Cananeen, die in de velden woonen,
Die over Gilgal zyn, daar de Eiken zig vertoonen
Van More, want gy zult de Landtstroom met uw voet'
Doorwand'len, op dat gy naar al uw tegenspoedt,
In 't eind' het landt betreedt, dat u de Heer zal geven,
Om daar in als uw erf te woonen, en te leven.
Wel aan dan! neem dan waar, ô magtig Israël!
ô Volk van Godt bemindt! zyn Goddelyk bevel;
Houdt zyn Inzettingen, en regten, volg zyn wegen
Die u zyn voorgestelt, zo krygt gy zynen zegen.

E I N D E.

VERHEUGDE ZACHARIAS.

Toen 't eindlyk zou geschiên na twemaal twintig eeuwen,
 Dat Godts doorluchten Zoon, de Heilvorst der Hebreuwen,
 In 't vleesch verschyten zou, moest voor zyn aangezigt
 Zyn Wegbereider gaan, om van zyn Heilryk licht,
 Eer 't nog zyn straalen schoot getuigenis te geven :
 Dan eer die Boetgezant genoot het lieve leven,

Maakt'

Maakt' 's Hemels Majesteit gantsch Israël verzet.
 Hy keurt tot Moeder uit, Godtvruchte Elizabeth,
 Schoon oudt, en reets bedaagt; haar Ega, opgetoogen,
 Ziet, daar hy't Reukwerk brandt een' Engcl voor zyne oogcn,
 Die hem (schoon dat de vrees des Priesters hart ontsteldt)
 Dien grooten Zoon belooft, en zyne komst voorspeldt,
 En hem JOANNES noemt: ja, hoe de deugdgezinden,
 Als zy, zyn schynzel zien, verheuging zullen vinden,
 Voor hun bedroeft gemoedt, en hoe nog drank nog wyn
 (Wyl hy geheel en al, voor zynen Heer zal zyn)
 Zyn lippen raken zal; en hoe de heldre straalen,
 Van 's Hemels milde gunst reets zullen nederdaalen,
 Op hem, van de aanbegin, op dat in heiligheid
 Door hem, een yvrig volk den Heer werdt toebereidt.
 Dan 't schynt een wonderspreuk in Zacharias ooren:
 Hoe (zegt hy) zal my nog een Zoone zyn gebooren,
 In mynen ouden dag, en daar myn Echtgenoot',
 Reets op haar dagen is! waar by kan ik zo groot
 En onverwagt geluk, ó Heilverkonder! weeten?
 Wel aan, om dat gy niet onagtzaam zult vergeeten,
 (Zegt 's Hemels Heil-heraut) het geen ik u ontdek;
 Zo weet, (op dat aan u dit tot een teken strek)
 Uw tong zal spraakeloos en vast geslooten wezen,
 Tot dat d'Almagtige nooit hoog genoeg gepreezen!

Het alles heeft vervuld 't geen ik u heb voorspeldt.
 In 't eindt genaakt de tydt waar op die groote heldt,
 Het levens licht aanschouwt, Elizabeth wordt moeder:
 Dit baart alömme vreugd; men looft den Albehoeder,
 Voor zulk een zegening; men raadtpleegt dat de Zoon,
 Zy's Vaders naamgenoot, die roem aan Levys kroon:
 Elizabeth noemt hem *Joannes*: men tragt nader,
 Te hooren het besluit van zynen stommen Vader,
 Die ook *Joannes* schryft. Dit baart verwondering!
 m'Erkent in al dit doen Godts schikking zonderling!
 De vrees beknelt elks hart: 't gerucht vervuld elks ooren,
 Gantsch Juda staat verbaast, als zy deez' wond'ren hooren!
 Godts Geest vervuld het hart des Priesters, en zyn tong
 Door 's Hemels vuur geraakt, dus Godt daar eere zong:
 Gelooft zy Jacobs Godt, de Godt der eeuwigheden!
 Die uit zyn heilig licht (door de Englen aangebeden)
 Op Israël, zyn volk, het oog ter neder sloeg,
 Toen 't in Egyptenlandt smaadt en veragting droeg,
 Al zuchtende onder 't juck van dienstbaarheidt en lyden,
 En hem daar van verlostte en van dien last bevryde.
 Die in 't doorluchtig huis van David, zynen knegt.
 Een hoorn van eeuwig heil voor ons heeft opgeregt!
 Gelyk als Hy van oudts door allen zyn Propheeten,
 Tot troost van 't droef gemoedt, blymoedig heeft doen wee-
 ten,

Een

Een vreugde, die alöm den volke kenlyk zy :

Verloft zynd' van de handt der felle weerparty,

En van de sterke magt der geener die ons haaten,

Op dat hy zyne gunst (belooft in vollen maaten)

Voldeedt aan 't Voorgeslacht der Vadren, en 't Verbondt,

Zo heiliglyk belooft, vervullende, den grondt

Op eenen duuren eedt aan Abraham gezwooren,

Beveste, dat hy ons heeft tot zyn Volk verkooren,

En aan ons schenken zou, dat groote heil, en 't geen,

Hy onze Vadren hadt toegezegt voorheên.

Op dat wy uit de magt van die ons tegenstreven,

Verloft zynd', Hem alleen, de dagen van ons leven,

Zoud' dienen zonder vrees, in zuivre heiligheid,

En in Gerechtigheid, door Hem ons voorgeleidt.

En gy, ô tedre spruit! ô blydtschap myner daagen!

Voorloper van Godts Zoon! gy zult den eernaam draagen,

Van 's Hoogten Heilpropheet, want gy zult voor dat licht

Heen treden, en alöm voor 't heilig aangezigt,

Van dien Gezegenden, het voetspoor toebereiden,

Om zyn bemindt geslacht, zyn Volk tot hem te leiden,

En door de ontdekkingen van elks behoudenis,

Te leeren, dat by hem tot zond' vergeevinge is.

Dewyl d'Almagtige, de tedere ingewanden

Van mededoogen, die in zuiv're liefde branden,

Uitstorten over 't volk; door dien hy van zyn thron ,
Neêrziend' hen schenken wil zyn welbeminden Zoon ,
Dien Opgang uit der Hoogte; op dat die zyne straalen ,
Op 't volk in duifternis gezeten , zou doen daalen;
En hen vertroosten . die in hunnen angst en noodt ,
Voortgingen langs het padt , der schaduw' van den doodt;
Op dat zy dus geret , uit deze duifternissen ,
Hun voeten vast en regt neêrzetten , (zonder missen ,)
Op dien doorluchten weg , waar langs in lieff'lykheidt ,
En vrede , 't zalig padt , naar Sions woonsteê leit.

E Y N D E.

R E G I S T E R

D E R

LEERZAAME ZINNEBEELDEN.

I. Begin.

Godts wondre wysbeidt en vermoogen - - - - - *bladz. 2*

II. Roeping.

Ontwaak, ó slaauw en zwak gemoedt! - - - - - *6*

III. Leerzaamheid.

Doorluchte en schrandre Leerzaambeidt, - - - - - *10*

IV. Dankbaarheid.

Gy zyt het edle Dankbaarbeidt, - - - - - *14*

V. Bekeering.

De mensch die in zyn zond'lykbeden, - - - - - *18*

VI. 't Gebedt.

Ontsluitster van Godts schat-trefooren. - - - - - *22*

VII. 't Geloof.

't Geloof die groote Verrekyker, - - - - - *26*

VIII. Hoop.

Hoop, Anker onzer Zaligbeidt, - - - - - *30*

IX. Liefde.

Bandt der volmaaktbeidt, hoofdt der deugden. - - - - - *34*

X. Honger.

ó Honger scherp en snydendt zwaardt! - - - - - *38*

XI. Dorst.

Al is de Honger sel in 't woede, - - - - - *42*

XII.

R E G I S T E R.

XII. Herbergzaamheid.

Herbergzaamheid, ó barts-vrindin - - - 46

XIII. Naaktheid.

Bedrukte Naaktheid, met het kleedt - - - 50

XIV. Krankheid.

Ai my! wie zie ik voor my heen, - - - 54

XV. Gevangenis.

't Gaat wel ó vast geboeide ziel. - - - 58

XVI. Armoede van Geest.

Godvruchte Nedrigheid van geest - - - 62

XVII. Treurigheid.

Bedrukte zielen hier beneên - - - 66

XVIII. Zachtmoedigheid.

Zagtmoedigheid! doorluchte Maagd - - - 70

XIX. Heilbegeerte.

Ontsluit de Hemel zyne zaalen - - - 74

XX. Barmhertigheid.

Gelyk de zuivre Zon haar straalen - - - 78

XXI. Reinigheid des Harte.

Te rug gy die 't vergankl. k mindt - - - 82

XXII. Vreedzaamheid.

Laat het verflindende Oorlogsvuur - - - 86

XXIII. Verdrukking.

Vergeefs woedt gy ó Tiranny! - - - 90

XXIV. Vergelding.

Zou dan verdrukte deugd altoos - - - 94

XXV. Einde.

Gelyk de Zon haar loop volendt - - - 98

REGISTER

Der

VOORNAAMSTE ZAAKEN IN 'T LEVEN

Van den

PROPHEET ELISA.

ELIAS <i>te Samaria.</i>	108
—— <i>Offer, en dat der Baals Priesteren.</i>	109
—— <i>Vlucht in de Woestynne</i>	115
—— <i>te Horeb</i>	118
—— <i>te Abel-Mehola, en werpt zynmantel op Elisa</i>	121
—— <i>en ELISA, te Gilgal</i>	122
—— <i>—— te Bethel</i>	123
—— <i>—— te Jericho</i>	124
—— <i>—— aan de Jordaen</i>	125
—— <i>beloften aan Elisa</i>	127
—— <i>Hemelvaart</i>	128
ELISA'S <i>Eerste wonderwerk, aan de Jordaen</i>	133
—— <i>te Jericho</i>	133
—— <i>te Bethel bespot</i>	136
<i>Krygstoerusting van Joram tegens Mesa</i>	138
<i>Elisa te Samaria door drie Koningen begroet</i>	140
—— <i>Voorzegt hun de Overwinning</i>	142
—— <i>vertroost eene arme Weduw-vrouw</i>	144
—— <i>te Sunem</i>	147
—— <i>berstelt de Moes-pot te Gilgal</i>	155
—— <i>geneest Naaman van zyn melaatsheid</i>	157
—— <i>bestraft Gebasi's geldtgierigheid</i>	167
—— <i>doet de Byl in 't water gevallen, boven dryven</i>	173
<i>Benbadad, belegert Dothan</i>	175
<i>Gebasi ziet een gezigt van Engelen</i>	176
	't Le-

<i>Leger der Syriërs met blindtheid geslagen</i>	178
<i>Elija brengt het in Samaria</i>	178
<i>Benbadad belegert Samaria</i>	180
<i>Hongersnoodt te Samaria</i>	181
<i>Elija voorzegt des Stadts verlossing</i>	187
————— den doodt aan den ongelovige Hoofd- man	188
————— <i>Hazaël den Troon van Syriën</i>	195
————— <i>belast Jebu tot Koning van Israël te zalven</i>	196
————— <i>krank</i>	198
————— <i>voorzegt Joas den zege op Hazaël</i>	198
————— <i>sterft</i>	200
<i>Zyn Beenderen doen een dode verryzen.</i>	200

BYBEL-STOFFEN.

<i>Moses aanspraak aan Israël</i>	202
<i>De verbeugde Zacharias</i>	216

DRUKFOUTEN.

Pag.	Regel	Staat	Moet zyn.
47	9	hen	hem.
-	11	hem	hen.
62	4	<i>geestes</i>	<i>geeste.</i>
110	9	Baal	Baal.
114	9	't geslagt	't gellacht.
120	3 van ond.	<i>Koning</i>	<i>Koning.</i>
125	12 van ond.	als	al.
129	15	volbragt	volbrogt.
172	5 van ond.	en hem	en hen.
198	15	in Apheek	in Apheck.
200	10	de trom de	de trom des.

De verdere drukfouten gelieve de Lezer zelve te verbeteren.